

Ad honore*m* ⁊ gloriã dei omnipote*n*tis

incipit liber primus de laudibus beate marie.

De eo q*uo*d dicit in salutatio*n*e angelica. Ave maria. Capitulu*m* primu*m*.

Ave maria gratia ple*n*a dñs

tecū. benedicta tu in mulierib*us*. et bñdict*us* fruct*us* v*er*itatis tui. Tres salutatio*n*es celebriores ceteris i*n* eu*an*gelio repim*us*. Pri*m*a est gabriel archangel*us* ad mariã. Lu.*i*. Sc*o*da marie ad elizabeth. Lu.*i*. Tercia xpi ad ap*osto*los p*ro* resurrectio*n*e. de q*ui* agi*tu*r Joh.*xx*. q*uo*d sepi*us* ab ip*so* dño legi*tu*r repetita. Mac aut*em* triplici salutatio*n*e triplex sc*o*rdia designat*ur*. videlicet angeli ad ho*m*i*n*es

p*ro* prima. ho*m*i*n*es ad ho*m*i*n*es p*ro* sc*o*da. dei ad ho*m*i*n*es p*ro* tertia. Si q*ui*d aut*em* fili*us* dei incar*n*aret discordabat de*us* ab ho*m*i*n*e p*ro*pter peccat*um* p*ri*me p*ro*uocationis. q*ui*ñ sc*ilicet* ho*m*i*n*is a seruitio dñi sui recedens aliene se subiecerat p*ro*ati. Discordabat angel*us* ab ho*m*i*n*e q*ui* duplici de causa. Pri*m*a: q*uo*d ho*m*i*n*is q*ui* p*ri*me apostasie ruinã q*ui* in angel*us* facta est reparare debuerat. ip*se* quoq*ue* corruens i*n* terrã traher*et* e*um* tertia parte stellaz celi. Apoca.*xij*. Sc*o*da: q*uo*d cū p*ro*serui in obsequio dñi esse debuissent. ho*m*i*n*is se q*ui* sponte subdiderat dominio diaboli. Discordabat ho*m*i*n*is ab ho*m*i*n*e. iude*us* sc*ilicet* a gētili p*ro*pter diuersaz legu*m* emulatio*n*es. q*uo*d iude*us* vñ de*us*. gētilis idola adorabat. Erat etiã et q*ui*ta discordia i*n*te carne ⁊ sp*iritu* p*ro*pter mutua*m* altercatio*n*em. q*uo*d caro carnalia: sp*iritu*s naturaliter appetebat celestia. Pri*mo* eni*m* sp*iritu*s carne corruerat. ⁊ nunc caro sp*iritu* corruerat. Per salutatio*n*es igit*ur* angeli ad mariã nota*nt* sc*o*rdia angeli ⁊ ho*m*i*n*is. q*uo*d p*ro* partu*m* marie fact*us* ē ho*m*i*n*is p*ro*ciuis angelo r*ati*o ⁊ domestic*us* dei. Facti sunt ho*m*i*n*is ⁊ angel*us* serui vñ dñi. i. xpi. Et p*ro* ip*so* xpm de hominib*us* repata ē angelica ruina. q*uo*d ip*si* angeli flagitabāt a dño p*ro* psalmista. Bene*dic*te fac dñe i*n* bona voluntate tua syon vt edificent*ur* muri hierusalem. De hac etiã sc*o*rdia et pace d*icit* Isa.*lvij*. Veniat pax. requiescat i*n* cubili suo. q*ui* ambulauit i*n* di*rect*io*n*e sua. Nos aut*em* accedite huc. i. i*n* celu*m* fili*us* anguratries. i. ho*m*i*n*es. Itē ibidem. Creauit d*omi*n*us* pater fructu*m* labio*rum* pacē. pacē ei q*ui* p*ro*p*ter* est. i. angelo ⁊ ei q*ui* longe est. i. ho*m*i*n*e. Fruct*us* labio*rum* xpi ē. Dñi ei i*n* labijs b*ea*t*is* diffusa ē gr*ati*a respondēdi. ecce ancilla dñi fiat mihi s*ecundu*m v*er*bu*m* tuu*m*. tūc p*ro*cepit hūc fructu*m*. p*ro* quē facta ē pax p*ro*dicta. Ideo etiã xps salom*on*. i. pacific*us* appellat*ur*. et i*n* ortu ei*us* ho*m*i*n*es bone voluntatē ab ip*so* angel*us* pax cū gaudio nūciat*ur*: ⁊ gl*ori*a i*n* excelsis deo. q*ui* ab angel*us* p*ro* n*ost*ra redēptio*n*e et p*ro* sua reparatio*n*e gl*ori*ificat*ur*. D*omi*n*us* etiã pacē inuebat angel*us* Apoc.*i* si. respondens ioh*anni* volēti se adorare post fili*us* incarnatio*n*is. Vide ne feceris. p*ro*serui eni*m* tu*us* sum ⁊ frat*er* tuor*um*. De*us* adora tē. Cū antea bñ p*ro*mitteret angeli se ab ho*m*i*n*is adorari. Sup*er* illud Lu.*ij*. Erūt edicti a cesare angusto tē. dicit Gre. Quia peccādo extranei eram*us* a deo. extraneos nos a suo p*ro*sortio deputabāt angeli ciues dei. Per salutatio*n*es marie ad elizabeth designat*ur* sc*o*rdia iudei et gētili. q*uo*d xps lapis angular*is* oēs i*n* vñā eccliam ⁊ fidē vñicā p*ro*uocauit. Joh.*x*. Alias oues habeo q*ui* nō sunt ex h*abitu*ili. ⁊ illas oportet me adducere. ⁊ vocē meā audiet. ⁊ fiet vñū ouile ⁊ vnus pastor. Ephe.*ij*. Ip*se* ē pax n*ost*ra q*ui* fecit vtrāq*ue* vñū tē. Jo*h* d*icit* lapis angular*is*. Job.*xxviii*. Quis dimisit lapidē angularē. Isa.*xxviii*. Et p*ri*ma Pe.*ij*. Ecce ego mittā i*n* fundamēt*is* syon. i. ecclesie lapidē angularē. Per salutatio*n*es christi ad ap*osto*los designat*ur* sc*o*rdia di ad ho*m*i*n*es. q*uo*d fili*us* di fact*us* obediēs vsq*ue* ad mortē. Phil.*ij*. d*omi*n*us* p*ro* p*ro* ho*m*i*n*e satisfecit. Isa.*xxij*. Faciet pacē mihi. pacem faciet mihi. Et fm h*oc* mediator dei et ho*m*i*n*is. i. ad Thimo.*ij*. Discordia etiã q*ui* erat i*n*te carne et sp*iritu* pacificauit xps. i. se vtrūq*ue* cōcorditer assumēs ⁊ pacifice gerēs. Uñl. Simul i*n* vñū diues et paup*er*. i. sp*iritu*s ⁊ caro i*n* t*em*p*or*e sc*o*rdes. Jo*h* d*icit*. In pace fact*us* ē loc*us* ei*us*. Ephe.*ij*. Dedisti parietē mace*rie* solues inimicitias i*n* carne sua: legē mādator*um* decret*is* euacuās vt p*ro*dat duos. i. sp*iritu* et carne i*n* semetip*so* i*n* vno ho*m*i*n*e nouo faciēs pacē. Jo*h* etiã d*icit* emanuel. Iste r*ati*o. i. nobiscū de*us*. Igit*ur* q*ui*d duplices iste discordie p*ro* mariã pacificare sunt. q*ui* xpm

Aue maria

nobis genuit. in q̄ de⁹ erat mūdū recōciliās sibi. p̄ quē oēs creature rōnales p̄ caritātē vnite facte sūt vni⁹ spūs p̄cipes ⁊ regni vni⁹ coheredes. **D**icat ḡ marie ip̄ se de⁹. dicat āgel⁹. dicat hō. **A**ue ḡra plena. dñs tecū. **D**ec etiā p̄cordia designatur in ḡ q̄ nomē eue mutātū ē in ḡbū salutarōis. **D**oc enī nomē eua duas h̄s vocales. sc̄z e ⁊ a. geminā miseriā hūane nature p̄cedētes q̄ est culpa ⁊ pena: cū q̄bus nascit̄ miser hō. **C**ōuerso igit̄ ḡ noīe eua. marie dictū ē aue. q̄ p̄ eā ⁊ culpa i veniā ⁊ pena ē in ḡliam p̄mutata. **P**er h̄mōi etiā noīs eua p̄uersionē i aue: desiḡt q̄ i benedictōem marie eue maledictio p̄tebat̄. **P**ost maledictōē enī statū vrozī sue im̄posuit adā nomē eua. qd̄ d̄r ab a qd̄ est sine. ⁊ eu qd̄ est bonū. q̄si sine bono. q̄z boz nū datū a dño sibi ⁊ viro abstulit. **E**t nos etiā p̄ eā sine eu. i. sine bono facti sum⁹. ⁊ incidim⁹ i ve culpe ⁊ pene. **P**er mariā aut̄ tā nos q̄ p̄mī p̄entes facti sum⁹ sine ve. **I**ō curialit̄ dic̄ qd̄ā marie. **P**orta salutis aue: p̄ quā patz exitus a ve. **V**enit ab eua ve. ve q̄z tollis aue. **I**ō etiā canit ecclia. **P**aradisi porta p̄ eua c̄ict̄ clausa est ⁊c. **I**dcirco enī sepe p̄memorāda ē marie angelica saluatio. q̄z p̄ eā libati sum⁹ a mlt̄plici maledictō. **I**tē de p̄ma m̄re dic̄ qd̄ā. **I**mpleta ē maria ḡra. ⁊ eua vacuata ē culpa. **D**iero. **Q**uicqd̄ maledictōis ifusum est p̄ eua: totū abstulit benedictō marie. **I**nsup ⁊ ḡram refudit xpi or̄. quā pus nō habuit oīs mūd⁹. **B**ñs **B**er̄. **E**lesti roze de⁹ terrā rigatur⁹. cū d̄ viro p̄duriss̄ sciaz in p̄niciē: de semīa viz. p̄ducere voluit i salutē. vt q̄ p̄ncipiū fuerat hūane dānatōis: p̄ncipiū ess̄ hūane reparationis. **D**iere. xxi. **C**reauit dñs ⁊c. **I**stā dū etiā q̄ eua triplicē guerrā fecerat. **S**up̄ se ad deū p̄ supbiā. q̄z voluit esse vt de⁹ sc̄ies bonū et malū. **I**uxta se ad p̄ximū p̄ auariciā. **I**nfra se ad carnē suā p̄ gulā. **S**z maria eue filia pacē fecit ad deū p̄ hūilitatē. ad p̄ximū p̄ caritatē. ad carnē p̄ ḡgitatē. **E**t sic eis dē l̄ris: sz transuersis: de eua factū ē aue. **A**ue enī eua est retrograda. **I**tē bñs **B**er̄. sup̄ illud **L**u. i. **D**issus ē gabriel angel⁹ a deo ad ḡginē. **L**etare p̄r adā. sz magis o tu eua m̄r eculta. q̄ sicut oīm p̄entes: ita oīm fuist̄ p̄emptores. ⁊ qd̄ ifelici⁹ ē p̄ p̄emptores q̄ p̄entes. **A**mbo in quā p̄solamī sup̄ filia. ⁊ tali filia. sz illa āpli⁹ de q̄ malū or̄ tū est pus. cui⁹ opprobriū trāsijt i oēs m̄lires. **I**nstat nāqz tps q̄ iā tollat̄ opprobriū. nec habeat vir qd̄ causef̄ aduersus feminā. q̄ vtiqz dū se imprudēter excusa re conaret̄: crudelit̄ illā accusare nō cūctat⁹ ē dicē. **A**lier quā dedisti m̄bi dedit m̄bi de ligno: ⁊ medi. **P**ropt̄ea curre eua ad mariā. curre m̄r ad filiā. **F**ilia p̄ matre r̄ideat. ip̄a mat̄s opprobriū auferat. ip̄a p̄rī p̄ m̄re satisfaciāt. q̄z ecce si vir cecidit p̄ feminā: iā nō eriḡt nisi p̄ feminā. **Q**uid dicebas o adā: **A**lier quā dedisti m̄bi dedit m̄bi de ligno: ⁊ medi. **U**erba malicie sunt hec. q̄bo magis augeas q̄z deleas culpā. **U**erūtū sapiā vicit maliciā. cū occasionē venie quā a te de⁹ interroḡādo elicere tēptauit sz nō potuit: i thesauro indeficiēt̄ sue pietat̄ inuēit. **R**eddit̄ nēpe semīa p̄ feia. prudēs p̄ fatua. hūilis p̄ supba. q̄ p̄ ligno mort̄s: gustū tibi porrigat vite. ⁊ p̄ venenoso cibo illo amaritudis: dulcedinē pariat fruct⁹ etni. **D**uta ḡ ḡbū excusatōis inīq̄ in vocē ḡraz actōis: ⁊ dic. **D**ñe. m̄lier quam d̄disti m̄bi dedit m̄bi de ligno vite: ⁊ medi. ⁊ dulce fuit ori meo sup̄ mel. quia in ip̄o viuificasti me. **D**ec **B**er̄.

Mota q̄ angelica saluatio delata ad ḡginē decē dictōibz p̄sumat̄. **U**t aue sit p̄ **R**ma dictio. **M**aria qd̄ apponit ecclia sit sc̄da. **A**lieribz decima. **I**n q̄ inuēit q̄ p̄ eā erāt angeloz or̄ do decim⁹ repand⁹. ⁊ drachma decima recupanda. **I**tē in hac saluatiōe totali āgel⁹ p̄mo apposuit. **A**ue. **E**cclia iterferit. **M**aria. **E**lizabeth subiūit. **B**ñdicta tu int̄ m̄lires. sz cetera q̄ sequūt̄. **Q**uia i saluatiōe marie p̄ueniūt ecclia triūphās q̄ p̄ angelū. **E**cclia militās q̄ apponit maria. **S**ynagoga q̄ p̄ elizabeth d̄siḡt. **I**tē hac saluatiōē p̄ maiori p̄te p̄posuit angel⁹. p̄ m̄ior̄ elizabeth. q̄z acceptior ē m̄rī ⁊ filio laus castoz: q̄ p̄ angelū. q̄z coniugatoz q̄ p̄ elizabeth d̄signē. **U**n̄ **A**poc. viij. **N**emo poterat dicere cāticū illd̄ nisi illa cētūq̄dragitaq̄ tuoz milia q̄ empti sunt d̄ terra. **H**i sūt q̄ cū m̄lieribz n̄ sunt coīnq̄nati ⁊c. **I**tē in hac saluatiōe bñdict̄ maria ab āgelo. q̄z triūphātē eccliaz repauit. **B**ñdicatur ab elizabeth: q̄z eccliam militātē iā fere mortuā suscitauit. vterqz enī tā angel⁹ q̄

Liber i **Ca. i**

Abbas
abfalom

Ficho o tornai

Берн.

Elizabeth dixerunt ei. **B**enedicta tu &c.]

Aue maria. ¶ Horādū q̄l aue lōng ē vox optāt. qñqz orātis. qñqz p̄stulant
et applaudēt. O prāt. qñ alicui dico aue qz ei salutē opto. Prāt cū dico. Aue
erut preciosa. Nō enī ligno insensibili salutē opto quā h̄re nō p̄t. s̄ oro vt virt⁹ cru-
cē mihi salutē opef. Cōgratulār cū dicol. Aue maria. Iyl. Salue sc̄a parēs. q̄si di-
cerē. O brā ego p̄gaudeo et p̄gtulo salutē et glie tue. Sic aut hoc x̄bū vale dī a
ualeo vales. vñ vale dī et valet. Sic et forsītā pmo potuit dici s̄ x̄bū aue deriuā
ri ab auco aues. Un̄ et post resurrectōes dixit dñs mlerib⁹. Auete. Matth. i fine.
Iniriū aut saluti i desiderio ē. s̄ p̄sumatio in gaudio erit. Licz aut s̄ x̄bū aue p̄g-
rulatōis sit et applausus sic euge. tñ qñqz ad insultādū a maliuol⁹ vsurpat. Unde
indas dixit xp̄o. Aue rabbi. Et iudei. Aue rex iudeoz.

Ite h̄ v̄bū aue tātū valet q̄ntū sine ve. **A**n hāc enī salutarōnez erat ve oīb; habitātib; i terra. nec nisi p̄us sublaro ve habere potat sal? locū. nec b̄ndictio nisi p̄us maledictōe sublarata. **U**n antiq̄ salutarōnez ab ill' q̄b? sicbat legū elise. **J**udic. vi. **S**edeon ad angelū salutarē. **S**i dñs nobiscū ē q̄re apphēderit nos tot mala. **E**t **T**hob. v. ad angelū. **Q**uale mihi gaudiū eē p̄t q̄ i tenebr; sedeo: et lumē celi nō video? **D**e rito enī iueniebāt eos tot mala. qz nōdū venerat q̄ grāz iueniss; . **N**ōdū intercesserat mediatrix. **N**ōdū ex nob; p̄dierat cui dictū est; aue. **N**ōdū venerat q̄ grā iplere. **N**ōdū nata erat cui dñs subderet. **I**p̄e etiā fili? dī emanuel. i. nobiscū de? necdū potat dici. **B**rt̄is **B**er. **I**o tāto tpe fluēta grē d̄fuerit. qz nōdū intercesserat aq̄duc? **T**riplicē enī maledictōnez q̄si triplex ve excepit eua i penā iobediētie. **P**riā. **A**ltri plicabo erūnas tuas et p̄ceptū tuos. **S**cda. i. dolore paries filios. **T**ercia. sub vi ri p̄tate eris. et ip̄e dñabit tui. **S**ine h̄ triplici ve mariā iuenies. qz nec sensit erūnā i p̄ceptū. nec dolorē i partu. nec viro fuit subdita p̄petue f̄gitar; obtētū. **I**o dixit ei angel⁹. **A**ue grā plēa. et quō nō sine ve q̄ grā plēa? **U**el p̄mū ve corruptio i p̄ceptū. **S**cōm: gūitas p? p̄ceptū. **T**ercū: dolor i ptu. **E**cōtrario mariā triplicē i hac salutarōe recepit b̄ndictōez. qz facta ē sine corruptōe fecūda. **S**ine gūamie guida. **S**ine dolore puerpa. **H**oc ē aue. i. sine ve triplici. corruptōis. gūitatis. doloris. qd i currit eua p peccatū. et qd ab ea oēs mlieres p̄ter mariā q̄si iure hereditario p̄erit. **I**dcirco de x̄po et mariā p̄t exponi illō **O**see. ix. **G**lia eoz a ptu et ab vtero et a cōceptu. ordie p̄postero. **I**p̄s enī p̄cept? est et ip̄m p̄cepit f̄go sine corruptōe f̄gitaris. portat? est et ip̄m portauit virgo sine grauiamie vētris. nat? est et ip̄m pepit virgo sine dolore parietis.

Et est aliud triplex ve. Apoc. viij. **U**e ve ve habitantibus in terra. **U**e concupiscetie. ve culpe. ve pene eterne. **P**rimū i carne. **S**ecūm i spū. **T**erciū i viroqz. **D**e pmo **E**ccl̃s. x. **[U**e tibi terra. **I**.i. carolui? rex. i. anūm? **[p**uer ē. **I**.i. **S**en. iij. **[M**aledicta terra. **I**.i. caroli ope tuo. **I**.i. p ope. s. p pctō. **[s**pinas et tribulos. **I**.i. carnales mor? **[g**ermiabit tibi. **]De scdo** **O**lce. xij. **U**e eis qz recesserūt a me. **D**e tercio **O**see. it. **U**e eis cū recessero ab eis. qd̃ erit cū detrudēt i infernū. **N**ā i pñti nūqz recedit dñs ex toto a qñtūcūqz pessimo pctōre. imo grāz offert ei. **A**poc. iij. **E**go sto ad ostium et pulso. **S**ine h̃ triplici ve fuit maria. qz habuit triplex bonū huic triplici ve. **P**rimū. **B**onū pñtētie. **B**onū gr̃e. **B**onū p̃seuerantie. **P**rimū excludit concupiscētiā. **S**ecūm culpā. **T**erciū penā etnā. **Q**uia q̃ p̃seuerauerit vsqz i finē h̃ salu? erit. **D**at. x. r. xxiij. **A**lter. **P**rimū ve ē obscuratio sol? et aeris d̃ fumo putei. **P**ē obrebratio ñri sensus et rōis. q̃ velut sol ē in aīabz ñris. **A**er t̃o affect? ñre volūtatis ē. **H**ec est p̃ma pena quā padā incurrim? ignorātia scz q̃ nō videm? vbi sum? aut q̃ eam? aut q̃ nobis eūdū sit: aut vnde fugiēdū. **Q**uis enī curreret in infernū si ipm̃ videret? **Q**uis seip sū ipingeret in laqz mortis si ipos p̃gsceret? **Q**uis toto conamie non curreret ad dñm si pulcritudinē ei? attēderet. ṽl tenuit degustaret? **S**ecūm ve est i igne et sulphure. scz i ardore libidis et fetore q̃ feret et estuat tot? mūd?. **T**erciū ve. regnū et dñatio bestie. **T**ria hec ve p̃ mariā a nob̃ ablata sunt. **O**bscuritas ignorātie: qz solē intelligētie et lumē iusticie mūdo edidit. et verā lucē attulit q̃ illuminat oēs ho/minē veniēte i hūc mūdū. **U**ñ et stella matutina. scz lucifer et auroza noīat. **C**ui?

Salve maria

stelle radi? effect? est ipe sol iusticie. Et io illuminatit interpretat. qz mudo sic obte-
nebrato edidit luce vera. Io ena illuminatit. qz cuncti se implorantibz huius et duo
reipetrat luce se cognitis. Un die Eccl. xxiij. Illuminabo ocs sperantes i dno.
Un qntes sentim? nos ee i tenebrz debem? nos ei nome suu pmeorare: orates vt
illd interpretet i nobis: ne falso ei impositu videat. Duo aut scdm ve qd e luxuria
dstruat: ipos interroga q p ea de sentina luxurie se extractos. et p eam gaudet p-
tem castimonie se adeptos. Nec dubitare fas est ipam inimicissimā ee luxurie: et
feruētissimā dilectricē castitatis. cui sine pgitatē progatiua neqz fuisse: datuz filij
dei fieri genitricē. Terciu ve regnu et dñatio bestie. i. supbia. q si ipugnari neces-
se est tibi statim pfugere ad mariā hūillimā. q hūillitati sue attribuit i cāico suo re-
spectu dñi. Et licz omi p-
tute et omi grā donata fuisse. de hac tñ singlarit gloria. Implo-
ra q supbia pfideter auxiliu ei. quā ietozabiliter psequit: odit et abhorret.
et donū hūillitatis ab ea expostula. qz vl cū supbia vl sine hūillitate mri et filio nō
poteris placere. Propter tria ista dona sic rogam? eā i hymno. Nos culpis so-
lutos mites fac et castos.

Itē e et aliud triplex ve. Ve mundi. ve carnis. ve diaboli. Apoca. xviij. Ve ve ve cūi-
tas illa magis babylō. Sine h triplici ve fuit maria. Fuit ei paup p mū. Virgo p
scdm. Hūilis cōtra terciū. Ideo digna ē saluari: nō solū ab angelo s; ab homie
magis. qui p se pditus: p eas redijt ad salutē.

Ave maria. Per h q marie dictū ē laue. i. sine omi ve: notat imunitas ab oī
pcto. Un et d: Eccl. iij. L. Tota pulchra es amica mea. Lab originali pcto sc̄ifi-
cata i vtero. L. Tota pulchra es. Lab actuali mortali. somite p̄it? subiungato. L. et macu-
la. Lenia venial? p̄it? nō ē i te. L. pceptōe filij dī somite penit? exticto. Et idō L. Tota
pulchra es. L. ope. L. Tota pulchra. L. i corpe. L. et macula nō ē i te. L. i corde. L. Tota pulchra. L.
ope p simplicitatē. Dat. vi. Si ocul? tu? fuerit simplex: totū corp? tuū lucidum
erit. L. Tota pulchra. L. i corpe p castitatē. Sap. iij. O q pulchra ē casta generatio cū
caritate. Immortal? ē ei mēoria illi? et. L. Tota pulchra. L. i corpe p hūillitatē. qd ē ee
sine macula. Un dictū est hester. ij. eiusdē. L. Erat hester formosa valde. et incredibili
pulcritudinē. oīmqz ocul? ḡiosa et amabil? videbat. L. Tal? maria. L. Formosa valde. L.
p caritatē. q ē forma p̄tutū. L. Incredibili pulcritudinē. L. p solitā castitatē. L. Oīmqz
ocul? ḡiosa et amabil? p hūillitatē quā respectu de? qz vbi amor ibi ocul?. Itē
de tribz his d: Judith. xi. Nō ē tal? mlier sup terrā. i. aspectu. i. pulcritudinē. et i sen-
su p̄boz. L. In aspectu pueris. L. In pulcritudinē corpis. L. In sensu p̄boz. L. i.
i interioribz p̄bis. i. puritate cogitatiois. Et sic fuit absqz oī ve auaricie i ope. luxu-
rie in corpe. supbie i corde. Do ē triplex ve Apoc. viij. Ve ve ve habitātibz i ter-
ra. Et sic fuit imunis ab omi pcto. S; nūqd in sumo: Uniqz i sumo create. Un
Aug. Quotiescūqz loqmur de peccat: nullā de brā p̄gine facim? mētiōez. Ansel-
mus etiā dicit. q ea puritate nitebat: q sub deo maior neqz intelligi.

Aug?
Anselm?

De eodem Capitulu. ij.

Ave maria et c. Si rerūz precia de
raritate pefanda sunt. iuxta qd sc̄ptū ē. De rar? p̄ciosū. Qui? salutatō/
nis forma q d celo delata ē ad mariā qnto rarioz ē: tāto d; p̄ciosior est
mari. Nusqz ei i sc̄ptur? antea iuenit. nec ab alio qz ab angelo deferri debuit. nec
aliqz qz marie hmoi saluatio dbebat. Un nō i merito mirabat maria: et cogitabat
qlis essz ista saluatio. p eo q ea alias nō legerat i sc̄ptur?. In omi ei saluatiōe fie-
bat pus aut vite impcatio. vt Dan. ij. Rex ieternū viue. Aut salutis. vt. ij. Reg. xvi.
Salve rex. Aut bñdictōis. vt messores sui rñderūt Booz dicēti ad eos. dñs vo-
biscū. Bñdicat tibi dñs. Ruth. ij. Duas vo saluatōes vrs dlatas legim? ab an-
gel? Judic. vi. dixit angel? Bedeōi. Dñs tecū viroz fortissime. Et Thob. v. dixit
angel? thobie. Gaudiū tibi sit sp. Saluatio aut brē p̄gi delata ab āgelo ex oībz
ē p̄flata. et io dignior oībz. sanctior vniuers. O. ei p̄mittit laue. i. sine ve. h est sine
doloze. ecce saluatio facta thobie. Gaudiū tibi sit sp. O. seq̄ lgrā plēa. ecce salu-
Jo. iij

Libet I Ca. II

tatio aploz q̄ i suis eplis sp̄ p̄mittit. B̄sa vob̄ et par. Q̄ sub dīf. L̄d̄s tecū. ecce saluatio facta. B̄deōi. D̄ns tecū viroz fortissime. ⁊ saluatio booz ad mellores suos. D̄ns vobiscū. Q̄ seq̄r. L̄b̄ndicta tu. ecce saluatio booz ad ruth. Ruth. iij. **C**ōgrue etiā p̄mittit laue. B̄ ē sine ve. Ipa enī ppe fuit sine maledictōe. Nā ⁊ maledicta erat steril' i lege. nec expers erat maledictōis paries i dolore. Sola ei maria vtrūq; maledictū euasit. Un̄ ⁊ adhuc ei dicim'. aue: tāq; ei' gaudio ⁊ gau dētes. Et nota q̄ d̄ maledictōe steril' exp̄sse nō legi i biblia. s̄. Exo. xxiij. ⁊ Deut. vij. p̄ benedictōe d̄r obedienti. Nō erit apd̄ te sterilis vtriusq; sexus. Un̄ a p̄rijs: sterilitas p̄ maledictōe reputabāt in lege.

Atemaria. I. Notād q̄ angel' saluātis ⁊ ginē. p̄mo tacuit p̄p̄riū nomē ei'. s̄. ma ria. vt hoc ip̄o oñderet se ei nomē ip̄onere nouū. i. gr̄a plena. Un̄ p̄dixerat ysa ias q̄st loq̄ns ad mariā. ysa. lxiij. L̄. Vocabir tibi nomē nouū: qd̄ os d̄ni. i. angel' v' fili' dei q̄ ē os p̄ris p̄ angelū. L̄. noiauit. I. Postea p̄o nomē marie exp̄ssit dicens. Ne timeas maria: inuēs p̄ q̄ sic iacob cū b̄ndictōez acciperet nomē nouū sic acce pit vt vet' nō amitteret. Un̄ ⁊ fr̄q̄ntē postea noiat eū sc̄ptura iacob. sic maria. Al' iō p̄ noiauit eā. gr̄a plena. l̄q; mariā. v' l̄. plena gr̄a. Deiceps vocaret. Et p̄ fami liare sibi nomē noiat. ⁊ tādē nomē marie nob̄ necessariū n̄ omittit. vt sic nomē no uū videat ei ip̄onere q̄ vet' inuat nō tollēdū. Quō enī cū ab ea remouiss̄ om̄e ve dicēs ei aue. statim eā noiaret mariā: qd̄ mare ē amax'. Nomē siq; dē marie nō tam angel' p̄gruit q̄s hoibz. qd̄ interpretat illuminātrix ⁊ stella maris. Il' enī solis q̄ nauī gāt mare m̄fidi necessaria ē inuocatio stelle maris. necessaria ē illuminātrix ill' q̄ illu miatōe op' babent. Angel' aut̄ q̄ nullo hoz indiget meli' d̄. l̄. gr̄a plena. I. Jo ille. L̄. Aue gr̄a plena. Hos dicim'. L̄. Aue maria. I. Idcirco etiā p̄ dicta ē. l̄. gr̄a plena. Iet deinceps ab angelo noiat l̄. maria. Iq; h̄z ex gr̄a vt marie nomē interpretet i nob̄. Nō enī qz illuminātrix iō gr̄a plena. s̄. qz l̄. gr̄a plēa. Iō illuminātrix. Et sic d̄ singul' it̄p̄tatoibz illi' nois poter' assiḡre. In h̄ etiā q̄ cū tāta reuerētia ⁊ hūilitate ma riā āgel' salutauit. vt videre paulomin' adoratur' feminā q̄ solebat ab hoibus adorari: dicēs ei laue. Jilla tā festiua aggr̄ulatio itelligit āgeli salutāz: q̄ntā decu it angeloz regie ab āgelo exhiberi. B̄tis B̄r. loq̄ns ad angelos. Honorate san cti angeli n̄ri regē matrē. q̄ n̄re adoratz ⁊ gis plē. ip̄m vtiq; nostz pariter ⁊ vestrū regē. nostri gener' repatorē: vestre ciuitat' instauratorē. I.

B̄tis.

B̄tis.

Atemaria. I. B̄tis B̄r. De gl̄ia nois h̄ nec dignū aliqd̄ steril' p̄cipe cogita tio. nec ierudita p̄t locutio parturire. Un̄ nec mirū si pauca dicim' q̄ cogita tōe deficiim'. nimirū q̄bz gustare de tāta dulcedie nō ē datū. Nō enī dat sanctū ca nibz. Dat. vij. Nō aut̄ itelligit q̄ nō gustat. sic d̄. gustare ⁊ videre. Gustat affe ctus. videt itellect'. Et op̄z q̄ gust' p̄cedat ad h̄ vt illumināre valeat itellectū. Un̄ ⁊ oculi ionathe. i. iusti nō illumināt nisi p̄us melle gustato. i. Reg. xiiij. Un̄ ⁊ Iſaie xvi. dicis d̄no. L̄. Ros luc' ros tu'. Ros luc' i. i. lucē afferēs ⁊ illuminās itellectū. Qui ḡ nō gustat nō videt. ac p̄ h̄ minus p̄t q̄ nō viderit. i. itellerit alijs enarrare. At si q̄ forte sūt q̄bz ⁊ gustare datū sit ⁊ videre. mag' p̄cepta sibi abscōdere volūt. ⁊ tāq; esuriētes āplioza p̄q̄zere. q̄s alijs cōicare p̄cepta. sic dic̄ brā ⁊ ego. Qui edūt me adhuc esuriēt. qz q̄ ei' dulcedinē sel' gustauerit. adhuc pl' d̄ ea desiderāt expiri. In ē q̄ pauca d̄ ea dicta sūt a sc̄tis. ⁊ fortasse i h̄ ei morē gerētibz. vt si m̄lta eis re uelata eēt d̄ ea. pauca t̄n dicerēt: ⁊ abscōderēt eā q̄ sp̄ d̄siderauit latere abscōdi.

Prop̄e rates olei

Atemaria. I. Oleū inq̄ effusū nomē tuū. iō adoleſcētule dilexerit te nimis. I. Recte h̄ nomē maria oleo p̄pat. qz sup̄ oīa sc̄toz noia p̄ nomē filij. refic lassos. sanat l̄guidos. illuminat cecos. penetrat duos. recreat fessos. yngit agoni stas. putrefacit ingū diaboli. supenatat oī noi sic oleū oī liq̄ri. dedit enī ei tota tri nitas nomē qd̄ ē sup̄ om̄e nomē p̄ nomē filij sui. vt i noie ei' oē genu flectat: sic manifeste p̄z celestū terrestriū ⁊ ifernoz. ⁊ oīs lingua p̄fiteat h̄ sc̄tissimi nois ḡ tiā: gl̄iaz et ⁊ tute. Nō est enī i aliq̄ alio noie p̄ nomē filij tā potēs adiutorij. nec est aliqd̄ nomē sub celo datū hoibz post dulce nomen iesu. ex q̄ tāta sal' refundat hoibz. Dicis ḡ marie. L̄. Nomē tuū. i. i. fama nois tuī: qd̄ p̄us clausū fuit q̄d̄m mor

Hue maria

rata es i mudo sic oleu i vase .p. assumptioez tua ad celu effusum e p oia mudi di
 mata. Na i pdicatioe aploz i oez terra exiuit son. ei. et manifestatu e toti mudo.
 Uel iurta pfuerudine scpturaz nome ponit h p noiato: sic ibi. l. Protegat te no
 me dei iacob. l. ille q noiat. e de. iacob. Et e sensus. l. Oleu. l. i. tu q noias oleuz
 iurra mltas pperates olei. et maxime ppt misericordia. l. effusum. l. extra vas fufuz.
 Qui. vas ipe tps. de cui. pleitudie accepisti. et nob de tua pleitudie gram p gra
 refudisti. Et q. oleu effusuz e nome tuu. io adolefcemle. l. i. fideles aie q exuto ve
 teri hoie cu suis acubz nouu induerut. et io nouelle p graz. no vetule p culpa. No
 senio steriles. sz donis spualibz fecunde. Fortes i fide et dilectoe. no debiles vt vetu
 le. No icruare p amorez terreoz. sz p celeste desideriu recte et ad celos erecte. l. Di
 lererut te nimis. l. i. vehemeter. Et nota q io genere feminino die l. adolefcemle. l. i.
 qz ferueti. amat qz adolefcemle. et qz comedat ab humilitate et fecunditate. Iste etia
 dicunt filie hierusalē supne. qz fide spe et desiderio redit ad pacis eterne visionē.
 Possunt aut noi marie pperates olei q notant subscripti. sibi pgrue adapta
 ri. Et de oleo oliuarii pcpue intelligendu est.

Propri
 etates a/
 dolescen
 tulaz

Propri
 etates o
 lei

versus
 pmus

Efebr
 abbas

Bern.

Bern.

versus
 scdus

De the
 ophilo

Et oleu viride. calidu. prepingue. suauē.
 Penetratiuū. nitidu. recreans. et amaz.
 Alcit. et impinguat. illuminat. et medicinat.
 Obozat. emollit. extinguit et ampliat ignē.
 Infert picturis. seruat rubigine ferrū.

Et oleu viride. Quia meoria huius nois e in generatōe seclor. sic ipa die
 Eccl. xxiij. In virore enī pfeueratia et diuturnitas designt. Deuota etiā iuo
 catio et recordatio nois hui. ducit ad virore gre in pnti. et ad virore celestiu in fu
 turo. Act. iij. Non est aliud nomen zē.

Validu lab effectu. qz deuota noiatio ei. mirabiliter accedit ad amore. put noit q
 expti sūt. Un die efebert. abbas ad maria. O mag. o pia. o mltu amabil. maria.
 tu nec noiani qdē potes qn accedas. nec cogitari qn recrees affect. diligentiu te.
 Tu nunq sine dulcedine diuinit. tibi insita pie memorie portas ingrederi. Et
 hec est olei pperas q igni infusum ipm feruentiorē reddit.

Prepingue. qz subministrat deuotois et gratie pinguedinē amatori suo: vt ei dice
 re possit. l. Impinguaui in oleo. l. gre et deuotois. l. caput meū. l. i. mentē.

Suauē. p benignitatē. Bñs Bern. Sic nomē iesu mel i ore. i aure melos. i cor
 de iubil. sic et nomē maria. et etiā ampli. si dicere audeam. Iesus enī qsi supbi
 nomē ē et nimiu potēs. nros hūli. nomē affect. decet. Un si in iesu. aut deitatis
 aut secus viril. austeritatē aliqz vereat. recurrat ad maria: in q nihil horz suspectū
 est. Maria enī nomē mliebre ē. māfuetudinē pferēs et comedās. Itē bñs Bern.
 Percurre totā euāgelij seriē. et si qd increpatoriū. si qd duz. si qd vl. modicu ha
 bēs indignatōis iueneri i maria. decetero suspectā habeas et accedere verear. O. si
 oia māfuetudis plēa sūt sic sūt. gras ei age q tibi talē ddit mediatē. i q nihil tibi
 possit ēē suspectū. O. si serū. xear. p eo q et sibi et alijs sepe fuit i ruinā. Ego est.

Penetratiuū. Mirabil. ei. et b. nois maria. emollit et penetrat duriciā
 cordis hūani. Prouer. x. Lucerna dñi spiraculu hois. q inuestigat oia secre
 ta vtrū. l. Dicam. et nos. l. Lucerna dñe. l. i. marie. q illuminat et dñā itēptat. l. spi
 raculu hois. qz pctōz p eā rspirat i spe vēie et gre. exēplo theophili. l. q inuestigat. l. i.
 inuestigare facit. oia secreta vtrū. l. abscondita cordis. Sz nota q oleu nō penetrat
 humida. sz p carnalē cupiscētiā. sz desiccata p abstinentiā et penitentiā. Si vis
 ergo hoc oleo penetrari. necesse tibi est pmitus desiccari.

Nitidu. qm sine fece. sic piz i lapide. Prouer. v. l. Nitidu. oleo guttur ei. l. i. sba d
 gutture pcedētia. que mirabiliter illuminat itellectū nostz.

Recreans. l. Recreat ei fessos et laborātes. Unde dic cū filio Matth. xi. Venite ad
 me oēs q laborat et onerati estis et ego reficiā vos.

Et amaz. l. don fuerit igne dcoctū. Maria ei itēptat mare amaz. qz mōanā dlici
 as amaricat amatoribz suis. et amaritudies pntes dulcorat: caritat. ignee graz eis

s. ius. iij.

Alcit et ipiguat. Mirabil. si qdē pascit affectū et ipiguat p l. subministrado. R

Libe*r* I *Ca.* II

deuotibz nomē istd. et quoties ei⁹ recordamur: toties roboramur.

Illuminat. Intellectū nostz. qz maria illuminatric et stella maris interpretat. Isti⁹ enī nois excellētiā ipō etiā platōis mō norauit bñs lucas: cū illud tā reuerēter exps/ sit. Nō enī ait. Dissus ē gabriel ad pginē cui nomē maria. sic dixerat de alijs. sed tāqz diuini⁹ expectatū tādē prulit cū pōdere dicēs. Et nomē pginis maria. Iosten/ dens h nomē mltū hre eruditōis et grē. et alti⁹ mēorie pmedandū. et diligēt⁹ inue/ stigādū. Sic etiā dicē Hieronym⁹. Dñi naute ob causam aliquā mari se imergunt oleū deferūt i ore et illd emittūt. et sit plucidior fund⁹ aq. Sic etenī deuota inuo/ catio nois marie. et doctrina ei⁹ et grā. rez labētū intima faciūt manifesta. Bñs Ber. Tristat aliqz. pūno ad nomen marie cedit nubilū. serenū redit. Ecce quō illuminat oleū istud.

Hiero.

Berñ.

Et medicinar. Eccl̃s. xij. Deli⁹ ē nomē bonū qz p̃ciosa vnguēta. Ist⁹ inuenies i/ fra. Si enī vuln⁹ oleo pungat. oleū nō pmittit cicatricē obduci donec sanies sit educta. Nec marie benignitas finit i amatoribz suis p̃sciaz pacificari donec p cō/ fessionē putredo vicij sit eiecta. Un puer. xx. Lucerna dñi zc. vt sup. Maria siq/ de est illd oleū misicordie qd ver⁹ samaritan⁹. i. xps insudit vulneribz sauciati. i. gener⁹ hūani p p̃uaricatōez p̃me mris de hierl̃m i hiericho descēdēt. Luc. x. Roborat. Oleū enī ossa et nervos indurat: et medullas pfirmat. Un et antiq. **L**uctatores suos toto corpe oleo pungebāt. Et dñi pugiles vnci h oleo p dile ctōez et crebriā hui⁹ nomis recordatōez. vl capi nequnt. vl diu teneri nō pnt a dia bolo aduersario.

Isus
iij.

Emolliat. Nomē enī marie duriciā apostemat⁹ qd desigt supbiā emollit. et sedat tu morē cordis istar olei. qñ p orōes ei⁹ auferi a nob cor lapideū: et dat cor carneū. et qñ exēplo et grā ei⁹ in hūilitatē puerit supbia cordis nostri.

Extinguit et ampliat ignē. Oleū enī extinguit ignē in lapide. et accēdit i ligno. Si enī aliqñ lapide⁹ et dur⁹ fuisti peccādo: et ex toto corde puerus fuer⁹ ad mariam. incendiū peccati extinguet in te. qz p̃petas olei est extinguer ignē grecū et lapidez ignitū. et p̃suetudo marie i suis amatoribz extinguer feruorē pcti. Si lignū fuer⁹. i. tractabil et paties succēd; i te dilectōez di si nois ei⁹ miaz inuocauer⁹ toto corde.

Isus. v.

Onfert pictur⁹. Valet enī oleū ad faciēdas picturas. qz pglutinat colores. et facit adherere clipeis. sellis: et imaginibz. et grā marie coloribz virtutū hominē interiorē insignit.

Seruat rubiginē. Id ē a rubigie l̃ferz. I ferramēta ei nō rubigināt si oleo inungāt.

Ale maria. Dignitatē et efficacā ist⁹ nois innuere videt Salomō dicēs p/ uer. xxij. Deli⁹ ē nomē bonū qz diuinitē mltē. Itē Eccl̃s. xij. Deli⁹ ē nomē bonū qz p̃ciosa vnguēta. Marie siq/ de nomē lōge meli⁹ qz diuinitē corpales. quia meli⁹ angustia fletuat paup̃tar: et dolori peccatorū medet meli⁹ qz vnguēta. Pau per es. cōfuge ad nomē marie q tibi paup̃ima exhibet. et si deuote attēdas q de hac paup̃rate exaltata ē etiā sup angelos. iā nō erit tibi onerosa paup̃tas. Pecca tor es. ad marie nomē pfugas. ipm solū sufficit ad medendū. Nulla ei pest⁹ tam efficit. nulla sic heret: q ad nomē marie nō cedat pūno. sic pz exēplo theophili. Iustificat⁹ es: s; forte tēptat⁹ sup vires. et eo ampli⁹ tēptatoris times insidias. qñ to te ab eo expugnatū aliqñ recordat⁹. Recordare q turris fortissima nomē dñe nre. ad ipm pfugiet pctōr i tēptatōe: et etiā q peccauit. et saluabit. Dic enī salomō q paz nouerat de maria. puer. xxij. Turris fortissima nomē dñi. ad ipaz currit in st⁹: et exaltabit. Nob autē dicēdū ē. Turris fortissima nomē dñe: ad ipam pfugiet pctōr et saluabit. Itē dulcedinē nois dñi p̃uiderat ysaias dicēs. xvi. Dñe no/ mē tuū et mēoriale tuū i desiderio anie. Terribile tamē ostendit illud dicēs. xxx. Ecce nomē domini venit de longinquo. ardens furor eius: et grauis ad portā dum. Et psalmista. Sanctum quidē inquit et terribile nomē eius. Horribilis quidē dulcedo: tanto furore respersa. Gratias autem ei qui aliud p̃uidit refu giū peccatoribus. delectatōis et securitatis plurimū habens. terroris nihil. Ma ria siq/ dem interpretat syro sermōe dñā. nec solū potēs ē ad muniēdū pfugiētes ad

Aue maria

Ben.

ea tanq̃s turri. s; et hostes insequentes potēs ē expugnare. **U**n sup illd **L**at. vi. **T**erribil' vt castroz acies ordiata dicit bñs **B**er. **N**ō ita metuit hostes visibiles qm̃ libet castroz mltitudinē copiosam sic aeree p̃tates marie vocabulū: patrociniū: et exemplū. **E**dūt z peunt sic cera a facie ignis: vbiq̃s iuenerit hui' nois crebrā recordatōez. deuotā iuocatōez. sollicitā imitatōez. **R**ogāda est igit assidue maria. vt nomē suū qd est dñā interpretet in nobis. tēptatores nostros expugnādo. z se turrim fortitudinis nobis exhibēdo a facie inimici. **E**t vt h nobis p̃stare dignet. nomē ei' et memoriale in desiderio aie z iugi memoria teneat.

Aue maria. **L**et ad min' i cātic' in p̃sona angeloz q̃rit. **Q**ue ē ista. nō tm̃ qz p **P** **S**one mirē excellētā. q̃ nec p̃mā silem vīsa ē nec habere seq̃ntē. s; forsītā qz dulce nomē sibi desiderat respōderi. **S**ic enī antiq̃s p̃fibi ysaie z ceter' nomē dñi i desiderio erat. vt scz int hoies noiaret xps q̃ not' erat in celo. z nomē qd claudēbat in celo effūderet i terra. sic angeli nomē marie desiderabāt noiare z i noticiā effūdi. vt nō intra terre terminos clauderet: s; etiā celebre haberet i cel'. **I**te **L**uc. i. **Q** **E**t nomē p̃ginis maria. **B**n aut imēdiare iūgit marie p̃gitas. eo qz nō solū nomē p̃ferat s; z alijs p̃beat grāz castitat'. **I**ta etiā nomini marie p̃gitas z sc̃itas i sepabilit' sunt adiūcta. qz cū agit bñs **L**ucas ca. xij. de penitētia magdalene. p̃p̃ hui' nois reuerētā nō ausus fuit mariā s; mlierē noiare. s; paulo post. scz ca. xij. cū dīc eā iustificatā dñō de suis facultatib' mīstrare: vocat eā mariā. z ei susannā z iohānā adiūcit. **Q**ue si bñe sunt qz dñō de suis facultatib' mīstrarūt. ista lōge beatiōz. **U**n dīc ei puer. in fi. **O**ltre filie p̃gregauerūt diuitias. tu supgressa es. vniuer/sas. **I**pa enī sola et p̃dictaz triū in se vocabula interpretata ē: z officiū executā. **I**bi **R** **m**aria. h maria. **S**usanna p̃o interpretat liliū. qd nulli meli' puenit q̃ illi q̃ p̃ulle gū meruit castitatis. **I**ohanna interpretat grā dei. **N**ulla autē h noie: q̃ ea q̃ plena grā mēorat. **I**lle dñō d' terrenis facultatib' mīstrarūt. ista p̃p̃ mīstrauit ei d' suis. q̃ de carne p̃p̃a admīstrauit p̃ceptū. z d' lacte p̃p̃o nutrimentū. **U**n **L**u. xi. b̃nificat ab ea q̃ dicebat ad dñm. **B**ñs ṽter q̃ te portauit. z ṽbera q̃ fuxisti. **O**. si b̃nificat eā mlier q̃ adhuc carni z sanguini ei' p̃mūicare nō meruit. lōge mag' a nobis b̃nificanda ē: q̃ de ei' carne et sanguine reficimur i altari. **C**aro enī q̃ ibi sumit caro ṽgis ē. d' cul' carne sup̃ra est porciuncula. d' q̃ artificio sp̃sscti formatū ē corp' xpi.

De eodem

Capitulū. iij.

Aue maria. **N**ota qd sicut nomē fi

De iter
p̃tatoz
bus h
nomis
maria

Docet
ponitur
isra lib.
iij. titu
lo. xij.
A

lij effundit in septe noia. **I**sa. ix. xbi dī. **E**t vocabit' nomē ei' admirabil'. **S**olitari' zc. sic z nomē marie p̃ suas it̃p̃tatoez p̃t pueniēter effūdi. **U**n d' ei dī. **O**leū effusū nomē tuū zc. vt sup̃. **I**nt̃p̃rat ei maria illuminata ṽl illuminat. ṽl illuminās. ṽl stella mar'. ṽl simirina mar'. ṽl fm̃ q̃sdā mar' hyas. ṽl mare amarū. ṽl syro fm̃oe dñā. **Q**uattuor aut istaz it̃p̃ratōnū mag' habet i vsu. s. illumina trit. dñā. mare amaz. stella mar'. **I**lluminatric' z stella mar'. p̃p̃e fuit i filiū natiuitate. qm̃ emisit radiū totū mūdū illuminatē. z mūdo edidit lucē verā. qm̃. s. verus sol iusticie exort' ē ex ea. **D**ñā p̃p̃e i filiū oblatiōe qm̃ ipm̃ p̃ntauit i tēplo. xbi tot' p̃uēbat mūd'. qm̃ totū mūdū volēs de ip̃o mittere i saismā. qd etiā adhuc dīgit ei' imago filiū tenēs q̃si ad dādū illū. **I**te dñā: sic dicit **D**amasce'. **A**nna genuit mariā. i. grā dñāz. **M**aria enī oīm creataz facta ē dñā. creator' oīm mī existens. **A**mar' mare i filiū passiōe. qm̃ scz aīaz ipi' filiū p̃trāsuit gladi'. **B**ñs ber. **L**ōge ei' pl' q̃ martirē eā n̄ iūmerito cēseam'. i. q̃ passiōis sensū excessit p̃passiōis affect'. **I**te illuminatric' ē. qz tenebras n̄ras. i. nos tenebrosos illuminat mlt' modis sic in fer' oīdet. **D**ñā: qz nos p̃regit tāq̃s turri fortissima: vt sup̃. z aduersarios n̄ros re p̃mit z expugnat. q̃b' ē terribil' vt castroz acies ordinata. **S**tella mar'. qz dirigit vias nostras p̃ mare hui' mundi. **M**are amaz. qz nob amaricat notias mundi delicias. **R**oganda ē ergo assidue. vt nomen suū interpretetur in nobis. vt scz illu minet tenebras nostras. notias nobis amaricet delicias. vias nostras tanq̃s stel la maris regat z dirigat. tanq̃s domina comprimat tempestates: et aduersarios

Da
ma
sc
en'

B

fo. vi

nostros puniat et p[er]secut. **N**unc d[icitur] singul[is] i[n]terp[re]tatio[n]ib[us] aliqu[n]tulu[m] diffusu[m] videam[us].

Maria

Illuminata la patre luminu[m] a q[uo] descendit o[mn]e datu[m] optimu[m]. et cui[us] dono tot habuit in se luminaria q[ua]nt[um] fructus. Et ita h[ab]et nom[en] maria ei singulariter et excellenter p[ro]uenit. q[uia] p[er] o[mn]ib[us] post filiu[m] suu[m] pla[us] dona habuit g[rati]a[m]. Illuminata eti[am] p[er] g[rati]am sp[irit]u[m] sancti q[ua]n[do] in vtero s[an]ctificata: et q[ua]n[do] sp[irit]u[m] sanctu[m] sup[er]uenit in ea. **I**te illuminata a filio dei vero sole iusticie i[n] illi[us] p[re]cepto[rum] que totu[m] i[n] corde. totu[m] suscepit et portavit in v[er]tre. nec po[tuit] esse no[n] illuminata: q[uia] fonte lumis suscepit in se totu[m]. **I**o m[ul]ier amicta sole **A**pocal. xij. appellat[ur]. et lune q[ua] totu[m] lum[en] suu[m] a sole recipit **L**ati. vi. p[ro]p[ter]. **I**pa eti[am] tanq[uam] ex sole ex respectu diuinit[at]is beatificat[ur] a generatio[n]ib[us] vniuers[is]. **U**n[de] d[icitur]. **Q**uia resp[icit] h[um]ilitate[m] ancille sue. **E**cce q[uia] a sole illuminata. **E**cce eni[m] ex h[ab]itu[m] me dicit[ur] o[mn]es generatio[n]es. **E**cce lune pulcritudo et lum[en].

Illuminatrix. **I**deo postq[uam] dicta e[st] pulchra vt luna: dicit[ur] electa vt sol. q[uia] sic sol radijs sue claritat[is] illuminat m[u]ndu[m]. sic ip[s]a suis fructib[us] et ex[em]plis p[ro]p[ri]is irradiat xpianu[m]. **U**n[de] dicit **E**ccl[esiastes]. xxiij. **I**lluminabo o[mn]es sperantes in d[omi]no. **A**lios neq[ue]q[ue]. **I**pa enim illuminat eccl[esi]a[m] militate[m] signata[m] p[er] archa[m] noe qua[m] illuminabat fenestra cristallina. q[ua] figurabat maria[m]. Illuminat et triu[m]phat. **U**n[de] dicit **e**ccl[esiastes]. xxiij. **E**go feci vt i[n] cel[o] oziret lum[en] indeficiens. i. ego genui xpm q[ui] e[st] i[n] cel[o] lum[en] indeficiens. **P**ropt[er] h[oc] de ea canit[ur]: q[uia] vita ei[us] inclita cunctas illustrat eccl[esi]as. i. militates et triu[m]phat. **I**pa eti[am] post filiu[m] e[st] illa p[er]a lux q[ua] illuminat o[mn]em ho[m]inem veniente[m] i[n] hunc m[u]ndu[m]. supple q[uod] illuminat. **U**n[de] dicit ei pater **I**sa. xlij. **D**edi te i[n] lucem g[en]tiu[m] etc. **A**d h[oc] eti[am] signu[m] media nocte pepit lucem vera[m] vt mediate partu suo illuminaret populu[m] i[n] tenebris ambulante[m]. **I**pa e[st] eti[am] via illa p[er] qua[m] spargit lux. **J**ob. xxxvij. **E**t diuidit[ur] estus sup[er] terra[m]. **C**ontra hac illumina trice rebellat heretici. iudei. pagani: et blasphem[ant]. **U**n[de] **J**ob. xxiij. **I**pi fueru[n]t rebelles lumi[n]i etc. **S**ed inimicos ei[us] p[er]sequunt[ur] tenebre: sic d[icitur]. **A**sa. i. **D**icit[ur] aut[em] q[uod]da[m] q[uod] interpretat[ur] illuminatrix mea. **I**pa eni[m] illuminatrix n[ost]ra est filio mediate: q[uod] **J**oh. ix. fecit lutu[m] et sputo q[uod] illuminauit cec[u] natu[m]. i[n] q[uo] later marinu[m] sacramentu[m]. **S**aluina descendens de capite ihu: dei sapietia. que dicit **E**ccl[esiastes]. xxiij. **E**go ex ore altissimi p[er]didi etc. **E**t hac saluina et terrene natura p[er]fectu[m] e[st] collyriu[m] quo illuminatu[m] e[st] genus hu[m]anu[m]. designatu[m] p[er] cec[u] illu[m]. p[er] fidem. s. p[er]bi incarnati. **U**n[de] q[uod]da[m]. **E**st caro n[ost]ra lutu[m]: p[er]bi sapietia sputu[m]. **E**st gen[us] hu[m]anu[m] tali medicamine sanu[m]. **E**st aut[em] triplex oculus. **O**cul[us] co[m]templato[rum]. q[ui] videt de[um] et que i[n] deo sunt. q[ui] p[er] culpa[m] adeo o[mn]ino e[st] extinct[us]. **E**st ocul[us] ratio[n]is q[ui] videt animu[m] et que i[n] eo sunt. q[ui] p[er] illud peccatu[m] lipp[us] e[st] effectus. **E**st ocul[us] carnis: q[ui] videt m[u]ndu[m] et q[ui] i[n] eo sunt. q[ui] ad carnis p[er]cupiscentia[m] est aptus. **U**nde d[icitur] de p[ri]mis p[er]nitib[us] **B**ene. iij. q[uod] gustato fructu vitro statim aperti sunt oculi ambo[rum]. i. rui p[er]cupiscentia[m]. **D**uo p[ri]mi p[er] fide[m] incarnationis sanant[ur]. s. terci[us] p[er] h[oc] collyriu[m] excecatur. **A**lter. **D**uplex collyriu[m]. incarnatio et passio saluatoris. **I**n p[ri]mo saluina et puluis. **P**uluis de terre puluere facta caro. **D**e saluina vt dictu[m] e[st]. **D**oc collyriu[m] dicit[ur] xpi. q[ui] illuminauit oculos ceci nati. **J**oh. ix. i. gener[is] hu[m]ani. **S**ecundu[m] collyriu[m] dicit[ur] **R**aphael: q[ui] interpretat[ur] medicina dei. q[uod] p[er]fecit de felle et iecore piscis assu[m]. q[ui] illuminat[ur] e[st] thobias. **P**iscis assus xps passus: q[ui] i[n] veru[m] crucis assat[ur] pass[us] e[st] felle et potatus aceto: sicut dicit[ur] p[er] ps. cui[us] amaritudines si cu[m] amaritudine recolatur illuminat[ur] oculos spirituales.

De mul
tiplici col
lyrio

Quib[us]
modis
maria
nos il
lumi[n]at

Illuminans. **Q**uidam dicu[n]t. illuminas eos. i. christianos v[el] familiares suos. q[uia] v[er]o delictis docum[en]tis suis q[ui] habent i[n] eu[an]gelio docuit nos viuere christiane. **I**n m[ul]tis eti[am] docuit ip[s]os ap[osto]los doctores eccl[esi]e. **E**didit eti[am] nobis lucem vera[m] que illumina[n]t omne[m] ho[m]ine[m] veniente[m] i[n] hunc m[u]ndu[m]. **I**mpetrat eti[am] iugiter g[rati]a[m] peccato[r]ibus tenebrosis qui nisi p[er] g[rati]a[m] no[n] illuminant[ur]. **S**ic ergo possumus effundere nomen marie i[n] nomina supradicta. ita tam[en] q[uod] intelligant anthonomatice et cum articulo artante co[m]munem appellato[n]em ad p[ro]p[ri]am et singulare[m] marie personam p[er] appropriato[n]em. **C**um ergo dicimus. **A**ue maria. debemus humiliari co[r]am ea tanq[uam] serui co[r]a domina. **D**ebem[us] eti[am] de peccatis conteri: reducentes ad memoria[m] suam et filij passionem. cui ex peccatis nostris dedimus causam.

#

Libe*r* I La.iii

- Quia valde pulcra creatura p vite honestate. Siqde stella pulcra e ex oi sui parte. Et marie d*r* Can*e*.iiij. Tota pulcra es amica mea r*e*. Hone tota pulcra. q n*o* ha buit macula neq*s* ruga. Hone tota pulcra q a pl*a*ta pedis vsq*s* ad p*o*ticem pulcra. Et B*o*nd*e*f i*s*ra libro.v.p totu*m*.de pulcritudine ei*9*.
- Quia nauigates p mare m*u*di i*n*ducit i portu salu*r*. Ideo signat p stell*a* q ma*r*gos adduxit ad xpm q e port*9* salu*r*. Un*m* matth.ij. Ecce stella qua viderat r*e*. Et statim seq*u*t*u*r. Et intrates domu*m* inueneru*n*t pue*r*z. qui est ille port*9*.
- Quia q*n*q*s* q*s*i ridere vide*t*. q*s*i pepit risu*m* z gaudiu*m* nostru*m*. z in ipa z p ipaz nob arri sit pater. Un*m* in figura ei*9* dixit Sara Be*n*.xxi. Risum fecit mihi d*o*ms. Et p*p*ter b*o*nd*e*d*u*m z congaudendu*m* est ei. Unde seq*u*tur in verbis sare. Et q*u*cunq*s* audierit coridebit mihi. i. co*o*gaudebit. dicit glosa.
- Quia firmametu*m* adornat. i. eccliam. ta*m*q*u* pulcerrima m*u*lieru*m*. C*a*ti.v. Pulcra i*n* vte rina sanctificat*o*e. pulcior i*n* christi p*o*cept*o*e. pulcerrima in sua assumpt*o*e. Eccl*i*.xxvi. Sic sol oriet*u*r i*n* m*o*do i altissimis di. sic m*u*lier bone sp*e*s i ornametu*m* dom*9* ei*9*.
- Quia nocte illuminat. Illuminauit eni nocte illa solitaria nec laude digna q ab eua deflexerat vsq*s* ad ipam. Na in ortu ei*9* meliorari oia inceperu*n*t.
- Quia radijs suis terra illustrat. i. terrenos. Repleta eni gra septiformi. nos replet d*o* sua semp plenitudine. nobis refunde*n*s gratia. nisi steterit p nos.
- Quia futuros euents p*n*otat. Cometes eni q*n* orit signu*m* est mortis principu*m*. z ipsa mortis xpi q est princeps pac*s*. Isa. ix. z diaboli q dicit p*n*ceps m*u*di. Job. xiiij. Jo dicit Hier. xliij. Fortis impetit in forte. i. diabolus i xpm. Et ambo pariter corruerunt. sz dissimiliter. Ist*o* impletu*m* est in d*o*nica passione.
- Quia astrologos verificat. imo sup astrologos. i. pphetas. q i his que de partu ei*9* p*d*ixerat. p ea fideles inuenti sunt. sicut petierat ecclesiastic*9*. xxvi.
- Quia pigros ad laboradu*m* excitat. cu ipa sit lucifer z stella matutina. Ante ortu*m* eni ei*9* inutilis erat labor homis ad vita*m* eterna*m* p*m*erenda*m*.
- Quia nauigates p mare hui*9* m*u*di rectificat z dirigit ad portu*m*. Un*m* designat p stel lam q magos adduxit ad xpm. qui est portus salu*r*. Quere infra.
- L**ucifer. Un*m* canit eccl*a*. Oris vt lucifer. i. n*o* tenebrosa i ortu sic nos q na scimur o*e*s filij ire. Eph. ij. Sz ipa an*te* scificata q*s* nata. O*r*ta e vt lucifer. i. to ta clara z i spe maioris claritat*s*. s. sol iusticie q nat*9* e ex ea. Et b*n* dicit maria lu cifer. q*s*i in vtero suo sacro noue m*e*si*b* portauit luc*e* vera*m*. Dicit eni lucifer grece fosforos. a fos q*s* e lux. et ozos q*s* e visio. De b*o* lucifero Job. xxxiiij. dic d*o*ns ad iob. Nuquid p*o*duces luciferu*m* i t*p*e suo. i. i t*p*e g*o*tie. Quasi diceret. n*o* tu sz ego. Ite lucifer clarior ceteris stellis. z maria in singul*9* virtutib*9* sanctoru*m* ordinib*9* p*e*mi net yniuersis. Adapta huic lucifero p*p*rietates aurore.
- S**tella matutina. Luc*e*s anteq*u* discat. q*s*i ortus marie p*o*cessit ortu*m* dici. i. christi. q lux est et dies. Dec est stella que vincenti p*m*ittit in p*m*iu*m*. Unde apocal. ij. Vincenti dabo stell*a* matutina*m*. Et nota q*s*i in ortu hui*9* stelle. sz q*n* g*o*ra et dile ctio marie orit i corde iusti. fugiunt fures. i. demones. q*b*us ipa terribilis est vt ca stroz acies ordiata. vigiles sunt alacriores. i. plati. vl q*u*cunq*s* d*o* sua salute solliciti. egri animequiores. oparij vigilantiores. Et b*n* maria stella matutina. q*s*i sp*u*s fuit in mane oriendi. et nuq*s* tendebat ad occasum peccati. Vel stella matutina. g*o*ra eterna. que nuq*s* habebit fin*e*. z que semp videbit inchoare. vt dicere videat q*u*libet de beatis. Et dixi nu*c* cepi. sz gustare. q*m* suauis e d*o*ns. Vel stella matutina. q*u*libet de beatis. Unde dicit Job. xi. Oriens vt lucifer. Christus eti*a* stella matu tina. Unde Apoca. in fine. Ego sum radix. i. id e subtestamentu*m* p diuinitate. Let genus dauid. Ism humanitate. Matth. i. ihu christi filij dauid. Stella splendida. Dic tangit p*o*p*u*lu*m* opus suu*m* fm humanitate sz resurrectione. Stella splendida. qua illuminauit nocte inferni. Isaie. ix. Populus q ambulabat i tenebris vidit lu ce magna*m*. habitantib*9* in regione vmbre mortis. lux orta est eis. Bene stella. que apparet parua. et signat eius hu*m*ilitate. qua rex descendit soluere seruos in carcer ratos. Let matutina. quia mane surrexit.

Daria
lucifer

Daria
stella ma
rutina

Libe*r* I Ca.*III*

Virtus. In qua maxime considerat generatiois vel corruptiois operatio. Quia quoniam dā stellarū virtus terrā fecundat ad generatiois operatioē. quā dā sō virtus inficit ad corruptioē. Vis audire stelle nostre virtutē. Virtus altissimi obumbrabit tibi. Vis audire ex hac virtute terre nostre fecunditatē. Dominus dabit benignitatē. et terra nostra dabit fructū suū. Vis audire generatiois operatioē. Generatio et generatio laudabit opera tua. Vis audire corruptiois purgatioē per eandē virtutē. audi paulū dicentē ad Hebr. i. Qui portat omnia verbo virtutis sue purgatioē peccatorū faciens et c.

O vere stella mirabilis. vere laudabilis. igitur venite.

Igitur venite

Corruptioi subiacētes ad incorruptibile. Ut per eam vobis corruptibile hoc induat incorruptioem. et mortale hoc immortalitatē.

Gratia vacui ad plenā. Ut cum sitis vacui gratia. de plenitudine eius sicut adipe et pinguedine repleat anima vestra.

Imperfecti ad perfectā. Ut cum venerit quod perfectū ē per eā euacuet quod in vobis ex parte ē et c.

Igitur venite

Parvuli ad magnā. Ut per eā in eo crescat cuius magnitudinis nō est finis.

Humiles ad sublimē. Ut per eam vos exaltet qui per eā deposuit potētes de sede.

Claudicantes a semitis vestris ad circumolubile. Ut mulier qui circumdedit virū gremio vteri sui. sit in circumitu populi sui et hunc et usque in seculū.

Debiles ad eius virtutē. Ut cum aliquis ceciderit nō collidat: sed mater diuine pietatis supponat manū suā.

Stella maris. Sup illud Luc. i. Et nomen virginis maria. dicit beatus Bernardus. **¶** Loquimur pauca super hoc nomen. quod interpretatur stella maris dicitur. et matri virginis valde convenienter aptatur. Ipsa namque aptissime sideri comparatur. quia sicut sidus sine sui corruptioe suū emittit radiū. sic absque sui lesione deo peperit filiū. Nec sideri radii suā minuit claritatē. nec virginis filii suā integritatē. Ipsa igitur est nobilissima illa stella ex iacob orta. cuius radii vniuersū orbē illuminat. cuius splendor et perfulget in supernis. et inferos penetrat. Terras etiā plustras et calefaciens magis metes quam corpora. fouet virtutes. et coquit vicia. Ipsa namque est clara illa et eximia stella: super hoc mare magnū et spaciosum necessario subleuata. micās meritis. illustras exemplis. Quod si quis te intelligit in huius seculi pluuio magis inter peccellas et tempestates fluctuare. quam per terrā ambulare. ne auertas oculos a fulgore huius sideris: si nō vis obrui peccell. Si insurgat venti tempestatōnū. si incurras scopulos tribulatioē. respice stellā. voca mariā. Si iactaris superbie vndis. si ambitōis. si detractōis. si emulatiois. respice stellā. voca mariā. Si iracūdia. aut auaricia. aut carnis illecebra nauiculā percusserit meris. respice mariā. Si criminū immanitate turbatur: cōsciētie feditate confusus. iudicii horrore perterritus baratro incipias absorberi tristitie: desperatiois abisso: cogita mariā. In piculif. in angustijs. in rebus dubijs. mariā cogita. mariā inuoca. Nō recedat ab ore: nō recedat a corde. Et ut ipetres oratiois eius suffragiū. nō deseras querelatiois eius exemplū. Ipsa sequens nō deuias. ipsa rogans nō desperas. ipsam cogitans nō erras. Ipsa tenēte nō corruis. ipsa pregere nō metuis. ipsa duce nō fatigaris: ipsa propicia ad portū peruenis. et sic in temetipso expis quam merito dictū sit. et nomen virginis maria. **¶** Dec Bernardus. **¶** In tempore huius salutatiois valde congrue appellata est maria stella maris. quoniam scilicet nulli erat in celo beati. de hominibus intellige. In mūdo nulli aut paucissimi iusti. sed omnes aut fere omnes erant in mari. id est in amaritudine peccatorum. ignorantie tenebris involuti. Et ideo iustella stella maris. id est. miserozum nūcupata est. quia ad hoc ordinata ē ab eterno: ut per eam dominus quantū in se est omnium miseretur. Iō dicit ipsa puer. viij. Ab eterno ordinata sum. **¶** Hodo autem in tempore gratie cum nō solū miseris: sed et iustis illuminet et beat. magis vocanda videtur stella mūdi. stella celi. stella maris. **¶** Stella mūdi. id est. iustorum: quia propter cordis mundiciā mūdi appellantur. quia dñi affectu deuotiois ad illā respiciunt: contra pessuras mūdi cōsolatiois ab ea beneficia persequuntur. **¶** Stella celi: quia sua claritate omnes illuminat ordines beatorum. **¶** Stella maris: quia omnes miseri fluctuantes in amaritudine criminū in ipsa refugiū inueniunt: que lucē genuit fluctuantibus in hoc mari. **¶** Vel etiam stella maris: quia precipue illuminat amaro per peccatis. et ipsa ē lumen peccatorum. etiam

Aue maria

pfundissime peccatū. sicut patet in theophilo.

Ite stella maris. Iqz sic stella i mari nauigatibz recte vicindiciū est. sic maria i hoc mūdo tortuose viuētibz. alijs rectā viā hūilitatis. alijs castitatis. alijs bone opatōnis. alijs cōtemplatōis seu cuiuslibet virtutis ostendit.

Ite stella maris. Iqz nauigātes mare mūdi spaciōsū. vbi sunt reptilia absqz numero: z aialia pusilla cū magnis. ipam inter oēs stellas. i. scōs p̄cipue cognoscūt. ad eam frequēti spūalibz oculis respiciūt. p̄ditā solliciti redeūt. fm eā iter suū dirigūt. Ipa enī recte viuere cupiētes exēplis suis dirigūt. errātes ad viā reducit. p̄clitātes ad portū salutis deducit.

Ite hec stella maris stellis ceteris p̄minet tribz modis. **A**litudine. imobilitate. lūminis cōmuniōe.

Alitudine. Iqz in v̄tice mūdi posita sicut caput mēbris: sic supertollit ceteris stellis.

Un poera. **D**ic itet nobis semp sublimis. **E**t illū hoc est ei? oppositū sub pedibz fixa atra vidēt manesqz pfundi. **S**ilz z maria vniuersis celi z terre creaturis altior.

Quia ceteri sancti migrātes a corpe recipiunt inter choros angeloz z sup ordies beatorz. **U**n. **U**idi speciosam sic colūbā. Iqz sup riuos aqzūm.

Imobilitate. Iqz qsi in cētro firmamēti p̄stituta: ceteris vario motu mō ad ortū: mō ad occasum tēdentibz. ipa imobilis p̄sistit. **U**erte visuz ad ceteros filios hoīm q̄ sua mobilitate corruerūt: z corruūt tota die. z sic videre poteris quō illa imobilis et imutata p̄māsit. **N**ec solū imobilis p̄ peccatū: sed vt breuiter dicā: ad nullum p̄missum angeli a voto virginitatis seu p̄posito t̄nubauit. **U**n et castellū appellat fundatū supra firmā petrā q̄ est christus. z similiter turris.

Abbas
abfalo

Luminis cōmuniōe. Iqz ceteris sanctis vicissim lumen suū p̄bentibz. hec sine vicissitudine semp eqli radio q̄ntū in se est cūctis viuētibz claritatē effundit. **C**eteri enīz sancti iure q̄dā patronat sibi cōmissis pl? possunt p̄desse. et sic mortalibz sua impendūt suffragia. s; mō differēt. **U**t petr? romanis. dyonisi? francigenis. martinus turonicis. et hmoi. **P**ro suo etenim grege pl? p̄t q̄libet sanctus in curia altissimi q̄ palieno. **M**aria fo sicut est oīm regina. sic et oīm patrona. z eqli ter q̄ntū in se est: est ei cura de oibz. **S**ap. vi. sine acceptōne p̄sonaz. q̄ sup oēs accepit plenitudinē dignitatis. **L**oge enī positos illuminat radijs m̄ricordie sue. **S**ibi p̄pinqs p̄spēalem deuotōez p̄solarōnis suauitate. **E**xistētes secū in patria excellētia glorie. **E**t sic nō est q̄ se abscondat a calore ei?. **S**icut ei tā iusti q̄ p̄ctōres assidue exorāt mariā. sic tā angeli q̄ beati iugiter respiciūt in mariā.

Alia int
ptatio

Mare. **M**are est general aqz collectio. z p̄pe sic appellat. qz aq ei? amara sunt. vt dic? **I**sidor?. **M**aria ei amariū mare interpretat. **E**t quasi q̄dā p̄sagio sic nūcupata ē. z si nō p̄pter amara penitētie gemitū quē nō habuit q̄ nō peccauit. p̄pter vehemētiā tū doloris quē habuit in filiū passiōe sortita ē nomē amaritudinis. **D**icit enī cōpetēter mare amara rōne sui status in filiū passiōe. i. valde amara. vt hec duo. mare z amariū referant ad duplicē amaritudinē. **Q**uasi enī mare. i. tota amara fuit p̄ dolore filiū. z amara valde p̄ excecatoē populi sui. **U**n apls **R**o. ix. **C**ōtinuus mihi dolor zē. **D**e h mari p̄phetice dictū est **E**cclastes. i. **O**ia flumina intrāt in mare: z mare nō redūdat. **E**ccl. xl. **O**es aq in mare p̄uertunt zē. **D**icit ergo. **O**ia flumina. i. oēs aq dulces. scz omne genus grāz: z oia carismata intrant i mare. i. i. maria. **E**t mare. i. maria nō redūdat. i. nō itumescit p̄ supbiā. nec se reuoluit p̄ iactantiā. nec litus suū aut limitē hūilitatis excedit. **A**udito siq̄ dē ab angelol. **A**ue grā plena dñs tecū. **S**pūssctūs supueniet in te. **E**cce q̄ **L**oia flumina intrant i mare. **R**espōdit. **E**cce ancilla dñi. **E**cce q̄ **M**are nō redūdat. **U**nde et ei p̄petit ille x̄sus p̄ris sui dauid. **E**go dixi in abūdātia mea. i. in plenitudine virtutū meaz. nō moueboz in eternū. i. nō tumescam supbiēdo. **E**t hec est verissima hūilitas: que nascit de plenitudine virtutū.

Maria mare

Propter aqz. i. grāz plenitudinē. **U**n dicta ē grā plena. **I**n mari enī nec fundus nec mēsurā ē. **N**ec maria accepit grāz ad mēsurā alioz. **E**ccl. i. **P**rofundū abyssi

fo. ix

b

Libet i La.iii

q̄s mensus est: Nec etiā plenitudo ex eo ppendit q̄ sicut pluuia i vell? descēdit in eā filius dei.

Propter nauigij aptitudinē. **Uñ** dicit xpo. In mari via tua rē. et vestigia tua non cognoscent. Per eā enī tanq̄ p mare venit xps in mūdū. et p eā tanq̄ p mare trāseūt veri israhelīte ad portū felicitat̄ eterne: submersis egiptijs. qz ipa vniuersas hereses interemit. Vel submersis egiptijs. i. demōibz et vicijs in fluctibz lacrimaz. q̄ pcedunt de mari. i. de amaritudine animi. rubro p memoriā peccatoz.

Maria
mare

Propter amaritudinū multitudinē. Ihs sustinuit in filij passiōe. **Uñ** dicit filio suū aut filius patri. Oīa excelsa tua et fluct? tui sup me trāsierūt: p passionē et interiore amaritudinē. Quia sicut dicit bñs **Beñ.** Nō potuit videre filiū crucifigi sine affectu materni doloris. et si speraret resurrecturū et mortē superaturū.

Quia nō p̄t exhauriri. **Oēs** enī aq̄s recipit et oēs aq̄s emittit: et sp̄ plenū remanet. et ideo recipit vt emittat. Sic maria a deo recipit oēs aq̄s grāz: oēm plenitudinēz vniuersoz bonoz. vt ea nobis distribuat sine diminutōe plenitudis sue. Et ideo ad locū vnde exēit flumina beneficioz reuertit. i. reuerti debēt p gratiaz actōez: vt iterz fluāt ad nos. Ecclesiastes. i. **Ite** sicut nec maris pfunditas: sic nec marie liberalitas p̄t exhauriri. Indefesse enī et sufficiēter dat grām vniuersis. nisi p eos stererit. quā facillime inuenit apd deū. Et ipa est sicut vell? vel spongia. **Uñ** Descendet sicut pluuia i vell?. Que multū de facili trahūt aquā et in magna q̄ntitate. et eā facillima p̄pressiōe refundūt. Sic et maria grā quā inuenit apd deū.

Quia gutte ei? nō possunt dinumerari. **Iz** gr̄e vñ misericordie marie innūerabiles sunt. **Eccī.** i. Arenā maris et guttas pluuie q̄s dinumerauit: Et h̄ maxime: et q̄ fili? dei sicut pluuia in vell? descendit in eam.

Quia aq̄ ei? salte sunt. et potate magis sitim accendūt. **Iz** iste gr̄e sunt q̄s distribuit maria. q̄ gustate magis accēdunt desiderū. **Uñ** ipa dicit **Eccī.** xxiiij. Qui bibunt me adhuc sitiet. Nec mirū si sitim tāq̄ sal accēdit. cū ipa sit illd vas de q̄ dicit be lize? iij. **Reg. ij.** Afferte mihi vas nouū: et mittite in illud sal. Sal i nouo vase: facta pietas dei i vtero v̄giali. Nō ḡmiz si q̄ tale sal accepit: tota falsa est tāq̄ mare. Et ideo semel expti ei? dulcedinē: q̄nto ampli? bibūt: tāto ampli? cupiscūt.

Maria
mare a/
maz

Dicitur etiā marial mare amaz. Sicut dicit **Beda.** eo q̄ mare. i. mūdū p grāz suam nob̄ amaricat: et p exēplū. et vniuersas mūdi delicias puerit i amaritudinē de se si delit cogitāri. et mūdanas amaritudines suis imitatoribz dulces fac̄ rputari. **Deu** tero. xxxij. Inundatōes maris q̄si lac sugēt. scz imitatores marie. Propri? ei alie? h? maris marie sc̄itas ē. Et si r̄m ad sc̄ōs respicerz. q̄si i suo alueo clauderet. **Sz** supuenit in eā sp̄s sanctus vt eā faceret iundare. Inundat aut q̄si p̄p̄iū excedēs alueū. cū ipa licet sine pctō nihilomin? tñ pctōibz p̄descēdit. Qua inundatōe tanq̄ lacte suos pascit. Et he inundatōes ille sunt emissiōes paradisi: d̄ q̄bz agit **Lāt.** iij.

Maria
mare ru
brū
Ficho.
d tornai

Dicit nihilomin? mare amaz. Iqz mund? fuit ei amar?. **Uñ** et p r̄gā nuceā itelligit. **Biere.** i. In nuce enī nucle? dulcedinē. testa soliditatē. cortex hz amaritudinem. **Nucle?** hui? nuc̄: sp̄s marie sup mel dulc̄. **Testa solida:** corp? itegz null vnq̄ delicijs p̄stati. **Cortex exterior:** mūd? cui? diuitias spinas reputabat: exēplo fili magis eligens paup̄tatē.

Ite ipa est mare rubz. qz p passionē rubricata est i filij passiōe. **Uñ** dicit sunamitis. i. coccinea. **Cant. vi.** In ipa enī et p ipam spiritual pharao. i. diabol?. qz i manu femie tradidit dñs sisarā. **Judiē.** v. cū toto exercitu vicioz. et ei? meris: orōibz: et exēplis. trāseūt veri israhelīte ab egipto hui? mūdi. pmo in desertū penitētie. ipa eis insundēte grām penitēdi. et inde i terrā pmissiōis p iordanē q̄ interpretat hūi lis descēsus. i. p ipam mariā in quā descēdit fili? dei merito hūilitatis ei?

Maria
mare su
file.

Ite maria designat p mare fusile. de q̄ legit. iij. **Re. vij.** et. ij. pal. iij. qd i edificatōe tēpli positū ē in latere dextro q̄ orientē ad meridiē: vt lauarent i eo intrātes templū. nec p̄sumerēt tēplū intrare polluti. Per h̄ mare signat maria. q̄ fusil est p pietatē. liq̄facta p dilectōem. enea. i. impuribil p peccati imunitatē. sonora p diuinam laudem. et orationū assiduitatē. Que speciali affectu misericordie volentibz intrare

Gratia plena

ecclesiā: p̄ma oīm sanctorū occurrit. Ip̄is gratiā interioris amaritudinis et p̄trito-
nis. et sonū h̄e cōfessionis infundit. Ad verū orientē. i. xp̄m filiū suū eos p̄ grām
suā deducit. Caritatē feruore q̄ p̄meridiē designat accedit. Et tandē ad dexteraz
eterne beatitudinis introducit.

De eo q̄ dicit in salutatioe angelica. Gratia plena. Capitulu. iiii.

Gratia plena. Quasi diceret ei an

gel? Iure debes dici gratia plena. Iq̄ iā habebis in vtero plenū grē et
caritatē. Itē bene Lgrā plena. Iq̄ q̄milibz grāz totā habēs. et nihil d̄ suo

Abbas
abfalon

Triplex
est grā

p̄rio. Triplex enī p̄t distinguī grā q̄ p̄ oibz creaturis impleta est maria.
Naturaliū bonorū. q̄m sp̄sctō in eā sup̄ueniēte: integritatē naturaliū fm dignitatē
p̄me p̄ditōis sola inter filias eue accepit. Ideo Cant. vi. dicit. Una ē m̄ris sue de
cta genitricis sue.

Sp̄ualiū carismatū. q̄m xp̄o ī ea incarnato ampli⁹ peccare nō potuit.
Celestiū donorū. q̄ p̄tute p̄tēpladi q̄dam mō patrie donata est. Quātū enī distat in
ter odorē et gustū aromaticē speciei. tāta inter p̄tēpladē marie et aliorū sanctorū
distātia est. Sicut enī singularē actiū a christo accepit. videlicet ei⁹ hūanā naturā
portare. lactare. p̄anis innuoluere. fouere. nutrire. ceteraq̄ hūanitatē officia ei exhibē
bere. sic vt dicā qd̄ ministrat cordis mei deuotio etiā dulcedinē sue diuinitatē matri
singulariter expiendā indulsit. Unī plenitudinē grē subiūgit. Ldñs tecū. J

Bern.

Itē gratia plena. dicta ē maria merito triū p̄ncipaliū p̄tutū. s. virginitatē. caritatē.
hūilitatē. q̄ ad h̄ vt grā replet ip̄am idoneā reddiderūt. Gratia ei⁹ dei sic dic̄ bea-
t⁹. B̄t. purissimū balsamū ē. et iō purū solidū et p̄fudū vas req̄rit. Et qd̄ pur⁹ ma-
rie p̄ginitate. q̄ virgo extitit añ partū et in partu et post partū. Quid solidi⁹ ei⁹ ca-
ritate. q̄ dilexit cōtinue. p̄seuerāter. toto corde. tota aīa. et tota p̄tute. Quid p̄fundi-
us ei⁹ hūilitate. q̄ fuit vorago p̄tutū. Prop̄ hec tria ei⁹ dicit Cant. iiii. J. Tota pul-
cra es amica mea. Interi⁹ p̄ hūilitatē. exteri⁹ p̄ virginitatē. L. et macula nō ē in te. Ip̄
pter p̄fectam caritatē.

Gratia plena. Quō enī cū tota grē plenitudo descēdisset in eā vacuū aliqd̄ reli-
quisset in ea. Sic etenī vsq̄q̄s iplēta ē grā vt nihil in ea culpa obtineret. nihil
oīno culpe relictū esset. nec etiā cogitatio. Et nota q̄ dicit Lgrā plena. Inō gr̄iarū:
aut gr̄arij. sicut hester. ry. dixisse legit assuero. facies tua plena est gratiāz. Nō ē
mirabile videt̄ si multis gr̄ijs plena diceret. neq̄ iā vnaq̄q̄ plena ostēderet oīni-
bus forasse simul sump̄s. Sed ita gr̄ia plena est vt vnaq̄q̄ gr̄ia plena sit. Ver-
bi gr̄a. Adeo plena hūilitate. vt null⁹ in ea loc⁹ relinq̄ret sup̄bie. Non habent enī
viri sancti illā plenitudinē quin v̄l cogitatioe cor eorū q̄nq̄s occupet sup̄bia: saltem
venialis. Sed sp̄ale p̄uilegiū fuit brē virginis. vt nec etiā cogitatioe ei⁹ vicium
aliqd̄ occupar̄. Sibi sic plena castitate. vt nec cogitationē ei⁹ vñq̄s occuparet lu-
turia. q̄ in sanctis q̄nq̄s sublimiora loca sibi v̄dicare p̄tēdit. Nec sola cogitatioe
p̄tēta est. s. etiā p̄ p̄mos mor⁹ in affectōes irrūpe molit̄. Sic et p̄lea caritate. vt nec
nomissimū v̄l modicū locū inuidia. ira. v̄l odiū in ip̄a occupauerint. Et sic de sin-
gul⁹ virtutibz. Merito ergo dicit grā plena. quā sic totā impleuit grā. vt nec ve-
nialis culpa ī ip̄i⁹ carne v̄l aīa q̄ntulūcūq̄ locū sibi potuerit vsurpare.

Et bene Lgrā plena. Iq̄ ī corde et ī corpe recepat totū grē fontē. Cui ip̄e fons gratie
xp̄s dñs tantū de sua immēsa plenitudie p̄tulit q̄ eā vsquequaq̄ repleuit q̄ ei⁹ ple-
nitudo ip̄e fact⁹ est riuus. Qui etiā pus mentē ei⁹ repleuit q̄s ventrē. et cū nascere
tur de corpe: ab aīa nō recessit. Jō dicit ip̄e Diere. xx. J. Celū et terrā ego impleo.
Celū pus. i. aīam marie. terrā postea. i. carnē ei⁹ et ventrē. Vell celū et terrā. i. be-
atā p̄ginē. terrā p̄ naturā. sed celū p̄ grām. Ideo etiā de ea d̄r Eccl. xxvi. J. Grā su-
p̄ grām m̄lier sc̄a et pudorata. Gratia sup̄ grām. J. Intarate ei⁹ erant in ea gratie:
dū q̄libet grā eā totā implebat et occupabat. et q̄si sibi p̄p̄riā vendicabat. Grā Jv̄e
tris. J. sup̄ grāz. J. cordis. Gratia J. fecunditatē. J. sup̄ grāz. J. p̄ginitatē. Grā enī implens
alijs mulieribz data ē. ei⁹ autē et cor et v̄trē grā impleuit. J. Vell Lgrā sup̄ grāz. J. i. E

So. f

b 2

sup omne gratia. **O** eni mater dei effecta est: sup omne gratia est. Gratia etia qua corpus ei⁹ et veter implet⁹ est: oib⁹ gratijs angeloru⁹ et hominu⁹ sublimior est. **I**te Lgra sup gram. Quasi dupliciter gtiola. q sibi et nobis gratia acq⁹suit. **U**el Lgra sup gratia. i. sup omnes gratiosas est mlier sancta et pudorata. scz bta virgo. cui data est gra virginitat⁹. et sup hanc gram gra fecunditat⁹. qd fuit ei singularissimu⁹. **U**n dicit ei. **D**ulte filie. i. virtutes angelice et aie sancte. cōgregauerūt diuinitas lgraz virtutu⁹ et meritoru⁹. Ltu supgressa es vniuersas.]

Oratia plena. **E**t est hec pma plenitudo qua fm ordinē hystorie i nono legi⁹ mus testamēto. **U**bi eni venit plenitudo t⁹pis. ad Gal. iij. venit parit⁹ et t⁹pus plenitudis et triplice plenitudine adducit. Quaz pma est ppa btiissime vginis. d q hic dicit. **L** Gra plena. **S**cda ppe est t⁹pi homis. de q **Joh. i.** Plenu⁹ gre et veritatis. **T**ercia p⁹munis est omnib⁹ sanctis. de qua legit **Act. vi.** **S**tephan⁹ plen⁹ g⁹ria et fortitudine. et **Act. ix.** **T**habita plena opib⁹ bonis et eleosinis. **P**ria istaruz plenitudinu⁹ est gre. **S**cda gre et veritat⁹. **T**ercia fidei et bone opatōis. **P**ria replet mentē et ventrē. **S**cda affectū et intellectū. **T**ercia replet interi⁹ mētē et effluit exteri⁹ p opatōem. **B**tiissima igit⁹ ego plena fuit g⁹ria mente et vetre. qz plenitudo dñe gratiaz habuit in mente. et ipm dñm gratiaz et virtutu⁹ habuit i vetre. **A**ps aut plen⁹ fuit gra et vitate. in quo erat oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. ad **Col. ij.** **Q**uia ipse est v⁹tus et sapiētia p⁹ris. i. **C**hori. i. **P**lenitudo v⁹o sanctoru⁹ ē fidei et opoz. sicut exponit glosa sup illō **Act. vi.** **S**tephan⁹ plen⁹ gra et fortitudine. glo. fide et opib⁹. **Q** autē dicit de thabita plēa opib⁹ bonis et eleosinis. li opibus bonis supponit p opib⁹ bonis interiorib⁹ p caritatē. et elemosinis supponit p opibus bonis exteriorib⁹ p fidē opantem p dilectionē.

Est aut pma istaz plenitudinu⁹ qsi plenitudo fontis. **S**cda qsi fluminis. **T**ercia qsi riu⁹ a flumine descendens. **D**e pma **Hester. x.** **F**ons paru⁹ q creuit i flumi⁹ et in lucē solēq⁹ puerus est. et in aq⁹s plimas redūdauit et. **B**eat⁹ ego dicit **L**fons p⁹pet⁹ gra⁹ abundantia. **L**paru⁹ p⁹pter hūilitatis excellētiā. et p b⁹ creuit in flumi⁹ marti⁹ mū qñ genuit christū. q dicit **Ecc. xxiij.** **E**go qsi flumi⁹ dicit. et qsi aq⁹duct⁹ erit ui a paradiso. **E**t ab isto flumine descendit plenitudo scōz qsi qdam riu⁹. qz de plēitudine ei⁹ omnes accepim⁹. **Joh. i.** **E**t **Ecclesiastes. i.** **A**d locū vnde exiūt flumina reuertunt⁹. **L**oc⁹ iste christ⁹ dñs ē. **P**rima istaz plenitudinu⁹ puat vacuitatē. **S**cda cūda negat particularitatē. **T**ercia importat redundatōez. **P**lenitudo scōz q cōmunis est habet redundatōem. qz aiam replet interi⁹ et effluit exteri⁹ p opatōem. **U**n **Act. ij.** **R**epleti sunt oēs spūs sancto. **E**cce plēitudo interior. **L**z ceperūt loq⁹. **E**cce redundatio exterior. **P**lenitudo t⁹pi negat particularitatē. **N**ō eni ad mensurā dedit ei dñs spūs sanctū. **Joh. iij.** **S**up b⁹ glo. **N**ō p⁹riculariter neq⁹ p subdiu⁹siones. s; vniuersaliter et generalit⁹. **U**n et dicit ad **Colo. i.** **I**n ipō p⁹placuit oēm diuinitatis plenitudinē habitare corpali⁹. **P**lenitudo aut bte vginis puat vacuitatem. **Q**uādiu eni vas aliqd pl⁹ aliqd p⁹ capere: tādū habz aliqd vacuitat⁹. **U**n ois alia creatura aliqd vacuitat⁹ habuit. qz maiorē gram recipe potuit. **I**pa aut sic v⁹ quequaq⁹ gratia plēa fuit. qz maiorē gram habere nō potuit. nisi ipa diuinitati vni⁹ ref. hoc est nisi ipa ess⁹ de⁹. **D**ec est plenitudo de q hic special⁹ dicit angel⁹. **L** **Q**ue gra plena. **D**ec ita ppa est btiissime vrgis. q etia angel⁹ p⁹priū nomē ei⁹ tacuit. et hoc qsi p noie eius ppo posuit. vt plena gra deinceps vocaret⁹. sic dictū est sup.

Oratia plena. **Q**uadruplet est plenitudo. **P**ria sufficiētie. **D**ec i aplis. **Act. ij.** **R**epleti sunt oēs spūs scō. **S**cda magne excellētie. **D**ec in stephano pleno gratia et fortitudine. **T**ercia multo maior⁹ excellentie. **D**ec in maria. **L**gra plena. **Q**uarta sūme excellētie. **D**ec in christo **Luē iij.** **I**esus plenus spūs scō regref⁹ sus est a iordane.

Uest plenitudo

Sufficiēs. que scz replet fm rei cōgruentiā. vt cū dicit⁹. **E**cclia est plena pplo. non q ibi null⁹ locus vacuus relinq⁹ur. s; qz fm p⁹gruentiā ibi existētes loco sufficiūt. **T**alis gre plenitudo fuit in stephano et scōis. **N**ō q peccare nō potuerint. quia et

Gratia plena

apli decutere puluerē de pedibz p̄cipiūt. Et Joh. i. canonica. i. Si dixerim⁹ quia peccatū nō habem⁹ ipi nos seducim⁹. ⁊ v̄itas in nob nō est. Et Jaco. iij. In mltis offendim⁹ oēs. Sed qz grē plenitudinē sufficientē ad salutē pceperūt.

Est plenitudo

— Usquequaqz replēs. qd est cū in re iplera nūl vacuū relinquit. vt in mēsurā vini vel olei. Nec fuit ante filij dei conceptōez in brā virgine. vt sup̄ ostensum est. qz in vsqz quaqz pleno nō recipit plus.

Supfluens. qm̄ scz res q̄ implet. vasis quod implet capacitātē excedit. Nec plēitudo fuit in xpo. vt sup̄ dictū ē. Et de illa plēitudine oēs accepim⁹ grām p grā. Joh. i. Et hec ipa plenitudo grē descendit in v̄ginē qm̄ verbū dei cōcepit. Un̄ plenitudo vsqueqz replēs designata est cū ei dictū est. Ave grā plena. Plenitudo supfluens cū statim subiūgit. Spūsc̄tus supueniet in te. Dñs tecū. qm̄ fons minis trās plenitudinē vndiqz effluentē. Et paulo postqz dicta est grā plena. subiūgit. Spūsc̄tus supueniet in te. Jo sic videt posse distingui. qz fuit grā plēa qm̄ ad rasū p se. qm̄ ad cumulū ppe nos. q̄ d illa plenitudinē sp̄ accipim⁹ nisi steterit p nos.

Itē grā plena. Nec plenitudo maxime p̄sistit in duobz. scz in plenitudinē dignitatis ⁊ sanctitatis. Plenitudo dignitatis in h̄ attendit qz ipa virgo ⁊ mater. Ideo se pparat cedro: que altitudinē trāscēdit oēs arbores. Sic et ipa oēs hoies. Plenitudo sanctitatis in h̄ qz nō solū sancta est in se. sed ⁊ alios sanctificare potest. ⁊ a peccato sanare. Un̄ se pparat cyresso q̄ arbor medicinalis est.

Berū.

Gratia plena. Ad deū p hūilitatē. Ad angelos p virginitatē. Ad hoies p fecūditatē. Prouer. xi. Mulier gr̄iosa. i. maria plēa grā liueniet gloriā. Illā scz d qua Prouer. r. Bilia patris filij sapiēs. Btūs Berū. Nec est virgis nre gloria singularis. ⁊ excellēs p̄rogatiua marie. qz filiū vnū cundēqz cū deo p̄re meruit habere cōmunē. In hoc aut qz dicit grā plena. Interior nō exterior grā dsignat. Exterior enī grā fallax ⁊ vana est. vt ē pulcritudo corporis. nobilitas generis. ⁊ huiusmodi. Prouer. i. si. Fallax grā ⁊ vana ē pulcritudo rē. Nec plēitudo grē fuit ī beata v̄ginē. s̄m̄tis extinctio. v̄itatis agnitio. virtutis dilectio. P̄ria est fuga vici orū ⁊ parat animū. Scda pficit intellectū. Tercia p̄summat affectū. Iol grā plena. Imagi qm̄ stephan⁹. min⁹ qm̄ christ⁹. Stat igit in medio ego maria. Un̄ dicit. In me oīs grā vite ⁊ v̄itatis. Nec cū christo cōmūicat. In me oīs spes vite ⁊ v̄itatis. Nec cū stephano. Stephan⁹ plenus plenitudinē apta. Christ⁹ plenitudinē cumulata. Maria plenitudinē equa. P̄ria sufficit. Scda effluit. Tercia p̄fecta est.

Itē hec plenitudo grē refert ad q̄ttuor cardinales v̄tutes. q̄b meli⁹ nūl ē in vita. Sap. viij. Quas singulas inuenim⁹ eminuissē ī ea. Dabuit ei ex t̄pantia. carnis pudiciā. Sermonis modestiā. Cordis mūdiciā. Et prudētia. Siluit turbata. Intellexit audita. Respondit sapiētē ad p̄posita. Et iusticia. reddidit oibz qd debebat. Duris corde gessit morē. In sua desponsatōe. In filij circūcisōe. In legali purificatōe. Afflicto exhibuit p̄passionē. Joh. ij. Fili vinū nō habet. Sanctis reddidit cōmunionē. Quia erat cū m̄lieribz ⁊ discipulis in orōe p̄seuerās. Acu. i. Et fortitudine. Propositū v̄gitatē assumpsit. Assumptū tenuit. Rei tā immense fidē adhibuit. Fiar inq̄t mihi fm̄ v̄bū tuū. De sunt. xij. stelle in corona m̄liers. de q̄ dicit Apoca. xij. Signū magnū apparuit in celo. m̄lier amicta sole. ⁊ luna sub pedibz ei⁹. ⁊ in capite ei⁹ corona stellaz duodecim. Das tñ duodecim stellas diē b̄tīs Ber. xij. p̄rogatiuas v̄ginis. p̄pter qm̄ etiā dicit grā plena. Quattuor sunt celi. Quattuor carnis. Quattuor cordis. Fulserūt enī qm̄ stelle de celo. Variē generatio. Angelica salutatō. Spūsc̄ti supuentio. Filij dei inenarrabil⁹ p̄ceptō. Fulserūt ī carne q̄ttuor. Qz fuit v̄ginitatē p̄miceria. Sine corruptōe fecūda. Sine gūamine gūda. Sine dolore puerpera. Fulserūt in corde q̄ttuor. Deuotio humilitatis. Reuerētia pudoris. Magnitudo credulitatis. Martiriū cordis. Propter primas dicit. Dñs tecū. Propter secundas. Benedicta tu inter m̄liēres. Propter tercias. Gratia plena. Propter oēs dicit Prouer. vlti. Dulce filie p̄gregauerunt diuitias. tu supgressa es vniuersas.

Dugo d
g. victore

Gratia plena. Dagister hugo de sc̄to victore ad mariā. Recte dicta es gratia

fo. xi

b 3

plena. d. q. ortus est fons gr̃e. Ideo totū nobis qdāmodo a te. qd p̃illū nobis est
q. natus est ex te. Bene enī dicta es. gr̃a plena. Et intātū plena vt ex tuo redūdāte
totū hauriat mūdus. Si enī prudētes yrgines acceperūt oleū i vasis suis cū lā
padibus. tu prudentissima ego virginū non vnū tm̃ vas habuisti oleo gr̃e reple/
tū. quo lāpadē tuā inextinguibiliter ardētē nutries. s. aliud gestabas vas redun/
dās et indeficiēs. ex q. effuso oleo mīfīcordie oīm lāpades illumināres. et vasa oīm
vsq. ad summū repleres. et i illo nihil minueres. Prudēs g. fuisti vt tibi puideres.
nec timida vt alijs subuenires. Hec dixisti. ne forte nō sufficiat mihi et vobis. sed
sciēs q. sufficeret et tibi et nobis. et sufficiēter retinuisti. et sufficiēter tribuisti. Lu/
men in lāpade. fuit i carne yginitas. Oleū in vase. i corde hūilitas. Et erat aliud
vas humanitas s. bi in vtero tuo o gr̃a plena. ex cui plenitudine tu q. accepisti et
lumē yginitatis in carne. et oleū hūilitatis in corde. Postea partu intemperato no/
bis ppinās ipm̃ indeficiēs tribuisti. vt ex illi plenitudine effunderet. q. et lampa/
des nr̃e extincte illuminaret. et vasa vacua replerent. Sic gratia plena fuisti. cū d.
terra carnis tue fons gr̃e erupit. et manaret sup omnē terrā. et irrigaret aridā. et ste/
rilē fecūderet. Itē plenā gr̃ia illā esse et pedinūt. p. quā q. p. canale quoddā fons di/
uine gr̃ie ad vniuersitatē hūani generis redūdauit. Si igit o fidel aīa gr̃a tibi de/
fuerit. ad ipam plenitudinē gr̃e cōfugere et currere necesse est tibi. Ne s. dicēs si
de illa plenitudine aliqd defluerit minues plenitudo. Absit. Hec enī plenitudo
tal nature est. q. qnto ampli de ea effluerit. tāto ampli abūdabit. sicut de amo/
re palā est. Quāto enī ampli aliqū amabis. tāto de amore tuo ampli effluet i il/
lū quē diligis. Et qnto ampli amabis. tāto ampliore dilectōe abūdabis. Vides
igit q. ipse fons amoris d. ipso suo fluxu crescat ita vt effluēdo augeat. ipa vero sui
retentōe arescat et detrimētū patiat. Retine amorē tuū ne fluat i aliū. iā nihil amo/
ris habes. iā i te aruit fons amoris. Iō etiā vocat ipa fons ortoz. et pute aq. vi/
uentiū. q. fluxit ipetu de libano. Si garidū ē cor tuū. si rigari indiger. curre ad fon/
tē ortozū. q. omēs ortos irrigat. curre ad puteū aq. viuentiū. Et ne timeas labo/
rē extrahēdi. q. fluunt cū impetu ppter viuacitatē et feracitatē. Ecā. xl. Sup oēs
aquā viriditas rē. Hō enī potest cor nō virere qd huic fōti. et huic puteo primū
fuerit. nō p̃t arescere. nō pōt concupiscētiā exuri incēdio. Om̃ igit gr̃a gr̃is dat.
aliqd iā gr̃a nō esset. Ro. xi. curre ad plenā gr̃a que dat oibz affluenter. cui dare
gaudiū est. aliqd iā largā nō esset.

Ep̃s pa
risiens

Ber̃.

Gratia plena. I. Ber̃. Plena sibi nobis supplena et supflūes. de cuius
plenitudine oēs accepim. gr̃am p gr̃ia. Gratia filij p gr̃a matris. gratia exem/
pli p gr̃a documēti. gratia remissiois p gratia intercessiois. O diues in oēs et sup
omnes maria. de cui substantia pars assumpta totū mūdi suffecit soluere debita.
Gr̃adis in vltis ppos remāsit diuitiaz copia. q. assumptio redimere et restaura/
re potuit vniuersa. Et d plenitudine ei oēs accepim. dicit oēs rōnales creature.
Gratia plena. q. ad r̃sum ppter se. q. ad cumulū ppter nos q. de illa plenu/
dine oēs accepim. Et ista si qd plenitudine venit nobis. p̃ciū redēptōis. aq.
ablutōis. panis refectōis. medicina curatōis. armatura expugnatōis. p̃miū
remuneratōis.

P̃ciū redēptōis. Iq. ipa fuit saccul pecunie. i q. fuerūt oēs thesauri sapiētie et sci/
entie absconditi. ad Col. ij. quē secū tulit dñs in assumptōe matris. parab. viij. re/
uersus i die plene lune. i. i cōsummatōe ecclie. De h p̃cio pab. vlti. L. Procul et de
vltimis finibz p̃ciū ei. I. i. inuētoris. dicit glo. De vltimis finibz. I. i. de vltima hu/
militate b̃tē virginis. Uell de vltimis finibz. I. i. de cōiunctōe dei et hoīs. q. sunt
duo vltimi fines. Sap. viij. Attingit a fine ad finē rē. Hoc p̃ciū in incarnatōe
missum est nobis et eodē die p̃solutū. q. christ. eodem die cōceptus est et passus.
trigintatribz annis reuolut. Sed iudei p̃ciū istud cogitauerūt repellere. Quāvis
enim hoc p̃ciū esset aurū optimū terre ciulath. i. beate virginis. q. lib. viij. titu/
lo. i. q. maria dicit terra. ipi tm̃ nō cognouerūt hoc aux. q. nō crediderūt ipm̃ deū.
sed reputauerūt cuprū. et celeste mel suspicari sunt fel. Unde om̃i mō quo pbatr

Gratia plena

pecunia aliq̃ pbauerunt eū. **E**xaminauerūt enī eū in igne. / s; nihil inueherūt d̃ scoria. Unde fili⁹ patri. **I**gne me examinasti. / misterio crucifixorū. / et nō est inuenta in me iniquitas. **I**te numerauerūt ipm. **U**n dicit. **D**inumerauerūt oīa ossa mea. **N**ec hoc sufficit. **S**ed etiā libauerūt eū in statera crucis. Unde de ea canit. **S**tatera facta est corp⁹ rē. **I**te. **S**ola digna tu fuisti ferre p̃ciū seculi.

Aqua ablutōis. Iqz ipa est fons. **Z**acharie. xiiij. **I**n die illa erit fons patēs. **C**āt. iij. **R**
Fons ortorū. pute⁹ aqz viuētū. **I**pa enī fons q̃ntū ad cōmunia bñficia q̃ exhibet oīib⁹. **P**ute⁹ q̃ntū ad pfundas et speciales deuorōes q̃s suis specialib⁹ ministrat. **I**pa est etiā cisterna. inq̃ntū ab ipa pfluit refectio pctōrib⁹. **D**ec ē cisterna bertheleē. **R**egū. xxiij. iuxta portā. qz oēs trāscentes vult q̃ntū in se esse satiare. **U**nde clamat. **T**rāsire ad me oēs q̃ cōcupiscit⁹ me. et a generatōib⁹ meis implemi. **Q**ui⁹ cisterne aqua chris⁹ dñs ē. qui est fons vite salietis in vitā eternā. **J**ohā. iij. **H**anc aquā cupiuit dauid. i. popul⁹ iudaic⁹. clamās. **A**nima nra sic ter/ra sine aqua. **E**t. ij. **R**egū. xxiij. **O** si q̃s mihi daret portū aq̃ d̃ cisterna rē. **I**sa. xli. **E**geni et paupes q̃rūt aq̃s. **S**ed dñs moysi et aaron dedit cōsiliū qd facerēt. **A**u/meri. xx. **L**oq̃mī. inq̃t. ad petrā. i. ad bñm virginē. durā ē tribulatōem. / gūem cōtra instabilitatē. / et dabit vobis aquas. **T**ūc aperuit eis dñs thesaur⁹ suū fon/tem aq̃ viue de cisterna berthelem. **H**āc aquā attulerūt duo fortes. scz fides et cari/tas. **F**ides fortis q̃ trāsferit mōtes. / et p̃ quam sancti vicerūt regna. **C**aritas fortis vt mors. **C**anti. viij. **E**t qd fecit dauid. i. iude⁹ de aq̃ ista. **N**on bibit. qz nō credi/dit. sed libauit eā dño in cruce. **S**ed certe illa libatio nra fuit ablutio. **I**pe enī la/uit nos a peccat⁹ nostris in sanguīe suo. cū q̃ exiuit aq̃. **A**poca. i.

Iste etiā fons vite significat⁹ est. **B**en. ij. vbi legit⁹ q̃ flumī⁹ egrediebāt de loco volu/ptatis ad irrigandū paradisi. q̃ inde diuidebāt i q̃rtuor capita. **D**ec q̃rtuor capi/ta q̃rtuor bñficia a q̃bus dirinānt cetera oīa. i. bñficiū creatōis. recreatōis. iusti/ficatōis. et gl̃ificatōis. **E**t bñ dicunt⁹ bñficia hec flumīa. qz p̃tulerūt nobis q̃r/tuor q̃ solent mag̃ flumīa cōferre ciuitatib⁹ et villis q̃s p̃terfluūt. **F**lumē enī neces/saria apporitat. **S**upflua exporitat. **S**ordes abluit. **S**itim extinguit. **B**eneficiū ergo creatōis velut oīa necessaria nobis apporauit. sicut p̃t̃ **B**en. i. **B**ñficiū re/creatōis oīa supflua exporauit. scz originalia et actualia peccata. **T**ūc enī ipe fuit hīr⁹ emissari⁹. q̃ peccata populi demisit in desertū. **L**euiti. xvi. **B**eneficiū iusti/ficatōis oīa immūda nra abstulit. **U**n ps. **A**mpli⁹ laua me ab iniquitate mea. et a pec/cato meo mūda me. **S**ed bñficiū gl̃ificatōis omnē sitim extinguet. **U**sqz tūc enī sitiet anima nostra ad deū fontē viuū. nec extinguet sitis hec in p̃senti. qz nō sati/abit⁹ ocul⁹ visu. **S**ed satiabit⁹ cū apparuerit gloria ei⁹. qñ de torrēte voluptat⁹ sue porabit nos.

Panis refectōis. **I**pa enī est nauis institoris delōge portās panē suū. **D**elōge. **I**
qz ipe panis viu⁹ q̃ de celo descēdit. ad quē nos inuitat virgo **P**rouer. ix. **C**ome/dite inq̃t panē meū. et bibite vinū qd miscui vobis. **D**e⁹ enī trinitas aquā hñani/tatis cū vino diuinitat⁹ miscuit. qñ humanā naturā diuine vniuit. **E**t brā virgo miscuit qñ vnionē credidit. et ei cōsensit. **P**anē istū similiter ipa nobis p̃fecit. **I**pa est enī sara. que miscuit tria sara farine. **B**en. xviij. diuinitatē. animā et carnē. **F**er/mentū in hac p̃fectōe fuit fides virginis. **Q**ui scz panis pist⁹ fuit in incarnatōe. decoct⁹ in clibano vteri virginali igne spūssancī. vlt caritatis marie. sed fractus i passiōe. qñ misit cristallū suū. i. clarissimā aīam suā ad limbū. sicut buccellas. i. i. sicut frustū panis diuisum a pane. i. a corp⁹ qd iacuit in sepulcro. **H**ic est panis quē petebāt paruuli. **T**ren. iij. et **I**sa. lviij. **F**rāge esuriētī panē tuū. i. per mitte animā tuā et corp⁹ ab inuicē separi in cruce. p̃ refectōe famelicorū.

Aliter **B**en. xviij. **F**estinauit abrahā in tabnaculū ad sarā. dixitqz ei. **A**ccelera. tria **U**
sara simile p̃miscē. et fac subcinericios panes rē. **S**ara brā virgo. **A**brabā filius dei. qui festinauit ad eā in annūciatōe. **U**n **C**anti. ij. **E**cce iste venit salies in mō/rib⁹. trāsiliens colles rē. **I**pe enī appellat⁹ angel⁹ magni cōsiliij. et mor⁹ angelo/rū est festinus et subit⁹. **P**er tabernaculū vteri⁹ virginalis. **D**ixitqz ei. **A**ccelera

Berū.

dando responsū cōsensus tui. Unde bñs Berū. ad mariā. Quantū cupiuit rec
decorem tuū. tantū desiderat responsiōis assensum rē. **T**ria sata simile p̄misse. **I**
Per tria sata illa tria q̄ concurrūt in p̄sona christi. scz verbū. anima. et caro. Sic
enī in illa summa trinitate trinitas est p̄sonaz et vnitas essentie. ita in ista scda trī
nitas est substantiaz et vnitas p̄sone. Et sicut trinitas p̄sonaz vnitatē nō scindit
essentie. nec vnitas essentie pluralitatē minuit p̄sonarū. ita et hic nec pluralitas sub
stantiaz p̄sone diuidit vnitatē. nec vnitas p̄sone substantiaz rescindit pluralitatē.
Dicunt autē hec tria sata simile. p̄pter puritatē singulorū. Candor enī simile. pur
ritatē significat. De puritate sibi dicit Sap. vii. Candor est luc̄s eterne. et specu
lū sine macula. De puritate aīe dicit. i. Pe. v. Qui peccatū nō fecit rē. De purita
te carnis attestat et patr̄s diuinitas et matr̄s ḡginitas. Seq̄t. **E**t fac sub cinericijs
panes. **P**er panē significat caro christi. q̄ vere est cib. Joh. vi. Sed dicit panes
pluraliter. qz ibi multiplex est refectio. Cinis signat mortalitatē nostrā. sub q̄ cine
re decoctus fuit hic panis in clibano vteri virginis. quasi igne ḡginee caritatis.
et tandē q̄si recoct̄ in feruore passiōis. vt esset q̄si panis bis coct̄. q̄ cōpetit tendē
tibi ad supnam hierlm. **F**ermētū hui⁹ panis fides ḡginis. Unde bñs Ber. Fe
lix mater que iuxta euāgelij vocē acceptis trib⁹ sātis farine apposuit fermētū fidei.
donec fermentaret totū. i. q̄cqd̄ p̄dicat de deo p̄dicaret de hoīe.

Berū.

Medicamentū curatōis. Eccl. xxiij. **A**lissim⁹ de terra. **C**arnis ḡginee. **C**reauit
medelā. i. corpus christi. Eccl. xliij. **M**edicina oīm in festinatōne nebule. **Q**uere
libro. viij. de orto cluso. p̄cula p̄ma. vsu. viij. xbi or̄ dicit nebulosus. **D**ec me
dicina p̄fluit nobis de plenitudine marie. **U**n christ⁹ dicit Eccl. xxiij. **E**go q̄
si fluui⁹ dicit. **I**q̄ interpretat medicamentū generatōis. qz ip̄e sanat oēs infirmitates
nostras. **E**t q̄si aq̄duce⁹ et iui a paradiso. i. ḡginis vtero.

Maria
domus
salus li
bani

Arna expugnatōis. **S**ed q̄ conueniētia armis ad medicinā. **M**aria siq̄dem de
signat p̄ domū salt⁹ libani. iij. Reg. viij. **Q**ue diuisa erat in duas p̄tes. sic dicit ma
gister i hystorijs. **U**na pars vocabat pignētaria. que cōtinebat pignēta et aroma
ta ad vsū tēpli et dom⁹ regie. **A**lta pars armaria. cōtinens arma ad tuitōem regis
et decorē domus. **D**ec dom⁹ signabat mariā. **L**iban⁹ candor vlt̄ cādidatio. **D**ec
est virgo tota cādidā intus et exteri⁹. **Q**uā fecit salomon. qz sapiētia. i. christ⁹ edifi
cauit sibi domū. **P**rouer. ix. **E**t hec dom⁹ cōtinuit medicinā p̄tra morbos pctōz.
id ē christū. et arma p̄tra mūdū et diabolū. scz virtutes. paup̄tatē. hūilitatē. et hui⁹
modi. **I**n hac etiā domo erāt scuta aurea q̄ fecit salomon. designātia scutū illd̄ qd̄
petit dauid dicens. **A**pphēde arma et scutū. **Q**d et fecit dñs dicens. **I**ntroibo in
locū tabernaculi admirabilis. i. in beatā virginē incarnabor. **U**bi accepit scutum
bone volūtatis. id ē carnē. in q̄ nobis ostēdit bonā suā erga nos volūtātē. **U**n no
rabiliter dicit. **C**oronasti nos. **D**e est enī summa dignitas hoīs ad alias crea
turas. qz videt deū ferre scutū suū. **D**ec scutū p̄foratum fuit i pugna passiōis in
quinqz locis.

Premiū remuneratōis tandē accepturi sum⁹ de hac plenitudine. qz filij merces fru
ctus v̄tris. **I**stud inuenies infra. titulo. **B**ñdicit⁹ fruct⁹ v̄tris tui.
De eo q̄ dicit in salutatōe angelica. **D**ñs tecū. **C**apitulū. v.

Dominus tecū. **P**ostq̄ dicta ē gra
tia plena. subdit. dñs tecū. in quo ei assignat grā singularis. **D**ñs enī cum
sanctis angel⁹ est p̄ gratiā. cū sanctis hominib⁹ nō solū p̄ gratiā. sed etiā
p̄ naturā. vt possit hō dicere. **E**manuel. i. nobiscū deus. scz p̄ naturā soci⁹. qd̄ di
cere nō potest angel⁹. **Q**uia sicut dicit ad Heb. ij. **N**usq̄ angelos apphēdit. **I**qz
angelicā naturā nō sibi vnīuit. **S**ed semē abrahe apphēdit. **I**q̄ in virgine orta
de semine abrahe naturā humanā assumpsit. **C**um brā autē ḡgine nō solū p̄ grā
fuit et naturā. sed etiā p̄ assumeptē carnis ip̄i⁹ portōnem. sine viril̄ admixtōe semi
nis. **U**t dicit ei. **D**ñs tecū. **E**xcluso carnalis patris cōsortio. **U**nde et dicit **E**zech.
xxiij. **T**erra dabit germē suū. **Q**uere libro. viij. titulo. i. de terra.

Domínus tecū

Itel dñs tecū. **L**oge excellēti? qđ cū ceteris sanctis. cū qđ est spūaliter tm̄ z in corde. Sed tecū est et spūaliter in corde. z corpaliter in ventre. **I**te qđ dicit. dñs tecū. refertur ad caritatem marie. Quia deus caritas est. z qui manet in caritate deus manet in eo.

Bern. **D**omin⁹ tecū. **S**tūs **Be.** **N**ō dicit. dñs in te. sed dñs tecū. **D**e⁹ enī qđ vbi qđ eq̄liter tot⁹ est p suam simplice substantiā. aliter tm̄ est in rōnalib⁹ creaturis. qđ in ceteris. z aliter in bonis. aliter in malis. Ita sane est i irrōnalib⁹ creaturis. vt tm̄ nō capiat ab eis. **A**rōnalib⁹ aut̄ omnib⁹ qđem capi pōt p cognitōez. sed a bonis tm̄ capiat etiā p amorē. **I**n solis ergo bonis ita est vt etiā sit cū ip̄is. ppter cōcordiā volūtatis. **N**ā dū suas volūtates iusticie ei⁹ subdūt. p h qđ ab ei⁹ volūtate nō dissentiūt. deū sibi specialiter iungunt. Sed cū ita sit cū omnib⁹ sc̄is. speciali ter tamē cū maria. **C**ū qđ vtiq; tāta ei cōsensio fuit. vt illius non solū volūtate. sed etiā carnē sibi cōiūgeret. ac de sua z virginis substantia vnū christū efficeret. vl potius vnus christ⁹ fieret. **Q**ui et si nec tot⁹ de deo. nec totus de gēne. totus tamē dei. z totus gēnis esset. nec duo filiū. sed vn⁹ filius vtriusq;. **A**it itaq;. **A**ue gētia plena dñs tecū. **U**nde in ps. **T**ecum principiū. i. fili⁹ dei. qui dicit **Joh.** viij. **E**go p̄cipiū qui et loquor vobis. **S**equit. **I**n die virtutis tue. scz in illa die qua vtute diuina cōcepisti. **N**ec tm̄ dñs. **F**ilius. **T**ecū. quem carne tua induis. sz et dñs. **S**p̄ritus sc̄tus de quo cōcipis. z ip̄el. **D**omin⁹. **P**ater qui genuit quē concipis. **P**ater in qm̄. **T**ecū. qui filiū suū facit et tuū. **F**ili⁹. **T**ecū. qui ad condendū i te mirabile sacramentū miro modo z sibi reſerat genitale secretū. z tibi ſeruat integritū virginalē signaculū. **S**pū sanctus. **T**ecū. qui cū patre et filio tuū sanctificat vterū. **D**ucitq; bñs bern.

Dominus tecū. **I**n verbis istis notat diuina societas ad mariā. quā habuit similit̄ maria in summo creature. **E**st enī triplex societas. **U**na carnal' sponſe ad spōsum. **A**lia natural' matris ad filiū. **T**ercia spūalis creature ad deum. **P**rima magna. qz ibi sunt duo in carne vna. **S**ecunda maior. qz sunt duo ex carne vna. **C**aro enī matris z caro filij vna caro. **T**ercia maxima. qz qui adheret dō vnus spūs est cū eo. i. ad **1** Cor. vi. **D**erito ergo societas brē virginis ad deū sūma est. que om̄es istas cōplectit.

Alter distingui p̄t istō vt dicat. qđ quatuor sunt vniones qđ maxime vnū faciūt. z oēs iste fuerūt inter mariā. z diuinā sapientiā. **P**rima est dei ad aīam. z est spūalis. **D**e qua. i. ad **1** Cor. vi. **Q**ui adheret deo zc. vt sup̄. z h p gratiā. **E**t maria dicta est gētia plena. **E**t qđ inuenit gratiā apud deū. **E**t spū sanctus supueniet in te. **E**t ppter hanc vehementē vnionē sui ad diuinā sapientiā p gratiā. dicit ip̄a **1** Cor. ij. **D**ilectus me⁹ mihi zc. vt sup̄. **S**ecūda est psonalis. z est verbi seu diuine sapientie ad corpus. **Q**uāuis enī marie non coniūgeretur in vnitate psonē diuina sapientia. tamen pōrtionē carnis eius in vnitate psonē sibi sociauit diuina sapientia. quādo illud impletū est. **S**imul in vnū diues et pauper. **T**ercia vnio est naturalis. scz arboris ad fructū. matris ad filiū. **I**p̄a enim fuit arbor. christus fructus. **I**p̄a mater. ip̄e filius. **Q**uarta est sacramentalis. z est per coniugiū inter diuinā naturā et humanā. et hoc in vtero virginis. **M**atrimonii enī consistit in duobus. **I**n mutuo cōsensu. qui ibi fuit quando virgo respondit. **F**iat mihi fm̄ verbum tuum. **E**t in coniūctione naturarū. que ibi fuit quando verbum caro factū est. **E**t tunc fuerunt beata virgo et diuina sapientia vnus spūitus. et vna caro. **S**i enim eua dicta est esse vna caro cū adam. quia de costa eius formata. ab eo tantū educta. et in nullo ab eo nutrita. multo melius dicitur caro christi esse vna cū carne beate virginis. quia non de costa sed de intimis visceribus. imo de purissimis sanguinibus virginis educta. sicut dicit **damascen⁹**. et non extra. sed intra eius glorioſa viscera nouē mēſibus educata. **I**deo dicit. i. ad **1** Cor. iij. vi. et **Gene.** ij. **E** runt duo. i. d. ē christ⁹ et marialī carne vna. **V**irginali. **P**ropter hāc puenientiam z multiplicem vnionem inter mariā et diuinā sapientiā. fere om̄ia que dicuntur de diuina sapientia exponi possunt de maria. et eis eadem attribuūt.

Jo. xij.

b s

Dama
scen⁹

Et forte ppter hoc dictū est ei. **D**ominus tecū. **D**ominus tecū. **T**ripliciter enī fuit dñs cū illa. videlicet sic dñs cū ancilla. Sic sponsus cū sponsa. Sicut fili⁹ cū matre dilectissima. Sicut sponsus cū spōsa. Si enī & gines spōse sunt agnī. quō nō virgo virginū spōsa sponsaz. Ipa enī merito dicat virgo & ginū. q̄ primo & secrauit et vnit virginitatē absq; oī pcepto & filio & crepulo. In laude aliaz virginū dicat q̄ sequunt agnū q̄cunq; ierit. Apoē. xiiij. De ista aut potest secure dici q̄ agnus sequebat eā quocūq; iuit. **Uñ** Lu. ij. Descēdit cū illis nazareth. et erat subdit⁹ illis. **Ite** Canti. ij. Dilect⁹ meus mihi et ego illi. qui pascit inter lilia. Eodē. vi. Ego dilecto meo. et dilect⁹ me⁹ mihi. qui pascit inter lilia. **F**uit etiā dñs cū ea sicut filius cū matre dilectissima. **Uñ** specialiter hic dicat. **D**ñs tecū. **E**t hoc ei vocatū est nomē eius emanuel. i. nobiscū deus. qz et hac vniōe dei et dñe nostre factus ē christ⁹ fili⁹ hūane nature. fact⁹ est caro et frater noster. fact⁹ est sponsus ecclie. De q̄b⁹ nuptijs Joh. ij. Nuptie sacre sunt in chana galilee. et erat mater iesu ibi. Chana zelotipia. Galilea trāsmigratō. In chana & galilee. i. in q̄si imoderata caritate fecit naturā diuinā trāsmigrare ad humanā. **Ite** iste nuptie pfigurate fuerūt in nuptijs hester et assueri. de q̄b⁹ dicat Hester. ij. q. Lfecit assuer⁹. q̄ interpretat beatitudo. et signat christū. Quinū p magni ficū. i. i. spūale gaudiū inestimabile. p cōiunctōe et nuptijs hester. i. nature hūane p̄us abscondite a deo p peccatū. nūc autē eleuate sup omnē creaturā in ipso dño i vnitrate p̄one. Unde in ps. l. **B**erūs quē elegisti et assumpsisti. inhabitabit i atrijs tuis. i. cōmunicabit tecū in p̄petatib⁹. Hester ei interpretat abscondita v̄l eleuata in popul⁹. **F**uit etiā dñs cū ea sicut dñs cū ancilla. Si enī beat⁹ popul⁹ cui⁹ dñs de⁹ eius. quō nō est beatissima cuius dñs fili⁹ eius. **P**lurib⁹ etiā alijs modis et i plurib⁹ locis et factis fuit dñs cū ea. Fuit enī cū ea in exilio. **Matth.** ij. Tolle puerū et matrē ei⁹. et fuge in egiptū. Et ideo certe mō est ipa cū eo i solio et regno. **Uñ** **A**stitit regia a dext⁹ tuis. Quia si cōpatimur et cōregnabim⁹. **ij.** **Thim.** ij. **E**d vltimū fuit dñs cū ea et ipa cū dño in eodē labore et in eodē ope nre redemptōis. **P**ater misericordie patrē misericordiaz adiunxit i ope nre salutis. **Uñ** p̄dictū erat **Berū.** i. de p̄ma muliere. **N**ō est bonū hominē esse solū. faciam⁹ ei adiutoriiū. **I**lla enī litteralis eua viro suo nō fuit in adiutoriiū. sed in destructoriū magis. **H**ec aut in adiutoriiū. qz in manu femine tradidit dñs sifara. i. diabolū. **Judic.** iij. **E**t vna mulier hebrea fecit cōfusiōē in domo nabuchodonosor. **Judith.** xiiij. **Q**ue re libro. vi. titulo q̄ maria mlier. **Q**uid ergo ē qd dñs dic **I**sa. lxiij. **T**orcular calcaui sol⁹. et de gentib⁹ nō est vir mecū. **U**erū est dñe q̄ nō est vir tecū. sed mulier vna tecū est que oīa vulnera que tu suscepisti in corpe. suscepit in corde. **E**t sic lācea militis pforauit lat⁹ tuū. ita gladi⁹ doloris eius animā p̄trās iuit. **E**t sicut tu nō qd voluisti sed qd pater tuus voluit sustinuisti. sicut p̄dixerat Joh. vi. **D**escēdi de celo nō vt faciā voluntatē meā. sed voluntatē ei⁹ q̄ misit me. **I**ta ipa nō qd ipa voluit. s; qd tu voluisti tecū sustinuit. **Q**uia sicut tu salutē hūani generis i cruce s̄tinuisti. sic et ipa s̄tinuit. **G**rabat ei iuxta crucē sic dic **A**mbro. nō vt dolore filij cōsideraret. sed vt salutē humani generis expectaret. **S**ic ergo patet q̄ in omib⁹ fuit dñs cū ea. et ipa cū dño.

Ambro.

Dominus tecū. **C**an. ij. **E**cce iste venit saliens in montib⁹. trāsiliēs colles. **S** Montes v̄l colles angeli sunt. **S**alut ergo christ⁹ in mōrib⁹. hoc est in angelis. et sicut vn⁹ ex illis missus est ad salutē nostrā. **O**mnes enī spiri⁹ administra torij sunt. ad **H**ebre. i. **T**rāsiliēt colles. i. i. minores angelos supauit alacritate et humilitate ministradi. qui non solū venit ministrare. sed etiam dare animā suam redemptionē p multis. qd nullus fecit angelorū. **D**eniq; trāsiliēt gabriel. et p̄uenit ad virginē. ipso etiam angelo attestare. qui ait. **D**ominus tecū. **N**ec dixit. domin⁹ meus venit. p̄para ei hospitiiū. sicut dicere solent alij p̄cursores. s; hospitiū preparatū inueniens. et dominū p̄uenisse eū dixit. **D**ominus tecū. quia quē mō i celo reliq̄rat. reppit apd eā. **B**eat⁹ bern. **U**ict⁹ es o archāgele. trāsiliēt te q̄ p̄misit te. **A**lit. **E**cce iste v̄it salies i mōtib⁹ et trāsiliēs colles. **D**ōtes p̄iarche

Berū.

Dominus tecū

et pphete. **S**alutem ei sunt. quia abraham genuit ysaac. ecce vnus salus. ysaac iacob. ecce salus scilicet. Jacob genuit iudam. ecce salus tercius. et sic de alijs. **A**d vltimum fecit magnū saltū cū dicit. Jacob genuit ioseph virū marie. de qua natus est iesus qui vocatur christus. **E**t sic venit salus in montibus. id est in patriarchis et prophetis. **S**ed transiit colles. id est angelos. quos nunc appropinquat. ad **Deb. ij.** **E**t nota quod in quolibet saltu relinquat aliqd vestigiū. sicut mos est salientium. **I**n abraham fide. in ysaac spem. in iacob caritatem. in dauid humilitatem. et sic de alijs. **C**ausam autem huiusmodi rate festinatione assignat maria **Lanti. i.** **D**ices. **P**rius esset rex in accubitu suo. nardus mea dedit odorem suū. **V**erba sunt beate marie de sua humilitate. quod effudit deuotionem suā usque ad celos ascendere. et dei filium usque ad terrā inclinare. quod in alio habitat. et humilia respicit. **N**ec dicit cedrus vel apsis vel quicūque arbor alta. quod ceteras designat frutes. sed nardus. id est humilitas. **D**icit **g.** **P**rius esset rex. id est christus qui regit omnia in accubitu suo. id est cū adhuc esset filius in sinu patris. nōdū facit visibilis. vel in accubitu suo. id est in excelsu celorum habitaculo. **E**t nota quod nō minatur regē. nōdū spolum. quod nōdū celebrare erant nuptie in chana galilee. id est in vtero marie. **N**ardus mea. id est deuotio humilitatis mee. **D**edit odorem suū. id est placuit altissimo. **C**uius suauitatis odor nō solū mūdū circūquaque perfudit. sed etiam totā supernā ciuitatē aspsit. usque ad nares dñi pueniens. et usque ad illū qui in sinu patris diu expectauerat et desiderauerat hūc odorem. quod in alijs angelorum tale nō poterat inuenire. **L**audabilius enim est in carne fragili vitā angelicā ducere. quod esse angelū. sic dicit **Dicro.** **U**ell de dicit odorem suū. id est p̄cipuū usque in accubitu paterni solij. **O**dor autem huiusmodi nardi fuit eius humilis virginitas. et virgo humilitas. quo odore suauissimo dei filium et illexit et totū rapuit. **Q**ui illectus et totus rapit. de sinu patris salū in vterum matris. **E**t a summo celo egressio eius. **Q**uia sic dicit **Ep̄. xviij.** **D**ipotēs sermo tuus dñe exiliēs de celo a regalibus sedibus venit. **N**ec solū in vterum eius odorem virginis. sed et in matrem odorem humilitatis reperiens. et his odoribus odorem sue diuinitatis admiscēs. de ancilla fecit sponsam. et de creatura genitricē. **S**ic nimirū humilitas marie regē celi attraxit ad terrā. et velut aquilā odore prede percipite illectā carni immaculatissime copulauit. **A**scendente enim fumo aromatū. id est virtutū eius in cōspectu glie magni dei. inuenit gratiā corā oculis dñi. clamantibus qui circūstabāt. **Q**ue est ista quā ascendit per desertū sicut virgula fumi ex aromatibus etc. **E**t statim rex egrediens de loco sancto suo. et de excelsu celorum habitaculo p̄siliēs. exultauit vt gigas ad currēdā viā. **E**t nimio puolans desiderio puenit nūciū suū ad virginē. quā elegerat. quā amauerat. cuius decorē cōcupierat. **E**t quasi vnicornis māfuerissim⁹ in sinu virginis se recepit. deposita iracūdie feritate. quā ppter peccatū p̄mox parētū ad gen⁹ hūanū usque tūc habuerat. **Q**uē p̄spiciēs a longe venientē gratulās et exultās ait ecclesia. **E**cce iste venit salus in montibus etc. vt sup̄. **I**deo dicit. **D**ñs tecū.

Dicro.

Ite de hac attractōe dicit **Job. xxviij.** **T**rahit sapiētia de occultis. **T**racta enim est sapiētia quod est filius dei de sinu patris. id est de illis occultis ad quod nulli creature patebat accessus. quasi quibusdā fūmibus vel vncinis. desiderijs. lacrimis. suspirijs scōrum antiq̄rū. **U**nde dicebat moyses **Ero. iij.** **O**bsacro dñe mitte quē missus es. **E**t dauid. **E**mitte manū tuā de alto etc. **E**t ysa. lxiij. **U**tinā dirūperes celos et descēderes. **S**ed maria quā magis dilexit. p̄fundi⁹ suspirauit. vehemēt⁹ desiderauit. ip̄a fortius traxit. dices. **O**sculet me osculo oris sui. **I**deo dictū ē ei. **N**e timeas maria. inuenisti quod querebas. **N**ō dico tū quod auderet petere quod filius dei incarnaret in ea.

Berli.

Ite dñs tecū. **I**ste dictū ē sic vulgariter solet dici maior p̄sona comedere cū minor. **A**d cui⁹ declinat hospitium. vt cū eo sumat cibū. **S**ic dei filius in sua incarnatōe declinavit in hospitium vteri virginis. **U**n carnē assumēs virginis vberibus lactabat. et virginis manibus cibis corporalibus pascebat. **I**sa. viij. **B**utirū et mel comedet. **I**te **Lāt. ij.** **D**ilect⁹ me⁹ cādid⁹ et rubicūd⁹. quod pascit inter lilia. **I**bi dicitur **Ber. Dan⁹** marie quedā lilia cādidissima sūt. nec causabit lilioz amator inter lilia non inueniunt quicquid inter man⁹ marie inueniunt.

Dominus tecū. **I**n his duobus vobis notat marie dignitas et dominium. etiam super filium suū. **C**ū enim de omnibus ceteris sanctis dicat. et magnū sit eis esse cum dño. **So. xij**

Berri.

Un̄ et enoch dicit ambulasse cū deo. qđ faciūt qđ ei⁹ p oīa obediūt volūtati. **D**aria mai⁹ aliqd ceteris oīb⁹ sanctis sortita ē. vt nō solū ip̄a subiret volūtati dñi. sed etiā dñs volūtati ip̄i⁹. vt p h̄ merito diceret dñs esse cū ea. **B**eat⁹ ber. An nō deū et dñm angeloz maria suū audacter appellat filium dicens. **F**ili qđ fecisti nob̄ sic? **Q**uis h̄ audeat angeloz? **S**ufficit eis et p magno habet qđ cū sint spūs ex p̄ditōe. ex gr̄a facti et vocati sūt angeli. **U**n̄ dauid. **Q**ui facit angelos tuos spūs et p̄ditōe. **D**aria h̄o matrē se agnosces. maiestātē illā cui illi cū reuerētia seruīūt. cū fiducia suoz appellat filiū. **N**ec dedignat⁹ vocari fili⁹. qđ subdit⁹ esse dignat⁹ ē. **N**ā paulo post subdit euāgelista. **E**t erat in q̄t subdit⁹ illis. **Q**uis q̄b⁹. **D**e hoīb⁹. **D**e inquā cui angeli subditi sunt. cui p̄ncipatus et potestates obediūt. subdit⁹ erat marie. **N**ec solū marie. sed etiā ioseph ppter mariā. **E**t ideo ad iterpellatōez matr̄ distulit vsqz ad. xxx. annos negociū qđ iā incepat duodēnis. **I**ō. **C**ant. viij. dz. **I**nnixa sup dilectū suū. q̄si supior dilecto. **I**te **C**an. ij. dicit ip̄a. **D**ilect⁹ me⁹ mibi subditus scz et obreperās sicut fili⁹ matris et ego illi obreperās et obediēs sicut filia patri. sicut ancilla dñō. sicut creatura creatori.

Ite p̄tra h̄ qđ dictū est eue merito trāsgressionis sue. sub viri p̄tate eris et ip̄e dñabit tui. **B**er. iij. dictū est marie. **D**ñs tecū. **M**erito gr̄e quā iuenit. **N**ā h̄ etiā facit qđ solū salomōis dicit habuisse scabellū. **Q**uere libro. x. titulo. iij. de folio.

Dugo d
s. victore

Ite magister **D**ugo de sc̄o victore. sup illd̄ **J**oh. ij. **D**eficiente vino. dicit mater iesu ad cū. **U**inū nō habet. **N**ec dixit peto vt defectū poculi vinū creādo aut p̄mutādo suppleas. s; h̄ mat̄e reuerētie p̄uilegiū deberi existimauit. vt qđqđ vlt̄ inuendo significaret. pati a filio repulsam nō debuiss; . **E**t h̄ qđdem iustū fuerat. si tale aliqd ab eo petuisset qđ ille facere posset fm naturā quā ab ea acceperat. **N**ūc autē qđamodo iuste rephēdit. qz ab ea natura quā nō dederat obediētā in miraclo exigebat. et dicit ei. **Q**uid mibi et tibi ē mlier? **M**iraculū enī facere dei est virt⁹. nō homis. et ideo cū a matrē christ⁹ h̄o facere miraculū erigit. idē nō q̄si h̄o sed quasi deus mulierē nō matrē de p̄sumptōe causat. **D**aria enī a christo nō q̄si m̄r exigit a filio. s; q̄si mlier si necesse fuisset miraculū hūiliter postulare debebat a deo.

Domin⁹ tecū. **Q**ui igit̄ quis saluatorē. q̄re ip̄m cū ea. **U**nde de magis dicitur **M**arth. ij. **I**nuenit puerū cū maria matrē ei⁹ et cū ip̄a sp̄ q̄rend⁹ nobis ostenderet. **D**icit etiā dñs fr̄q̄nter i sc̄ptura cū illis esse q̄s iuuare parus est. et roga eoz et desideria adimplere. **U**n̄ **E**zech. iij. **D**an⁹ dñi erat mecū p̄fortās me. **E**t **L**uc. i. de iohāne baptista. **E**t enī man⁹ dñi erat cū illo. **M**arth. i fine. **E**cce ego vobiscū sū oībz diebz vsqz ad p̄summarōez seclī. **I**mploza igit̄ beatā & ginē i oībz ordib⁹ tuis. nec desperes aut diffidas de impotētia auxiliādi. qz dñs est cū ea. et iō quotiescūqz ip̄a voluerit iuuare te. de⁹ cū ea est vt et possit.

Domin⁹ tecū. **Q**uo solo comite qđ caruerit. q̄ntācūqz turbā hoīm secū habuerit ve illi. **E**ccl̄astes. iij. **N**e soli. qz si ceciderit nō habet subleuārē. **S**ol⁹ enī est comes iste qđ possit subleuare cadentē.

De eo qđ dicit in salutatōe angelica. **B**ndicta tu in mlierib⁹. **C**apitulū. vi.

Benedicta tu in mulieribus. **U**el in **B**ter mlieres. **B**ndicta. i. ore oīm fidelīū collaudata. **N**ā dicat eccl̄. xxy. **N**ō ē malicia sup maliciā mlieri. eo gl̄iosi⁹ ē qđ rari⁹ in mlieres iueniri aliquā b̄ndictā. **D**icit g. l. **B**ndicta tu et c. **E**t nota qđ illd̄ l̄u. **D**iscretiū ē et excludi suū. qz i sola maria b̄ndicta. **I**mplz̄ nihil d̄ maledictōe m̄ris aut & gis repit. **U**n̄ et p̄grue dictū ē ei. **L**uc. i. sine ve duplici maledicti. **N**ā maledicta ē steril⁹ qđ nō parit. s. & go. et maledicta qđ parit. s. mater. qm̄ parit i dolore. **D**aria autē & el b̄ndicta. **H**abens benedictionē secunditatis in cōceptu. et benedictionem leticie in partu. excluso ab ea tā doloris q̄s sterilitatis maledicto. **I**te postqz dictū est ei. **L**uc. i. subiungitur. **G**ratia plena. dñs tecum. **B**enedicta tu in mulieribus. **E**t hec tria respōdent trib⁹ p̄ncipalib⁹ & trib⁹ marie. **G**ratia plena: merito humilitat⁹. qđ erat quasi vas vacuū. et ideo meruit impleri: maxime cum esset mundū. quia & ginitas

Bñdicta tu in mulieribus

socia fuit hūilitas. Bñlitas enī sensus est. ppe vacuitas. sicut dicit Aug⁹. Vasa
 q̄o vacua replet oleo gr̄e ver⁹ helize⁹. iij. Regū. iij. Et iō maria q̄ vas vacuū ex
 hibuit. illō plenū meruit reportare. Iaco. iij. Dñs sup̄bis resistit. hūilibz dat gra
 tiā. Dñs tecū. Imerito solitudis quā summe diligebat. Un̄ ab angelo sola inuēta
 est in clauī qñ ingressus est ad eā. L. Benedicta tu. Imerito virginitas. cui⁹ votū pri
 ma emisit. et cui⁹ amore maledictū legis p̄tēpsit. Dñs enī vacuos replet. Solita
 rios comitat. Bñdicta hoīm p amore ei⁹ cōremnētibz dat bñdictōez. p maledi
 ctōe. Un̄. L. Bñdictet. scz amatores mūdillī. i. iustol. et tu dñe bñdices. I. Ecō
 trario plenos euacuabit. Job. x. Diuitias q̄s deuorauit euomet. et d vētre ei⁹ ex
 trahet eas deus. Comitatos a turbis solitarios faciet. Un̄ dicit lucifero sup̄bo
 Ista. xiiij. Quasi cadauer putridū nō habebis p̄fortiū. neqz cū alijs cris in sepulcu
 ra. Querentes ab hoībz bñdici maledicet. Lu. vi. Ne cū bñdixerint vob homīes
 et c. Contra hec tria elegit sibi dauid Solitudinē. Vacuitatē. Bñdictōez. Un̄
 allegat. Respice in me et miserere mei. qz vnic⁹. i. i. solitari⁹. Lz paup. i. i. vacu⁹. I sum
 ego. Paup dicit q̄si paz habēs in pera. Et maledici elegit. ij. Regū. xvi. dices de
 semei. Dimitte eū vt maledicat mihi. si forte respiciat dñs afflictōez meā et reddat
 mihi bonū p maledictōne hac hodierna. Quasi diceret dño. Solitariū comitare.
 Vacuū reple. Bñdic maledictū. Et in tribz his maria vera dauid filia p̄probat.
C In his etiā tribz tria nobis emulāda p modulo nro pponunt. vt hec tria a dño
 p̄seq mereamur. Bñlitas. vt gr̄a impleamur. Quia de⁹ hūilibz dat gr̄ia Jac. iij
 Amoz solitudis et bone singularitatis. vt dñm comitē habeam⁹. Sol⁹ erat moy
 ses qñ dñs apparuit ei. Ero. iij. Sol⁹ helias. iij. Reg. x. Sola agar Gen. xvi.
 qñ eis apparuerūt angeli. Castitas cui⁹ amore p̄tēnda sunt hominū maledicta
 vt bñdicamur ad dño. h̄ est vt gr̄ia a dño cōsequimur. Ut ab eo dirigamur. Ut hoībz
 vtilēs efficiamur. Dñs tecū. ponit in medio. q̄ gr̄am cōseruat interi⁹. et bñdictio
 nē spūalis fecūditatē opat exteri⁹. Recte ḡ postq̄ dicta est. gr̄ia plena. I subūgitur
 Dñs tecū. Iqz sic sine deo nihil facere possum⁹ aut habere. sic nec sine eo habita
 custodire. Ideo post gr̄e donatōem necesse ē vt dñs sit nobiscū. et nobiscū custodi
 at qd nobis sol⁹ dedit.

Cōmen
 datio so
 litudis

Benedicta tu in mulieribus. vel inter mulieres. Ite iter dicat mediū participatōe. **D**
 qz ego cū fecūditate. et mater cū virginitate. Ipa enī erat mulier sex⁹ cōditō
 ne. et futura mulier part⁹ fecūditate. nec tamē p̄t hoc incurfura maledictōnem.
 sed magis p̄secutura bñdictōez. Audito tñ h̄ p̄bol. bñdicta tu in mulieribus. I tur
 bata est. qz in virginitate bñdici sp̄ optabat. Et ideo cogitabat q̄lis esset ista saluta
 tio. q̄ ab initio videbat esse suspecta. At vbi in p̄missiōe filij manifestū patuit virgi
 tatis piculū. ultra nō potuit dissimulare qñ diceret. Quomodo fiet istud et c. Un̄
 etiā ideo turbata est p̄admiratōe. qz sciebat oēs mulieres maledictas esse in matre
 sua eua. et ideo audiēs se in mulieribus bñdici. turbata cogitabat q̄lis esset ista salu
 tatio. Ique et mulier dicebat et bñdicta. Uell inter mulieres. i. i. sup mulieres. quia
 opa meliora fuerūt in ea q̄s i ceteris. Virgo enī pepit. Patrē suū genuit. Portatē se
 portauit. Nutriētē se lactauit. Vacua et plena. Bñlis et sublimis. Paup et diues
 in vnū fuit. Qd ante eā in nulla muliere iueniri potuit. Nec solū bñdicta inter mu
 lieres tñ. qz hoc paz videret. Ite iter mulieres bñdictas singulari bñdictōe i signis
 et bñdicta. Un̄ d ea dicit. Eccl. xiiij. In mltitudine electoz habebit laudē. et int bñ
 dictos bñdicet. In ipa ei sola inuēta ē fecūditas cū v̄gitate. q̄ duo nūq̄ antea pa
 ce habuerāt. Un̄ qdā. Partus et integritas discordes tēpore lōgo. Virgis in gre
 mio federa pacis habent.

Ite iō dicta ē bñdicta i mulieribus. Inō tñ qz sola sine p̄cupia p̄cepit et sine dolore pe
 pit. I qz p̄ oibz i ple mltiplicata ē. Et si enī carnal⁹ vnicū genuit filiū. i eo tñ spūal
 m̄ effecta ē magne mltitudinis filioz. qz xps p̄mogenit⁹ ē. Un̄ signant dictum ē
 Luce. ij. qz peperit filium suum primogenitū. et ad Roma. viij. Ut sit ip̄e primo
 genitus in multis fratribus. Item per hoc qz dicta est bñdicta in mulieribz
 I designatur preciū marie que est mulier fortis. de qua dicitur Prouerbiorū

in fine. Procul et de ultimis finibus precium eius. Quia enim pro amore virginis contempsit maledictum quod maledicebat sterili in lege: ideo meruit benedici.

Benedicta tu in mulieribus. id est pro omnibus mulieribus. dicit glossa. Et hec glossa tertio est in Judith. xiiij. ubi dicitur: Oyas princeps populi israel. Benedicta tu filia a domino deo excelsi pro omnibus mulieribus super terram. Iudith. v. Benedicta inter mulieres iabel. Hester. ij. dicitur quod hester habuit gratiam et misericordiam super omnes mulieres. et quod dilexit eam assuerus propter quod omnes mulieres. Maria ergo dicitur benedicta in mulieribus. Judith pro mulieribus. Iabel inter mulieres. Hester invenit gratiam et misericordiam super omnes mulieres. amata ab assuero propter quod omnes mulieres. In quibus? ubi signat summa benedictio. Et he tres mulieres marie expressse figurantur. Accipiamus ergo totum et dicamus quod ipsa fuit benedicta in mulieribus et pro mulieribus. et inter mulieres. et super omnes mulieres. Benedicta in mulieribus. Ieo quod ipsa sola habuit quicquid boni fuit in mulieribus. Sed benedicta pro omnibus mulieribus: quia illa omnia habuit excellenter. Benedicta fuit inter mulieres. Iqz ipsa sola illi maledictiois expers fuit quam omnes mulieres in matre sua eua acceperunt. Benedicta autem fuit super omnes mulieres. quia ipsa habuit quod nulla alia nunquam accepit. scilicet quicquid boni fuit in mulieribus.

Triplex autem bonum statum fuit in mulieribus quem maria consecravit. Coniugal. Vidualis. Virginalis. Virginalis statum habuit ante desponsationem. Coniugale post desponsationem. Viduale post filii passionem. quia nisi defuncto ioseph non videtur quod commendaretur discipulo. Si enim ipsi credita est iuvencula. non videtur quod iam fere quinquagenaria ab eo tolleretur. Et ideo quis pro mulieribus tamquam quatuor mulieres expressi figurata est. scilicet iudith vidua. am. pro hester coniugata. iabel et rebecca virgines. Sed quare pro una vidua. et una coniugata. et duas virgines. Forte quia virgo ante partum et virgo permansit post partum. Propter hunc triplicem statum dicitur ei Ecce. xiiij. In iacob inhabitata. id est. coniugata. quod sunt in lucra. quia tribulationem carnis habet huiusmodi. i. Chos. vij. In israel hereditare. id est. viduis. Que ei vidua est cogitat quod dei sunt. i. Chos. vij. In electis meis. id est. virginibus. mitte radices. Sic ergo ipsa sola habuit quicquid boni fuit in mulieribus. Et notandum quod quia nobilis illa virgo israel futura erat mater dei. thalamus sponsi. dilecta dilecti. unica unici. ideo dei filii singulariter. imo mirabiliter in ipsa voluit operari. Ut que precium universitatis debebat parere. cum statu quolibet universitatis haberet aliquid commune. Et cum coniugata quod commune habuit partum. plius: cum continentibus votum castitatis: cum virginibus pleuerantiam virginitatis. Ut dum continentibus: coniugatas et virgines partu suo redimeret. simul ei fructus tricesimus: sexagesimus et centesimus produceret. Sed o tu fidelis vir quod de brachio virgine sentis in bonitate. non minorem in ea fructum tricesimum quam sexagesimum vel centesimum intellige. Secure asseras quod non mihi meruit pariendo quam virginitate persuadendo. Pro varia ergo in ipsa operatione dei: fructus ei debetur variis foris quantum ad ipsas appellationem. in alijs tamen non sic. quia neque continent sine difficultate. neque pariunt sine corruptione. Fuit etiam benedicta pro omnibus mulieribus quia omnia illa habuit excellenter. Omnes enim coniugate habuerunt fecunditatem cum corruptione. Vidue fecunditatem cum corruptione precedere. Virgines castitatem cum sterilitate. Ipsa vero sola separavit preciosum a vili. quia habuit statum conjugalem et viduale cum virginitate. et virginali cum fecunditate. et ideo benedicta pro omnibus mulieribus. Unde et debet dici benedicta et super benedicta. Benedicta ab angelo. super benedicta ab elizabeth.

Fuit etiam benedicta inter mulieres. Iqz sola expers illi maledictiois quam omnes mulieres in eua preceperunt. Gen. iii. Multiplicabo erunas tuas et procreabo tuos. In dolore paries filios etc. A quam maledictio ipsa fuit immunis. Unde Isa. xli. Antequam parturiret peperit. antequam veniret partus eius peperit masculum. quod audiuit nunquam tale: et quod vidit huiusmodi simile. Et ideo sola inter mulieres benedicta.

Fuit etiam benedicta super omnes mulieres. quia nulla alia nunquam accepit quod ipsa habuit. scilicet quod ego peperit. Quod non tamen super omnes mulieres: sed super omnem naturam et omnes intellectus fuit. scilicet quod deum genuit. Sic ergo sola habuit omne bonum quod in mulieribus fuit. Sola non habuit maledictionem: quam omnes alie mulieres habuerunt. Sola habuit quod nunquam alia mulier habere potuit. Propter hoc notabiliter dicitur Lu. x. quia maria ista optimam partem elegit. Optimam quantitatem: quia

Bñdicta tu in mulieribus

totū habuit. Optimā lālitate: qz puriorē et excellētiore habuit. Optimā dignita-
te: qz dignior pars intelligi nō potuit. **B**ec enī p se ēa est de bñā virgine. **B**a-
ria optimā pte elegit. Iqz inter oēs q vnqz partē acceperūt: hec sola optimā pte ele-
git et habuit. **D**e aut nullā elegit: qz sp totū habuit. inqntū etiā fuit fili⁹ bñissime
eginis. **E**cce illa qtuor ex qbz integrat bñitudo scñissime egis. q sunt imunitas
ab omī pcrō. **U**ñl. **A**ne maria. **S**ñe plenitudo. **U**ñl. **G**ñia plena. **D**iuīa societas
Uñl. **D**ñs tecū. **P**erogatiue singularitas. **U**ñl. **B**ñdicta tu i mlierib⁹. **Q**uorūz
duo pma bñificant ipaz i se. **A**lia duo in opatōe ad omnia ad q pñgit ipaz ppare.
et hec nō ē nisi ad sup⁹. qz **D**ñs tecū. **I**t ad infer⁹. qz **B**ñdicta tu in mulierib⁹. Iqz
mediatē illa bñdictōe quā habuit i mulierib⁹ bñdicta fuit ad oīa ad q pñgit ipaz
ppare. eo ei qz deū genuit angeloz restauratoz. hoīm redēptoz. demonū victoz.
beatā eam dicūt oēs generatoēs. **E**t h est qd dicit **J**udith. xv. in psona marie. **T**u
glia hierusalē. q designat angelū: q sp sunt in visiōe dei et pace. **T**u leticia israel.
p isrl aīe brōz: q qñqz fuerūt iacob. i. luctatores. nūc aut isrl. i. videntes deū facie
ad facie. **T**u honorificētia ppli nōstri. p populū. i. iudeoz. i. pñtētū pñtā sua et
laudes dei. et glificantiū deū: aīas iustoz intelligo. **Q**ue fecisti viriliter. vīcendo
diabolū: sicut pphetatū erat **B**en. iij. **I**nimiciā pñā tē. **I**pa pteret caput tuū.
Alit. **P**rimū. **T**u glia hierlm. **V**ox ē āgeloz: qz ruina p eā reparata ē. **S**cōm
Tu leticia isrl. **V**ox ē hoīm. qz tristitia p eā letificata ē. **T**ercū scz. **L**u honori-
ficētia populi nōstri. **V**ox est mulier: qz infamia p eam deleta est. **Q**uartū scz. **L**q feci-
sti viriliter. **V**ox est mortuoz existentiū i limbo. qz captiuitas p eā redempta est et
reducta. **A**lit. **T**u glia hierlm. i. innocēti. **T**u leticia isrl. i. penitentiūz.
Tu honorificētia populi nōstri. i. pñtōz. **D**ec ē gñā plenitudo: et plena bñi-
tudo dñe nre. q fons est et origo toti⁹ nre bñitudinis. Quicqd enī bñitudis ab il-
lo magno mari. i. ab illa infinita bonitate dei trinitat⁹ ad gen⁹ hūanū puenit: totū
p hāc venā deflūit. **E**t ideo qdqd nob mittit de supnis. p grāz actōez ad eā re-
ferendū ē. p quā mediatrix habem⁹ pculdubio qdqd gracie obtinem⁹.

Bñdicta tu i mulierib⁹. i. i matrib⁹ emollit⁹. et in eginib⁹ ifecūdis. **U**el expf
i. **I**nter mlieres. i. inter matres et egines. **S**icut enī lapis angularis in du-
obus pñstis parietib⁹. et int duos parietes i vtroqz stat pariete. sed hec tot⁹ in vno
nec tot⁹ in altero. sic maria in numero matz ē q ad fecunditatē. et i numero eginū
q ad incorruptōem. **S**ed nec oīno i pariete matris: qz est incorrupta. nec ex toto i
pariete virginū qz est fecūda. **T**alem qppe decebat esse matrē saluatoris: vt medi-
atrix mediatorē. lapis angular⁹ lapidē pareret angularē. **J**ob. xxxvij. **Q**uis demi-
sit lapidē angularē? **Q**uasi diceret. **Q**uis de lapidē angulari lapidē demisit an-
gularē? **C**hrīstus mediator dei et hoīm lapis est angular⁹: in quē due cōcurrūt na-
ture. diuīna et hūana. stans in vtroqz pietē. qz deus et hō: mediator dei et hoīm. i.
Thūno. ij. **I**ustus cū deo. mortalis cū hominib⁹. **Q**uē de matre virgine nasci de-
cuit. vt in matre mortali conciperetur mortalis. et in virgine cōcipetur iust⁹. **N**eces-
se enim erat vt quicūqz p matris corruptōem conciperet. ex peccato originali conci-
peret iniust⁹. **E**t hec est pma causa. **S**ecūda: vt sicut pñus adā de terra virgine sa-
ctus fuerat. ita secūdus adam de virgine hō fieret. **T**ercia: vt sicut p euam virginē
facta fuit hūani generis pñtio. ita per mariā virginē fieret eiusdē repatio. **U**nde
canit ecclia. **P**aradisi porta p euam cunctis clausa est et c. **Q**uarta: vt qui in cel⁹ ha-
bebat patrē sine matre: haberet in terris matrē sine patre. vt sic quasi duob⁹ testī-
bus pbaret⁹ xpi diuinitas. in matris virginitate et pñis diuinitate. **Q**uinta: vt pphetie ve-
ritas respōderet. **I**sa. vij. **E**cce virgo cōcipiet et pariet filiū et c. **B**eat⁹ **B**en. su
per missus est gabriel. omelia scda. **D**eus siquidē est quē virgo pepit. qui matres
suam singulari in celestib⁹ donatur⁹ gloria. singulari in terris puenire curauit et
gratia. qua videlicet ineffabiliter et intacta concipet et pareret incorrupta. **P**orro
deum decebat huiusmodi natiuitas: qua nō nisi de virgine nascere. **T**alis con-
gruebat et virginū partus: vt nō pareret nisi deū. **P**rouide factor hoīm vt hō fieret
nascitur⁹ de homie. talem sibi ex omib⁹ debuit delegere imo pdere matrē. qle et se

fo. xvi.

Dñs fa-
bñeñ.

Quare
decebat
pñm na-
sci de
virgine

Ben.

decere sciebat et sibi nouerat placiturā. Voluit itaq; eē ḡginē de q̄ imaculata imaculata? pcederet oīm maculas purgatur? Voluit et humilē de q̄ mitis et humilē cor de p̄diret. harū in se virtutū necessariū hoīb; saluberrimūq; exemplū ostēsur? De dī ḡ virgini partū: q̄ ei iā ante et virginitatis inspirauerat votū. et hūilitatē progauērat meritū. Alioq̄n quō eā angel? in seq̄ntib; gratia plenā p̄nūciat. si ḡppia v̄l parū boni qd̄ ex ḡria nō accepisset habebat. Ut igit̄ q̄ sanctū sanctorū p̄ceptura erat pariter et paritura: sancta esset corpe: accepit donū ḡginitatē. vt esset et mēte: accepit hūilitatis. Dis nimirū ḡgo regia gēmis ornata stutū. geminoq; mētē pariter et corpis decore p̄fulgida. specie sua et pulcritudine sua in celestib; cognita. celi ciuiū in se puocauit aspect? ita vt et regis animū ad sui p̄cupiscētiā inclinaret. et celestē nunciū ad se educeret de sup̄niis.

Quare
oportet
bat xps
nasci d
virgine

Et q̄ ḡginal? p̄ceptio redēptorē deceret: dictū est abrahā Gen. xv. cū reuersio R semis sui p̄diceret ei s̄ ḡbo. Quarta generatōe reuertent̄ huc. Prima genera tio fuit in adā: sine viro et femina. Scda in eua: de viro sine semīa. Tercia in no bis: de viro et semīa. Quarta scz xpi: sine viro de feia. Et hec singularē. nec alia po terat inueniri q̄ posset succurrere trib; p̄mis q̄ perierāt. s; ista tres alias ad patriā de captiuitate reducit. Igit̄ maria recte dicat̄. B̄ndicta int̄ m̄lires. Iq; ipa iter matres et ḡgines p̄udes mediatrix et mirabilē media. ab viroq; extremoz illud sumpsit qd̄ optimū erat. et p̄ciosum sepauit a vili. Diere. xv. Et relicta sterilitate virginis et corruptōe matr̄: assumpsit sibi integritatē de ḡgine. et fecūditatē d̄ ma tre. vt esset integra et secunda. et nec sterilis nec corrupta.

Benedicta tu inter m̄lires. Quasi media inter m̄lires veterē testam̄ti: et mu R lieres noui. M̄lires veteris testam̄ti ad istā tendebāt sicut patz. cū oīm affe ctu ad liberorū p̄creatōez int̄deret. vt ad istā puenirēt q̄ eam auferret opprobriū. Un̄ et rachel legīt dixisse iacob Gen. xxx. Da mihi liberos: alioq̄n moriar. Muli eres noui testam̄ti ad eā respiciūt: q̄ eis in exēplū pponit. et qd̄ ipa reddidit liber tatē. Ipa ei triplicē statū bonaz mulierū sc̄tificauit. bonū. s. meliorē. et optimū. i. cōiūgiū. viduitatē. et virginitatē.

Dñs pa
risiensis

Benedicta tu in m̄lierib;. Potest s̄ dici eo mō quo dictū ē Gen. xxv. In pin S guedine terre et in roze celi desup: erit b̄ndictio tua. Ros celi ḡginitas. p̄gue do terre fecūditas. Per mariā enī effusa est b̄ndictio sup m̄lires. Qd̄ ei? auri lioz et p̄ciōz de maledictōe erepte sunt: et q̄tidie eripiunt̄. Ut iol b̄ndicta i m̄lierib;. qd̄ de alia nō legīt. vt p̄ s̄ notet: q̄ nō solū inter m̄lires gl̄iam habitura sit. s; etiā qdam p̄uilegio speciali sibi mulierū dilectōem v̄dicauerit et affectū. vtpote p̄ quā euasit opprobriū ser? ille. Priusq; etenī maria p̄cipet saluatore opprobriū erat et ignominia esse m̄lierē p̄pt̄ p̄ditōem p̄me m̄ris. s; et eē hoīez p̄pt̄ latrociniū et p̄di tōem ade. Filij enī eram? p̄ditōis et latronisse. Un̄ d̄. Isa. i. Principes tui scz adā et eua infideles: socij surū. i. demonū. Et p̄pt̄ s̄ clamabat gen? hūanū ad do minū saluatore sub tipo septē m̄liez. Isa. iij. Inuocet nomē tuū sup nos. i. s. vt a xpo dicamur xp̄iani. Laufer opprobriū nostrū. Opprobriū igit̄ p̄moz parentū p̄ eā a nobis ablatū ē. et insup adeo generosi facti sum? q̄ regi et regine celoz esse cti sum? fratres. Merito ḡb̄ndicta i m̄lierib; et inter m̄lires. I p̄ quā tū prime m̄lieris opprobriū ablatū est a m̄lierib;. et tāt? honoz collatus est m̄lierib;. vt mu lier celoz regina et dei genitrix sit effecta. Itē in s̄ q̄ d̄. B̄ndicta tu in mulieri bus. Iostēdit p̄cipua ei? potētia ad impetrādū. Nā alie m̄lires viroz rigorē emol lūt. hec aut̄ dei seueritatē emollit. designa p̄ virgā q̄ p̄dixit aquā de petra. Rūeri xx. Dec pleni? inuenies libro. vi. ti. ix. et libro. xij. p̄tula. vi. ti. xxi. q̄ maria m̄lier et ḡga appellat̄. Itē iol b̄ndicta i m̄lierib;. Iq; sola de m̄lierib; ab vniuersis ge neratōib; p̄dicanda: et p̄ omnib; gl̄iam habitura.

De eo q̄ dicat̄. Et benedicet fruct? ventris tui Capitulū. vij.

Et benedictus fructus vētris tui. a Supius dixerat angel? B̄ndicta tu in mulierib;. I. et elizabet̄. B̄ndicta

Et benedictus fructus v̄tris tui.

Ber̄.

tu inter mulieres h̄si idē sentiētes de v̄gine. Sed hic substitit angelus. nec dixit. **B**enedict⁹ fructus v̄tris tui. Iqz fruct⁹ hic adhuc flos erat in orto virgīs. Unō **I**sa. vi. Flos de radice ei⁹ ascēdet. Sed fruct⁹ fuit in mūdo. Medicina in cruce. Panis in sacramēto. Vita in aīa. **B**ritudo ī celo. Qd attēdens elizabēth supple uir qd angel⁹ nō dixerat. scz. **B**enedict⁹ fruct⁹ v̄tris tui. **E**t v̄benedict⁹. qz pulcer ad vidēdū. Suauis ad odorādū. Dulc⁹ ad gustādū. sicut ifra iuenies. **B**rius ber̄. ad vidēdū. Nō qz tu b̄ndicta ideo b̄ndictus fruct⁹ v̄tris tui. Sed qz ille te puenit in b̄ndictōib⁹ dulcedinis. iō b̄ndicta tu. Vere etenim b̄ndict⁹ fruct⁹ v̄tris tui. In q̄ b̄ndict⁹ sunt oēs gentes. de cui⁹ plenitudine tu qz cū ceteris. q̄q̄ differētī a ceteris accepisti. **A**c p̄ h̄ b̄ndicta tu h̄dē in m̄lierib⁹. ille v̄o b̄ndict⁹. nō in hoīb⁹. nō iter angelos. s̄ ip̄e est sup̄ oīa de⁹ b̄ndictus ī seclā. ad **R**o. ix. Dicis b̄ndict⁹ vir. b̄ndicta m̄lier. b̄ndictus panis. b̄ndicta terra. ⁊ h̄mōi. sed singularit̄. **B**enedict⁹ fructus v̄tris tui. Ica sit sup̄ oīa b̄ndictus ī seclā. **B**enedict⁹ ī odore. **B**enedict⁹ ī sapore. **B**enedictus ī specie. De odore **B**er̄. xxv. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. An non vere benedictus cui benedixit dominus. De sapore dicitur. **B**ustate et videte quoniam suauis ē domin⁹. **I**tem. Quā magna m̄ltitudo dulcedis tue dñe. **I**te **P**etr⁹. i. canonica. ij. Si m̄ gustast⁹ qm̄ suauis ē dñs. Et ip̄e de se inuitas nos ad se **E**ccl. xxij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ⁊ q̄ b̄ b̄t me adhuc sitiēt. Utqz ppter saporis dulcedinē h̄ dicebat. q̄ semel gustatus magis excitat appetitū. **B**on⁹ fruct⁹ q̄ aīaz esuriētū et sitiētū iusticiā esca et potus est. **I**te de specie in ps̄. Et syon spēs decoris ei⁹. **I**te. i. **P**e. i. In quē desiderāt angeli. p̄spicere. Et br̄a agnes. Cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt. Nec solū speciosus q̄ntū ali⁹ fruct⁹. sed sicut d̄ speciosus forma p̄ filijs hoīm. sic dicēd⁹ est speciosus p̄ fructib⁹ vniuersis. Si enī ille fruct⁹ mort⁹ nō solū suauis fuit ad v̄scendū. sed etiā teste sc̄ptura delectabilis aspectu. q̄nto magis hui⁹ vital⁹ fruct⁹ debem⁹ credere vniuersū decorē. Ducasqz br̄us ber̄.

Christ⁹
germen

Benedict⁹ fructus v̄tris tui. **C**ogruē christ⁹ fruct⁹ d̄ v̄tris v̄ginal⁹ singula **R**iter ⁊ discretiue. qz ip̄m pcepit in vtero v̄go mater. **I**n vtero. i. ex causa in-
trinfeca. nō sicut aliē mulieres. q̄ recipiūt ab extrinseco vnde p̄cipiūt. **I**ō etiā christ⁹ d̄ germen. **U**n̄ **I**sa. iij. In die illa erit germē dñi in magnificētia ⁊ gl̄ia. ⁊ fruct⁹ terre sublimis. Quia sicut granū madefactū ex p̄p̄a substantia germē emittit. a q̄ est totus fruct⁹ sine p̄actu alteri⁹ ḡni. sic maria madefacta gr̄a spūssancti sine cōtactu virili. ex se sola germiauit christū. q̄ fruct⁹ ē b̄ndictus. q̄ ⁊ germen dicit⁹ ppter h̄uilitatez. **I**deo dicit ip̄a **E**ccl. xxij. **S**irū celi. i. illū q̄ om̄ia claudit ⁊ cōtinet. **C**ircūiui. **I**grenio vteri mei. sola. i. sine adiutorio virili. De h̄ germine dicit p̄ **E**zech. xxxij. **S**uscitabo eis germē iustū noiātū. **N**emo aut̄ ali⁹ dicit p̄ p̄pe **L**fruct⁹ v̄tris. Imo v̄tris et renū. qz et a matre p̄cipit. et generat⁹ a p̄re. **C**ogruē autē appellat⁹ christ⁹ fructus.

Christ⁹
fructus

Quia sicut fruct⁹ ex herba nascitur. v̄l ex arboze. aut a terra ip̄az nō violans. sic et **C**hristus de virgine. **Q**uia sicut fruct⁹ bonus arboze v̄l terrā de q̄ nascit⁹ cōmēdabilē reddit. sic ⁊ christ⁹ virgine gloriozam. de q̄ tota b̄ndicta tot⁹ est nat⁹ b̄ndictus. **U**n̄ ⁊ ei hic dicitur. **B**enedicta tu in m̄lierib⁹. ⁊ b̄ndict⁹ fructus v̄tris tui. **Q**uia fruct⁹ facit cognosci q̄lis sit terra aut arbor vnde orit⁹. Sic christ⁹ v̄ginem. **U**n̄ **M**atth. vij. **A** fructibus eoz cognosce⁹ eos. **I**bidē. **N**ō potest arbor bona fructus malos facere. **Q**uia sup̄ sub folijs accidētū fruct⁹ iste ī sacramēto delectabilior est aīe digne sumēti. qz ibi aīa plus lucrat. q̄ntū ad p̄sens dico. **F**ructū aut̄ istū nō gustabit ī futuro arbor. i. hō. q̄ fructū bonū nō fecerit in p̄senti. **I**te fruct⁹ dicit⁹ a fruoz fruēti. Et est frui amore iherere alicui rei t̄m ppter seip̄am. **C**hrist⁹ aut̄ q̄ in sacramēto n̄ra refectio est in via. fructio erit in patria. Cui⁹ fructio facit beatū. Et hanc fructiōnē mere⁹. q̄ christū ponit finē gaudiij sui. **I**ō dicit ī ps̄. **C**um dederit dilect⁹ suis somnū. ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ v̄tris.

Fructus enī cōsue in cena sumit. q̄ est refectio p̄tra somnū. Et christ⁹ fructus ē
quē in illa cena vltima expectamus. de quo fructuabim⁹. sicut vulgarit̄ solet dici.
Post fructū nō solet apponi ferculū aliud. neq; p̄mestio. sed post cenā. Cū ḡ chri
stus dederit dilectis suis somnū. ecce hereditas dñi. que etiā merces fili⁹ est. quā
dabit dñs suis fidelib⁹. et dat q̄tidie. nō aliā. s. q̄ seipm. q̄ fructus ventris est bene
dicti. O hereditas nec decessiōe patris obtrita. nec successiōe trāsmittēda ad po
steros. nec inter fratres diuidēda. nec angustior multitudie coheredū. Decest he
reditas p̄clara. de qua ps. Funes ceciderūt mihi in p̄claris. etenī hereditas mea
p̄clara est mihi. Vere p̄clara habz hereditatē. cui⁹ deus est hereditas. Qui deum
possidet. et a deo possidet. Qui terrā accipit in hereditatē. obscurā habz heredita
tem. et illi ceciderūt funes in obscur⁹. Maledicta hereditas. qz illi maledixit dñs
Ben. iij. Maledicta terra in ope tuo. Et qz ad hāc festinat in principio. ideo hec ī
nomissimo bñdictiōe carebit. Prouer. xx. Et nota q̄ dicit in p̄ncipio. i. q̄ terrenā
hereditatē p̄ponit celesti. Itē hec est hereditas. de qua dñs dicit Eccl. xxiij. De
reditas mea sup. mel et fauū.

Mul
plex cō
mēdatō
h⁹ fru
ctus

Fruct⁹ aut̄ iste miri est odoris. Optimi coloris. Et viuifici vigoris. Odore alliciēs. S
Sapozē reficiēs. Colozē iocūdās. Et vigozē corroborās. Tactu lenis. Aspectu
delectabilis. Gustu suauis. Durabilitate pennis. Dūc appetit eluriēs sine tormē
to. Nāducat sine fastidio. Ip̄o sariat sine sup̄fluo. Per eum sanat sine recidino.
Fruct⁹ optim⁹ et lapidissim⁹. Sanissim⁹ et iocūdissim⁹. om̄e delectamētū ī se ha
bens. et ois saporis suauitatē. His tamē q̄ gustauerūt. quoniā suauis ē dñs. Sa
pit q̄dem p̄diuersitate gustantiū. Alijs māna ppter dulcedinē. Alijs fauū ppter cō
templatōem. Alijs butirū ppter deuotōis pinguedinē. Alijs panē ppter fortitu
dinē. Alijs vinū ppter cōpunctōes. Alijs oleū ppter cōsolarōes. Alijs lac ppter hu
manitatē. Alijs mel ppter diuinitatē. Alijs lignū ppter eternitatē. et h̄mōi.

Hic est fruct⁹ ligni vite. i. beate virginis. q̄ creuit in paradiso. i. in v̄ginali vtero. de q̄
q̄ digne comederit. mortē nō gustabit in eternū. Unde dicit Job. vi. Caro mea
p̄e est cibus rē. Hic latuit sub flore virginitat⁹ ī conceptiōe. Apparuit ī natiuita
te. Paturuit ī p̄dicatiōe. Collect⁹ est in arboze crucis in passiōe. Hic. liij. Qui
abscessus est de terra viuentiū. Hic fruct⁹ apparuit cādid⁹ in natiuitate. p̄ v̄gi
nitate et innocentia. Viridis in eternoz p̄missiōe. Splēdid⁹ in trāsfīguratōe. Ru
bicund⁹ in passiōe. Pallid⁹ et discolor in sepulcro.

Benedic⁹ fruct⁹ v̄tris tui. Quomodo aut̄ fruct⁹ hui⁹ sentiat dulcedo. do
Becur Can. ij. vbi dicit fidel⁹ aīa. Sub ymbra illi⁹ quē desiderauerā sedi. et fru
ctus ei⁹ dulcis gutturi meo. Umbra christi p̄pe est eoz imitatio q̄ fecit in passi
one. qñ scapulis suis cruci affixis obumbravit ecclie. vt feruorē paterne iracūdie
eidem tparet. In hac ymbra vita est anime. extra hanc ymbra sola mors. Treno. i
sine dicit christo. In ymbra tua viuem⁹ in gentib⁹. Et bñ dicit in ymbra. q̄ re
spectu corpis sola q̄dam apparētia est. Silt⁹ q̄cqd boni facere possz optimus hō
p̄ deo respectu eoz q̄ de⁹ fecit phoie. nihil est nisi ymbra q̄daz p̄tenuissīma. Quā
tū etiā distat res ab ymbra. tātū a passionib⁹ n̄ris q̄s p̄ deo sustinem⁹ distat passio
christi. si ei⁹ circūstantie diligenter notent. Bene aut̄ passio dñi fecit ymbra. J
in q̄ cōcurrerūt obscuritas pene. et claritas pietatis. Sedere aut̄ sub hac ymbra.
est req̄escere in imitatiōe dñice passiōis. vbi tria inueniunt. Odoz. p̄ctio. et refri
geriū. Odoz letabundū. p̄ctio securū. refrigeriū facit q̄etū. De odore dicit spon
so Cant. iij. Odoz vnguētōz tuoz sup. oīa aromata. Ibidē. Odoz vestimētōz
tuoz sicut odor thuris. Quere infra. libro. xij. p̄tula. ij. de delectabilib⁹ orti. i. qz
ro delectabili. Itē bñs iohes euāgelista v̄sitat⁹ a christo. dicit ei. Odoz tu⁹ con
cupiscētiās in me excitauit eternas. Itē Eccl. xxiij. Quasi balsamū nō mictum
odori me⁹. De p̄ctiōe in ps. Sub ymbra alaz tuaz p̄tege me rē. Itē. In ym
bra alaz tuaz sp̄abo donec trāseat iūctas. Ale xpi frutes q̄b⁹ volauit ad celū. Ut
ale eius. brachia extēsa in cruce. De q̄bus dicit Malach. iij. Sanitas in pennis
ei⁹. De refrigerio. Diere. vi. Interrogate de semib⁹ antiq̄s que sit via bona rē. et

Johes
euāgeli
sta

Et benedictus fructus v̄stris tui.

Inueniet refrigeriū aīabus vestris. **H**ec via christi dominus. **D**ic g̃ fidelis anima. **S**ub vmbra illi? quē desiderauī sedi. **E**cce duo necessaria volētibz sentire fru- **R**
ctū hui? dulcedinē et cōmunicare ei ad salutē. scz passiōis imitatio. **U**ndell **S**ub
vmbra illi? sedi. **I**terabūda. **S**ecura et dēta. **E**t desiderū intēsu. **U**n dicit. **D**esidera
ui. **I**te in sessiōe notat reges. vt dēscas puerse agere. **I**sa. i. **Q**uia pri? necesse est
cessare a peccato. **I**n sedēdo inferior ps corpis x̄sus terrā dēscit. pars supior x̄sus
celū laborat et mouet. **S**edere g̃ est dēscere ab appetitu spaliū. et laborare p eter-
nis. vt sic sentiat dulcedo fructū hui?. **U**n sequit. **E**t fructū ei? .i. corpis et san-
guinis ei? pceptio qua reficimur et sustēramur in via pegrinatiōis n̄re. **U**ell fru-
ctus .i. efficacia sacramētū dulcis gutturi meo. .i. intīme affectōni mee. aīe mee.
Et bene dicit gutturi. p qd̄ v̄t trāsīt. vt q̄ hanc dulcedinē sentire desiderat. p̄s q̄s
ad hoc sacramētū accedat. x̄sus fuerit p̄cā sua. vt in voce exultatiōis et p̄fessio-
nis sit son? epulans. **I**te **O**see in finel. **S**edētes in vmbra ei? **I**te sup. **L**uēt trī-
tico. et germiābūt q̄s vinea. **U**uēt tritico .i. corpe et sāguie x̄pi. **U**uēt .i. p grāz. et
p gl̄iam in futuro. **S**eptuaginta dicit. **I**nebrābunt tritico. **E**t germiābunt q̄s
vinea. **I**christū scz q̄ est v̄cis vera in suis opibz humiliter imitātes. **H**ūilitas enī
in germine designat. **A**lioq̄n nisi p̄us sub vmbra ista sederint p imitātiōem eorū
q̄ gessit christ? in carne. et seq̄lā vestigiōrū que calcāuit in cruce. **S** fructū et h̄ triti-
co morient. **Q**uia celestis panis nō est san? nisi sanis. **U**n q̄dam. **I**n dñi mēsa qd̄
tractas sedulo p̄sa. **U**iuere siue mori p̄fert qd̄ porrigis. ori. **U**iuere p causā. mori
p occasionē. **N**ecessariū est etiā desiderū. scz venie gr̄e et gl̄ie. **U**n dicit. **D**eside-
raui. **J**ob. iij. **A**ntēq̄ p̄medā suspiro. desiderādo scz hec tria rē. **H**oc autē deside-
riū digna p̄mētiō fructū huius suscitāt et inflāmat. **U**n ipemet dicit **E**ccl̄. xxiij.
Qui edūt me adhuc esuriēt rē. **N**ec p̄tinet ad guttur eccl̄ie q̄ hūc fructū n̄ esurit.
Itel fructū ei? dulcē gutturi meo. **D**ulcē ei? hūc fructū in ore p̄dicantibz. **D**ulciōr in
palato meditantibz. **D**ulcissim? in gutture gustantibz.

Christus est dulcis

- I**n verbo. **U**n. **Q**uā dulcia faucibz meis eloq̄a tua. sup mel ori meo. **I**te **J**oh. vi.
dicit petri? hāc d̄gustās dulcedinē. **D**ñe ad quē ibim? x̄ba vite eterne habes.
- I**n exemplo. **D**at. vi. **D**iscite a me qz mitis sum et humilis corde.
- I**n p̄m̄sso. **A**pocal. ij. **U**incenti dabo māna absconditū.
- I**n iugū iponēdo. **D**at. xi. **T**ollite iugū meū sup vos rē. **I**ugū ei? meū suauē ē rē.
- I**n opatōe. **Q**uia p eū cecī vident. claudi ambulant rē. **D**at̄h. xi.
- I**n peccatorū dimissiōe. **E**zech. **Q**uacūq̄ die peccator cōuersus fuerit rē. omnīz
iniquitatū ei? nō recordabor.
- I**n filioz flagellatōe. **U**n. virga tua et bacul? tuus ip̄a me p̄solata sunt. **I**te. **Q**uo
modo misere? pater filioz rē.
- T**andē sentiet dulcissim? in p̄m̄j retributiōe. qñ cibabit nos sc̄ipo qui est māna ab-
sconditū. **A**pocal. ij. et torrente voluptatis sue potabit nos.

Item dulcis

- G**ustui. i. **P**etri. ij. **S**i tamē gustastis quoniā suauis est dominus.
- T**actui. ij. **R**egū. xxiij. **I**p̄e ē q̄si tenerim? ligni x̄m̄icū. q̄ nihil molli? dū t̄gīt.
- A**uditui. **Q**uia ip̄e verbū dulce. qd̄ m̄ltiplicat amicos. patri. f. **E**ccl̄. vi. **U**erbū. f.
et suauē.
- I**te dul- **O**lfatui. **E**ccl̄. xlix. **D**emoria iose in p̄positiōe odoris rē. **J**osias christus.
- as** **V**isui. i. **P**e. i. **I**n quem desiderant angeli p̄spicere.
- I**ntellectui. quē illuminat cum sit veritas.
- A**ffectui. quē pascit cum sit caritas.
- D**e mul- **T**em de benedictiōe hui? fructū benedicti dicit p̄pheta deo patri. **D**ñe p̄ueni **D**
tiplici be- **I**te enī in benedictiōibz dulcedinis. posuisti in capite ei? coronā d̄ lapide p̄cioso.
nedictō- **B**ene dicit p̄uenisti. qz has benedictiōes ei ante ortū dedit
ne b̄ndi- **P**rima b̄ndictio. sicut dicit ibi glo. immunitas peccati et impotētia peccādī. **C**artu-
eti fructū **I**t enī originali. qd̄ p̄bat m̄ris x̄ginitas. et actuali. qd̄ patris diuinitas. **J**o vocat eū
marie.

Liber .I. Ca. VII.

**Christ⁹
candela
brū**

petrus agnū imaculatū. qz caruit macula originalis. et incōtaminatū. qz caruit omni
cōragio actualis. **I**do dicit cādelabrū **Ero. xxxij. Ero. xxy. L. Facies cādelabrū**
ductile de auro mūdissimo. et pones i eo lucernas septē. **Christ⁹** recte dicit cādel-
labrū. qz illuminat omnē hominē venientē in hūc mūdū. **D**uctile. Inō fusile. qz nō
semine hoīs trāssum. sed ope sancti spīrit⁹ deductū. **E**t auro mūdissimo. **I**d ē
ex purissimo vīrginis sanguine. q̄ fuit aurū mūdū in sanctificatōe. mūdū in spi-
ritus sancti supuentōe. mūdissimū in filiū dei conceptōe. q̄ ignis cōsumens ē. **I**n fi-
lij enī dei cōceptōe ita pfectissime purgata est mater. vt nec etiā venialit^r postea pos-
set peccare. **I**deo caro ei⁹ et sanguis dicit^r auz mūdissimū. **E**t pones i eo septē
lucernas. **I**d ē septē dona spūs sancti. que req̄uerūt in christo. **E**t nota qz iohes
baptista licz sanctificat⁹ fuerit in vtero. verūtamē potuit postea peccare saltē veni-
aliter. **U**n dicit christo **Mat. ij. L. Ego a te debeo baptizari. i. a potētia peccandi**
q̄ est a fomite. purgari rē.

Secūda. summata virtutū pfectio. **L**icet enī in baptismo infundant^r vtutes pue-
ro. nō tñ cōsummate sunt. qz nō potest adhuc eas psequi opando. sed christ⁹ habuit
psūmatas. **U**n ysa. iij. **L. Apphēndēt septē mulieres. i. vniuerse vtutes q̄ p septē**
nariū virū vnū. i. christū. qui in instanti sue pceptōis fuit vir pfectus q̄ntū ad sa-
piētiā et virtutē. et q̄ntū ad organizatōez mēbrozū. **I**deo dicit. **N**onū faciet dñs
sup terrā. semia circūdabit virū. **Q**uia alij hoīes nouē mēlibz formant^r. **D**e sapiē-
tia **Eccī. i. Dñs sapiētia a dño deo est. et cū illo fuit semp. et est ante eū. D**e vtute
i. ad **Chor. i. Ipe est dei virt⁹ et dei sapiētia. que vtrqz nec minui potest i se. nec**
augeri. **U**n **Boeci⁹. Grabilisqz manēs dat cūcta moueri rē.**

Boeci⁹

Tercia. omnis sapiētie et sciētie plenitudo. **V**irt⁹ enī pficit affectū. sapiētia intel-
ctū. **E**t ipse pfect⁹ fuit in vtroqz. **Col. ij. I**n quo sunt oēs thesauri sapiētie et scien-
tie absconditi. **E**i⁹ enī sapiētia vniūformit cognoscit pterita pscntia et futura. **U**nde
Eccī. xxiij. L. Oculi dñi mltro pl⁹ lucidiores sup solē rē. It ponit^r hic q̄ntoz p q̄
ostendit nihil latere ipi⁹ sapiētiā. et in infinitū excedere lucē solis. **S**ol enī soluz
videt supficiē rei sibi expōsite. sed nō interiora ipi⁹ rei. **S**ed sapiētia dei attingit a
fine vsqz ad finē rē. **J**ob. xvi. **N**ud⁹ est infern⁹ corā illo. nec est opimētū pditōi.
Et ideo dicit. multo. **P**l⁹ ibi ponit^r. qz oculi solis. i. radij solū vidēt corpalia. oculi
dñi spūalia. **L**ucidiores. qz radij solis nō vident nisi pscntia. oculi dñi pterita. p-
scntia et futura. **S**up. qz sol solūmō mittit radios ad ea q̄ sub ipō sunt. oculi dñi
vident ea q̄ supra solē sunt sicut ea q̄ infra. **D**e hac bñdictōe dī **Deutero. xxiij.**
Bñdictio eius q̄ apparuit in rubo veniat sup caput ioseph rē. **J**oseph christ⁹ ac-
crescēs. **U**nde. **J**esus pficiebat sapiētia rē. **S**olutio. **E**i⁹ sapiētia pficiebat extē-
siōe nō intrēsiōe. **S**ic doctor errēdens doctrinā i discipulos pficit. et sicut cande-
la que ex se candelā accēdit pficit lūmis extēsiōe. nō intrēsiōe.

**Bene-
dictio**

Quarta. plenitudo fructōis. qz ab instanti cōceptōis sue ita plene fruebat^r. sic mō. et
q̄d est mirabili⁹. fm eandē anime partē simul patiebat^r et fruebat^r. **I**deo dicit i p-
sona christi hoīs. **P**rouidebā dñm in p̄spectu meo semp.

Aug⁹

Quinta. diuersarū naturaz vniō. que fm **Augustinū** tal^r fuit vt deū faceret hoīm.
et hominē deū. **N**ec est bñdictio dulcedis. qz nec aīa postqz a s̄bo assumpta ē ab
eo separata fuit. et ita nō peccare aīa christi potuit. nec caro similiter postqz a diuīta-
te assumpta est ab ea relicta est. vnde nec ppter hoc corūpi potuit in sepulcro. **D**e
istis quinqz bñdictōibz dicit **Deutero. xxiij. Heptalim abundātia pfruct^r. He-**
ptalim interpretat^r dilatatus. Vic est christ⁹ cui⁹ fides p totūz mūdū dilatata est.
De sunt l bñdictōes dulcedis. **T**errene vero bñdictōes. de quibz dīc̄ps. **B**e-
atū dixerunt populū cui hec sunt. sunt amaritudis. qz in amaritudinē cōuertit^r.
Sed de hac dulcedine dicit **Bene. xxvij. Ecce odor filiū mei sicut odor agri pleni**
cui benedixit domin⁹.

Equitur. **L. Posuisti in capite ei⁹ i. in principio p̄dicatōis ei⁹ L. coronā de lapi-
de p̄cioso. i. i. lapidibz p̄ciosis. scz duodecim aplis. qui cū p̄dicantē quasi coro-
na caput ambiebāt. **Matth. v. V**idens iesus turbas rē. et cū sedisset accesserunt**

Et benedictus fructus vētris tui.

ad eū discipuli ei⁹. et aperies os suū docebat eos tē. **Di** sunt duodecim lapides quos summ⁹ pontifex portabat in rōnali. **Exod.** xxviii. **Job.** xxix. **Cū** sederē q̄si rer circūstante exercitu tē.

Brego.

Aliter. **L.** Coronā lerne glorie. que finē nō habet. que dicat⁹ de lapide p̄cioso. **I** qui ē topazion. id ē omnīcolor. qz fm **B**egoriū omni colore resp̄det. **E**st ergo sensus. **L.** Posuisti in capite ei⁹ coronā de lapide p̄cioso. i. coronā glie omnē decorē habē tē. **P**ro hac corona habēda inq̄nti homo pugnavit ip̄e. et docuit omnes pugnare. qz nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit. ij. ad **T**himo. ij. **A**ssigna de lapide sub septenario vel duodenario.

Moraliter. **L.** Posuisti in capite ei⁹. i. in mente iusti. que ē caput. **E**ccl̄astes. ix. **O**leum de capite tuo nō deficiat. **L.** Coronā de lapide p̄cioso. i. ornatū virtutū. **I**n hac corona q̄tuor lapides p̄ciosi. **P**rudētia ab ante. vt caueat a futur⁹. **I**usticia a posteriori. vt satisficiat de p̄teritis. **T**emperātia a dextris. ne dissoluat p̄ p̄spera. **F**ortitudo a sinistris. ne frangat p̄ aduersa. **E**t hec corona est dyadema.

Item fruct⁹ iste mirabilis. **U**n̄ ps. **S**citote quoniā mirificauit dñs. i. i. pa. **U**ter sanctū suū. **I**esū christū. qui ē sanct⁹ sc̄tōrū. i. mirabilē fecit. et b̄ multipliciter. **P**rimo **I**n cōceptiōe. q̄n semina circūdedit virū. **D**iere. xxi. **I**nterl. **B**remio vteri sui. **I**sa. iij. **I**n die illa. **I**esū dñice cōceptiōis **L**apprehendēt septē mulieres. i. i. vniuerse virtutes. **L**virū vniū. i. christū.

Secūdo **I**n natiuitate. q̄n exiuit de vtero virgīs clausa porta. **E**zech. xliij. **P**orta hec erit clausa principi. intrāti sc̄z et exeunti. sicut radi⁹ solis intrat et exit p̄ vitrum sine sui et vitri corruptiōe.

Tercio **I**n p̄dicatiōe. **J**oh. vii. **A**unq̄ sic locut⁹ est homo. sicut hic loquit⁹. **E**t petrus **J**oh. vi. **V**erba vite eterne habes.

Quarto **I**n passiōe. vbi posuit faciē suā vt petrā durissimā. **I**sa. l. **E**t sol obscura tus est. et petre scisse. **M**atth. xxvij.

Quinto **I**n resurrectiōe. quādo nō dedit sanctū suū videre corruptionē. sed cito re suscitauit. et clauso sepulcro exiuit.

Sexto **I**n ascēsiōe. q̄n virtute deitatis ascēdit cū triūpho. **I**sa. lxvij. **Q**uis est iste q̄ venit de edom tē. gradiens in multitudine virtut⁹ sue. **P**ropter hec oīa vocatū est nomē ei⁹ admirabil⁹. **I**sa. ix. **I**tē. **C**ārate dño cāticū nouū. qz mirabilia fecit.

Aliter christus mirabilis

In hoc q̄ cū esset diues voluit p̄ nobis fieri paup. ij. **C**hor. viij. **S**citis gr̄az dñi nr̄i iesu christi. q̄m p̄pter vos egen⁹ facit⁹ est cū esset diues. vt illi⁹ inopia vos diuites essetis.

Quia cū semp esset in gaudio. p̄ nobis voluit pati et mori in tormēto vilissimo. ad **H**eb. xij. **C**hrist⁹ p̄posito sibi gaudio sustinuit crucē tē.

Quia cū esset sūme inocēs voluit iniqu⁹ reputari. **I**sa. liij. **E**t cū iniq̄s deputat⁹ ē.

Quia pati voluit p̄ inimic⁹. qd̄ multo pl⁹ est q̄ si p̄ amic⁹. **U**n̄ **J**oh. x. **M**aiorem caritatē nemo habz q̄ vt animā suā ponat q̄s p̄ amicis suis. **H**abuit tñ maiore. quia mortuus est p̄ inimicis.

Quia cū vno solo verbo posset saluare mundū. qz dixit et facta sunt. tñ tot et tanta p̄ mūdo voluit sustinere. **U**nde **L**uc. ix. **M**oyses et helyas loquebant cū eo de excessu quē cōpletur⁹ erat in hierusalē. **E**t hoc totū fecit vt nos ad amorē suū alliceret. et viciū ingratitudinis in nobis extirparet. **I**ngratus enī fuerat hō beneficio creatiōis. qd̄ sine pena ei dñs impēderat. **S**ed beneficiū recreatiōis nō sic. **B**eat⁹

Berū.

Berū. **D**emēto hō te et si de nihilo factū. nō tñ de nihilo redemptū.

Et nota q̄ q̄d̄uplex fuit volūtas in christo. q̄s pater mirificauit. sicut christ⁹ dicēde **p**atre. **L** Sanct⁹ q̄ sunt i terra ei⁹ mirificauit oēs volūtates meas in eis. **I**

Deitatis. hec mirificata est omnia que sunt faciēdo.

Ratiōis. q̄ pati voluit. mori. et resurgere. que homīes etiā sibi obediētes facit mori p̄ctō. et resurgere p̄ gr̄az. **M**irificata ē. p̄ri vsq̄ ad mortē obediēdo. **P**hil. ij.

Volūtas

Sensualitatis. qua voluit nō mori. **M**atth. xxvi. **P**ater si possibile est trāseat a me

Liber .I. Ca. VIII.

calit iste. *Hec mirificata est. se verū hominē esse ostendēdo. et infirmitatē nostraz se veraciter assumpsisse.*

Cōpassionis. qua cōpassus est peccatorib⁹. Luc. xix. Videns civitatē fleuit sup il lam zc. Osee. vi. Dificordiā volo et nō sacrificiū. Quā mirificauit. etiā indignis cōpatiēdo. Has inquā volūtates. [mirificauit sanctis.] nō iudeis. aut paga nis. qz his scandalū vel stulticia. i. ad Chori. i. zc. [sancti.] scz [qui sunt i terra ei⁹.] id ē qui spem suā quasi anchorā in illa terra que est ei⁹. scz terra viuentiū fixerūt. ne seculi fluctibus submergant.

Multa alia de hoc fructu mirabili inuenies libro. xij. particula pma. r. ver su orti cōclusi. vbi ille ort⁹ dicit mirabil. que debuissent hic scribi.

De maria frequenter salutanda Capitulū. viij.

Igitur quia tam dulcis. tā festiua. A

tam celebris. tā deuota. tā efficac. tā suauis. est saluatio quā christ⁹ man dauit beate virgini marie. quādo mūdū hac mediatrice saluare decreuit. dignū et iustū est vt a christicolis creberrime z deuotissime recitet in terris. cū a celicolis vt vere credit frequēter in celis ad honorē et gloriā virginis gloriose. Un canit ecclia. Te laudant angeli zc. Si enī tā affectuose et sedule salutam⁹. caput nudam⁹. inclinamus. assurgim⁹. genua flectim⁹. salutatiōē totiēs replicam⁹. fa miliare et cognatos ac socios magnatū. quorū cōsilijs z auxilijs in curijs indi gemus. z ipoz beniuolentiā captam⁹ erentijs et munerib⁹. et quibuscūqz pualet mus modis. quid faciēdū est tā potētissime matri in curia vnigeniti sui. cui nō so lū efficaciter supplicare. sz etiā materna auctoritate pualet imperare.

Itē si ioculator esuriens ad plenā mēsam diuins cātauerit. nūquid ei cib⁹ negabit⁹. B Similiter si q⁹s tēporalia cōtemnens. et gratiā esuriens veniat ad mēsam matris dñi toro corde et affectu dicēs. Ave maria gratia zc. Inūquid ipa largiat⁹ ei grā poterit denegare. Saltē ex quo gratia plena est. v. aliqua fragmēta gratie largi etur. Ipa enī fauus melle⁹ est. cui dicitur Lati. iij. Fauus distillās labia tua. q si bene cōpressus fuerit tactu labiorū deuote orātis. dulcedinē melleā facile distil labit. Ipa vell⁹ gedeonis madefactū roze gratiarū. quod cōpressiōe leuissima de uote salutatiōis z oratiōis. larga distillabit stillicidia super terrā cordis humani. Ipa virga gracillima est p summā humilitatē. que flatu aure tenuis. ad ē humilis salutatiōis vel oratiōis facile poterit inclinari. Inclinata vero secū afferet flores z fructū suum.

Item si quis assidue magnatē aliquē aut potētē saluaret. licz indignabundū z su perbū. nō esset tam illiberalis quin saluatorē suū resalutaret aliqndo. saltē vici⁹ importunitate. iuxta illud Ecclesiastici. xliij. Erubescet a salutari⁹ de silērio. Nun quid magis indignāis nature erit mater misericordie mulierū humillima. Ab sit. Resalutat autē beneficia tribuēdo. Satis enī pabile et credibile est q qui se pe beate virgini salutatiōē angelicā replicaret. scz Ave maria. hysqz l fruct⁹ vtrūqz tui. l ipm benedictū fructū a bñdicta matre qñqz in pmiū reportaret.

Sed notādum q qui beatā virginē digne salutare vult aut orare. oportz cū pri⁹ ani mā pparare. Unde ecclesiastici. xviij. Ante oratiōem ppara animā tuā. z noli esse qsi homo qui tēprat deum. Alioquin oportebit eū iterare oratiōem suā. qd phibetur Ecclesiastici. viij. L. Nō iteres verbū tuū in oratiōe. Id ē sic deuote ora q nō oportet at iterare. Gregori⁹. Dic scilic⁹ vir sapiēs nequaqz nos phibet sepi⁹ veniā pete re. sz culpas iterare. Ac si apte dicat. Cum male gesta fleueris. nequaqz rursus fa cias quod pcibus iterū plāgas. Vinus enim efficac et vtilis est marie saluatio vel directa ad eā oratio. cū psumitur ab indigno. Unde anteqz dñs orare doceat discipulos Matth. vi. pmittit de virtutib⁹ instructionē. Sicut enī peccatores deus nō audit. Joh. ix. sic nō est speciosa laus vel saluatio in ore peccatoris. Ec clesiastici. xv. In oratiōe que desunt nobis suggerim⁹. et rogam⁹. et querim⁹. no stre cōpassiōē miserie. Sed hāc nō meret⁹. qui aliene glorie cōgratulari nescierit.

Grego.

Maria frequēter est salutanda.

Sic enim celesti hierusalē cōmunicamus in ratōne dati et accepti. cū ei cōgratulationē impendim⁹. et ipa vicissim cōpassionē nobis. **D.** si sanctorū omniū gaudio cōgaudendū est vt eos habeam⁹ ppicios. magis et frequēti⁹ oportet beate virgini cōgaudere. cui n̄sum fecit dñs. vt omnes audiētes pariter coriderēt. Si cut dicit sara **Genef. xxi.** Que figurabat mariā. **D.** nunc est q̄ a fidelib⁹ consuevit hec salutatio frequēteri. nec ad insipientiā salutātib⁹ si se dignos exhibeant. et se pparent ad salutandū.

D. autē hec salutatio acceptabil' sit marie. ostendit in eo q̄ prius ab angelo legitur salutata. nec ipso foris stante. s; ingresso ad eā. Ergo et angelū te esse oportet. et ad eam intrare. si digne volueris salutare mariā. Angelū facit. puritas. caritas. humilitas. que tria inueniunt⁹ i angelis peminere. **Puritas.** quia sicut a carne sic a carnis illecebris penit⁹ sunt imunes. Et sicut dicit Hieronym⁹. **In carne pter carnem viuere nō humana vita est. sed celestis.** **Caritas** i vite cōmuniōe probat⁹. qz celestis hierusalē participatio ei⁹ in idipsum est. quia null⁹ ibi suū aliquid esse dicit. sed sunt illis omnia cōmunia. **Humilitas** angelorū in obediētia et ministerio cōprobatur. in quo sine murmure. sine cōtradictōne. sine deceptōe dño cōtemperant. Qui enī per tres istas virtutes angelū se nō exhibet. nō est idoneus vt ad salutandā virgine admitrat⁹ in cōclauē celesti. in quo mariā assumpta est ad etherē thalamū. in quo rex regum stellato sedet solio. **Hec tria agnouit angel⁹ in maria.** et hec tria querit gloriosa virgo in suis saluatorib⁹ inuenire. Unde et q̄ **Gratia plena** dicit⁹. ad humilitatē refertur. que sola gratia meret⁹ impleri. quia sicut dicit **Jaco. iij.** Deus supbis resistit. humilib⁹ dat gratiā. **Domini** tecū. ad caritatē. quia deus caritas est. et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. **Benedicta tu i mlierib⁹** ad puritatē. **D.** si hec habeas. et p hec angel⁹ sis. necessariū est vt sis gabriel. id ē fortitudo dei. vt n̄ tue ascribas fortitudini q̄quid boni habueris. sed diuine. Et sic tibi patebit ad mariā ingressus.

Item q̄ digne tantā reginā salutare nō sit q̄libet dignus. ostendit dñs cum ad eam salutandā nō nisi angelū misit. Per hoc euidenter ostēdens. q̄ qui salutandē suā ab ea desiderat acceptari. angelicā vt supra dictū est vitam debet imitari. Ut sit videlicet pacific⁹. quia inter angelos maior nō opprimit minorē. sed omnes in summa pace et quiete cōsistunt. Sit etiā humilis. Angelus enim hominē qui terra et cinis est. nō dignat⁹ custodire. nec inde erubescit. Sit obediēs. id ē precepta domini adimplēs sine inuidia. Stella enim differt a stella in claritate. nec tñ vna aliq̄ suam inuidet claritatē. Similiter angelus bono cuiuslibet socij nō inuidet. s; cōgaudet. **Has pperates attribuit Beda angel⁹ sup illō Exod. xxv.** Facies mihi sanctuariū iuxta omnē similitudinē quā ostendā tibi.

Nota etiā q̄ ad salutationē marie tria principaliter nos inuitāt. scz gabrielis et ceteri plū. qui eā primus legi salutas⁹. etiam anteq̄ esset mater dñi. Resalutātōis luctū. vt supra. Et iohānis tripudiū. Si enim nos se salutātes resalutauerit. erulrabit in gaudio infans. id ē gaudiū ineffabile in vtero mētis nostre. vt possimus dicere. Ecce vt facta est vox salutātōis tue in aurib⁹ meis erultrauit in gaudio infans in vtero meo. **D.** nunc dicit apl⁹ ad **Roma. xvi.** Salutate mariā q̄ multū laborauit in vobis. pro vobis orādo. in egiptū fugiēdo. paupertatē sustinēdo. **S; h** qualiter salutabis. frequēter. fideliter. sapiēter. Frequēter. quia tota pulcra ē. **Cā** tiorū. iij. **Isaie. xxiij.** Bene cane. frequenta canticū. vt memoria tui sit. **Fideli** ter. vt corde ore et opere salute⁹. **Ne** merito possit brā virgo illud respōdere **Isa. xxi.** Popul⁹ hic labijs me honorat. cor autē ipsorū longe est a me. **Sapiēter.** vt recta intentōne salute⁹. Quidā enim salutāt nobiles puellas. vt de illarū familiaritate iactare se possint. Sic multi salutant frequēter mariā. vt eā diligere videantur. Sed tales nō resalutat. quia ipa nouit abscondita cordis. sicut dicit ipa **Ec** clesiastici. xxiij. Penetrabo omnes inferiores terre. et inspiciā omnes dormientes. **H**ora nō sunt digni salutari a nobis ex cōmunicatus. hō alien⁹ legi. hostis.

Liber .I. Ca. VIII.

Diabolus excommunicatus est. quia falsificauit bullā summi pontificis. i. for-
mā suam qui erat signaculū similitudinis dei. Ezechiel. xxviii. Item incendiarius
fuit sanctorū locorū. id ē illoz duorū temploz que fecerat deus. scz adam et eue.
Omnes enī iusti templa sunt dei. vt dicit. i. ad Lborin. iij. et. vi. Templū dei san-
ctum est qđ estis vos. Itē manus violentas iniecit in clericū. imo in ipm papaz.
id est christū. Et quia nō habet supiorē a quo petat absolutionē. et ab illo nō vult.
ideo nō potest absolui. Propter hoc dicit. i. Regū. ij. Si peccauerit vir i virū pla-
cari ei potest de. si autē i deum peccauerit vir. quis orabit p eo? Ille excommūca-
tus salutat nos. dū peccata spiritualia suggerit vt interficiat. sicut ioab amalam sa-
lutando occidit. ij. Regū. xx. Hunc resalutat. qui eius suggestioni cōsensum pre-
stat. et fit excommunicatus. ad Roma. i. Non solū qui ea faciūt. sed qui eis cōsenti-
unt digni sunt morte. Nō ergo salutand⁹ vl resalutand⁹ est excommūcatus. Jo-
han. ca. ij. Si quis venit ad vos et hāc doctrinā nō affert. nolite recipere eū i do-
mū. nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue. cōmunicat opibus ei⁹ malignis.
Homo alteri⁹ legis est caro. cui⁹ lex contraria est legi spirit⁹. ad Rom. viij. **U**i
deo alterā legē in mēbris meis. repugnantē legi mentis mee. Porū autē qui sunt
alterius legis quidā sunt gentiles idola colentes. scz motus luxurie. qui in corde
suo faciūt masculinas imagines ⁊ femininas. sic dicit Ezech. xvi. Fecisti tibi ima-
gines masculinas. et fornicata es in eis. Alij sunt iudei qui legē ⁊ sacrificia carna-
liter seruāt. id ē motus gule. Alij heretici latenter corrūpentes. id ē motus sub-
tutis vel necessitatis specie ad peccatū inclinantes. Primi. i. pagani sunt occide-
di gladio abstinētie. Psal. Accingere gladio tuo sup femur tuū potētissime. Iu-
dei nō sunt occidendi. sed fame ⁊ miseria cruciādi. Heretici vero sunt cōburendi
igne. quia spiritui sancto cōmittendū est vt reuelat in talibus vtrū spiritus sint ex
deo. **H**ic homo alteri⁹ legis salutat. dū caro voluptatē suggerit. hunc resalutat
qui cōsentit ⁊ excommūcat⁹ efficitur. Ecclesiastici. ix. Cū saltatrice ne sis assidu⁹.
nec audias illā. **M**ost⁹ est mūdus. Unde Iaco. iij. Quicūq; voluerit esse ami-
cus huius mūdi. inimic⁹ dei cōstituitur. Dic salutat. dū diuitias suggerit vl ho-
nores. dicēs cū iuda. Aue rabi. et osculatur eū. et prodit simul. sed nō est resalutā-
dus p consensum. Unde ps. Diuitie si affluāt nolite cor apponere. **H**orū triū
salutatōnes nō recipit maria. quia humilis ⁊ pauper et virgo fuit. vt dictū est. Et
ideo merito dixit ei angelus. Aue. id est sine omni ve.

Finit primus liber de
angelica salutacōe.

Incipit liber secundus de laudibus

beate marie habens septem particulas

In prima agit de .xl. specialib⁹ causis quare marie seruiendū.

In secunda agit quomodo ipa nobis seruiuit in filio.

In tertia quomodo ipi seruiendū de corde.

In quarta quō ipi seruiendū de singulis membris et sensib⁹.

In quinta quomodo ei seruiendū de ore ⁊ labijs.

In sexta distinguit que pprietates necesse sunt volētibus ei seruire ad benepla-
citū suū.

In septima agit de festo eternitatis ad qđ hō rediūt p mariā et partū ipsius.